

Ma Tel Sop Qo

马太福音

Yet Sut Jiit Dup Zzep

1 Yal Bep Lat Han cil zal sul、Dal Vil ssu hlili、Yet Sut Jiit Dup zzep (“cil zal sul”、“ssu hlili”, Xiit Lap mba “ssu” zeal. Ssal seat.)

²Yal Bep Lat Han nao Yii Sa yao; Yii Sa nao Ya Gop yao; Ya Gop nao Yeap Dal nyi xip nyip bba yao; ³Yeap Dal nao Tat Ma heat bbu rrao Fap Lep Syt nyi Xil Lat yao; Fap Lep Syt nao Xiit Syt Lenp yao; Xiit Syt Lenp nao Yal Lanp yao; ⁴Yal Lanp nao Yal Mii Nap Dap yao; Yal Mii Nap Dap nao Nap Shol yao; Nap Shol nao Sa Mip yao; ⁵Sa Mip nao Lap Hop heat bbu rrao Baot At Syt yao; Baot At Syt nao Lul Dep heat bbu rrao Weap Bel Dep yao; Weap Bel Dep nao Yet Xiit yao; ⁶Yet Xiit vu mii Dal Vil yao.

Dal Vil Vut Liil Yal qit bbu rrao So Lop Mip yao; ⁷So Lop Mip nao Lop Baot Ngat yao; Lop Baot Ngat nao Yal Bii Ya yao; Yal Bii Ya nao Yal Sa yao; ⁸Yal Sa nao Yop Shat Fap yao; Yop Shat Fap nao Yop Lanp yao; Yop Lanp nao Vut Xiit Yal yao; ⁹Vut Xiit Yal nao Yop Tan

耶稣基督的家谱

1 亚伯拉罕的后裔、大卫的子孙、耶稣基督的家谱（“后裔”、“子孙”，原文都作“儿子”。下同）：

²亚伯拉罕生以撒，以撒生雅各，雅各生犹大和他的弟兄；³犹大从她玛氏生法勒斯和谢拉，法勒斯生希斯仑，希斯仑生亚兰；⁴亚兰生亚米拿达，亚米拿达生拿顺，拿顺生撒门；⁵撒门从喇合氏生波阿斯，波阿斯从路得氏生俄备得，俄备得生耶西；⁶耶西生大卫王。

大卫从乌利亚的妻子生所罗门；⁷所罗门生罗波安，罗波安生亚比雅，亚比雅生亚撒；⁸亚撒生约沙法，约沙法生约兰，约兰生乌西亞；⁹乌西亞生約坦，約坦生亞哈

yao; Yop Tan nao Yal Hat Syt yao; Yal Hat Syt nao Xiit Xiit Jat yao; ¹⁰Xiit Xiit Jat nao Ma Nap Xiit yao; Ma Nap Xiit nao Yal Mip yao; Yal Mip nao Yop Xiit Yal yao; ¹¹lup su sul let zap Bat Bii. Leng kea taot, Yop Xiit Yal nao Yet Got Nyip Ya nyi xip nyip bba yao.

¹²Sul let zap Bat Bii Leng kea ggop, Yet Got Nyip Ya nao Sa Lat Tiip yao; Sa Lat Tiip nao So Lop Bat Bep yao; ¹³So Lop Bat Bep nao Yal Bii Yuel yao; Yal Bii Yuel nao Yii Liil Yal Jinl yao; Yii Liil Yal Jinl nao Yal So yao; ¹⁴Yal So nao Sa Dup yao; Sa Dup nao Yal Jint yao; Yal Jint nao Yii Liip yao; ¹⁵Yii Liip nao Yii Liil Yal Sa yao; Yii Liil Yal Sa nao Ma Danl yao; Ma Danl nao Ya Gop yao; ¹⁶Ya Gop nao Yop Sep yao, xip Ma Liil Yal sut yue ngea; Jiit Dup ddeat mel Yet Sut ggaot Ma Liil Yal kiet ddao lyip ngeat.

¹⁷Tao seat rra, Yal Bep Lat Han ddet ddep Dal Vil kea ceap hlii cil wop; Dal Vil ddet ddep sul let zap Bat Bii Leng kea taot yi ceap hlii cil wop; sul let zap Bat Bii Leng kea ggop ddet ddep Jiit Dup ddaot kea yi ceap hlii cil wop.

Yet Sut Jiit Dup Yao

¹⁸Yet Sut Jiit Dup yao heat nvut, ggao ssal diil: Xip a ma Ma Liil Yal ful Yop Sep bbiit ggop, map keap xi, ze Ma Liil Yal Sy Yi bbu ddaot jjiip lup wop ggol. ¹⁹Xip sut yue Yop Sep nao ni mgiep put tap yaop ngea, mgiep mgiep mu xip ku tvup map ku, at ssaot mu xip gie bil teal ho nduet. ²⁰Nvut tao nduet xi taot, Sep zyl sul xip yiip mat rrao ddeat ddao,

斯, 亚哈斯生希西家; ¹⁰希西家生玛拿西, 玛拿西生亚们, 亚们生约西亚。¹¹百姓被迁到巴比伦的时候, 约西亚生耶哥尼雅和他的弟兄。

¹²迁到巴比伦之后, 耶哥尼雅生撒拉铁, 撒拉铁生所罗巴伯。¹³所罗巴伯生亚比玉, 亚比玉生以利亚敬, 以利亚敬生亚所; ¹⁴亚所生撒督, 撒督生亚金, 亚金生以律; ¹⁵以律生以利亚撒, 以利亚撒生马但, 马但生雅各。¹⁶雅各生约瑟,就是马利亚的丈夫;那称为基督的耶稣,是从马利亚生的。

¹⁷这样,从亚伯拉罕到大卫共有十四代;从大卫到迁至巴比伦的时候也有十四代;从迁至巴比伦的时候到基督又有十四代。

耶稣基督的降生

¹⁸耶稣基督降生的事,记在下面:他母亲马利亚已经许配了约瑟,还没有迎娶,马利亚就从圣灵怀了孕。¹⁹她丈夫约瑟是个义人,不愿意明明地羞辱她,想要暗暗地把她休了。²⁰正思念这事的时候,有主的使者向他梦中显

xip bbu hxit: “Dal Vil ssu hlii Yop Sep, tap jiao, nap qii Ma Liil Yal keap lyi gie, xip wop heat jjiip lup Sy Yi bbu lysi ngeat.²¹ Xip ssu tap yaop yao hxe, nap xip mel gie Yet Sut ddeat mel, xip yaop lup su gie yal ddu rrao gut ddeat ddaoo hxe.²² Nvut tao kaop ngea ggup ddvup nao, Sep jiit set sul kea jol hxit heat ddut njo hngul.²³ Xip ddeat:

“Haop jja heat ap mel tap yao jjiip lup wop ssu yao, caop xip mel gie Yii Ma Nil Liil ddeat kul hngul.”

(Yii Ma Nil Liil bao ddeat ddaoo nao “Sep Ye a xit heat chaot rraop” ddeat tea.)²⁴ Yop Sep yiip nyuet ggop, yiip dot, Sep zyl sul xip ddut fiip seat, qii keap lyi.²⁵ Ao ddet xip chaot hxip tap bbu map rraop, xip ggat ssu yao ggop (hluel su kiet ddaot “xip ggat bbiip ssu yao ggop” ddeat heat wop), ze xip mel gie Yet Sut ddeat mel.

Jil Na Set Hxaop Mot Lyip Juel

2 Xiit Liip vu mii zeal taot, Yet Sut Yeap Tel•Bep Liil Henp rrao yao. Jil na set hxaop mot tap ddiip fiit tvut rrao Yet Lu! Sa Len lysi, ² hxit: “Yao ssal lyip Yeap Tel put vu mii zeal hxe ggaot keap ddea rrao? Ngop heat fiit tvut rrao xip jil mu hxaop set ddue ddiip mu lyip xip juel.”

³Vu mii Xiit Liip wo jjo ggop, ze ni mop sha map hea, Yet Lu! Sa Len lup rrao put kaop ngea jiit ni mop sha map hea. ⁴Xip mu nu ndup sul mot nyi lup su gao ddaot su nja put

现，说：“大卫的子孙约瑟，不要怕！只管娶过你的妻子马利亚来，因她所怀的孕是从圣灵来的。²¹ 她将要生一个儿子，你要给他起名叫耶稣，因他要将自己的百姓从罪恶里救出来。”²² 这一切的事成就，是要应验主借先知所说的话，²³ 说：

“必有童女怀孕生子，人要称他的名为以马内利。”

(以马内利翻出来就是“神与我们同在”。)²⁴ 约瑟醒了，起来，就遵着主使者的吩咐，把妻子娶过来。²⁵ 只是没有和她同房，等她生了儿子(有古卷作“等她生了头胎的儿子”)，就给他起名叫耶稣。

博士来朝见

2 当希律王的时候，耶稣生在犹太的伯利恒。有几个博士从东方来到耶路撒冷，说：²⁶“那生下来作犹太人之王的在哪里？我们在东方看见他的星，特来拜他。”

³ 希律王听见了，就心里不安；耶路撒冷全城的人，也都不安。⁴ 他就召齐了祭司长和民间的文士，问他们说：

kul lyip xip heat ddut nul: "Jiit Dup yao keap ddea rrao cha zzu?" ⁵Xip heat ddut zap hxit: "Yeap Tel•Bep LiiL Heng rrao. Jiit set sul ggao du, hxit:

⁶"Yeap Dal miil Bep LiiL Heng ap, nap Yeap Dal lup kaop ngea gao ddaot rrao nao, bbat biel heat mat ngeap; mep ddut vu mii tap yaop nap nat wot ddeat ddao, ngop Yii Sep Lyip put hlaol hxe."

⁷Great taot Xiit Liip at ssaot mu jil na set hxaop mot kul lyip, gol xiil mu jil mu ggaot keap taot ddeat ddao ddut nul, ⁸ze xip heat zyl Bep LiiL Heng leat, xip ddeat: "Nap heat zut zu mu a ngat ggaot ddup shul, wo shul ssaot, ze lyip hxit ngop dvut, ngop yi geat xip jueh hxe." ⁹Xip heat vu mii ddut jjo ze leap lo, fiit tvut rrao wo hxaop jil ggat maol, tap daop mu xip hea jiit rrao sea, jiip sea a ngat rraop heat miil ddea kea, ze tat kie del lo. ¹⁰Jil ggaot xip heat wo hxaop, ze ni jjuep ye ye mu; ¹¹ndvea hxil leat, a ngat nyi xip a ma Ma LiiL Yal chaot hxaop, ze gao jue a ngat ggaot jueh. Bbop lal haot pup ho, shel、bat si nzy、mup yop gie lal gat ddea mu xip bbiit. ¹²Jil na set hxaop mot yiip mat rrao Sep let mut: "Nyi zhaol Xiit Liip tap hxaop" ddea, ze bao jjop ve yiit tap giel njo yaop miil leat lo.

Paop Nget Jiip Leat

¹³Xip heat leap ggo ddut ggu, Sep zyl sul Yop Sep yiip mat rrao ddeat ddao, hxit: "Yiip dot! A ngat nyi xip a ma hiet paop Nget Jiip leat, ggat wot rrao, ngop nap ddut fiip lyip

"基督当生在何处？" ⁵他们回答说："在犹太的伯利恒。因为有先知记着，说：

⁶"犹太地的伯利恒啊，你在犹太诸城中，并不是最小的；因为将来有一位君王，要从你那里出来，牧养我以色列民。"

⁷当下希律暗暗地召了博士来，细问那星是什么时候出现的，⁸就差他们往伯利恒去，说："你们去仔细寻访那小孩子，寻到了，就来报信，我也好去拜他。"⁹他们听见王的话就去了。在东方所看见的那星，忽然在他们前头行，直行到小孩子的地方，就在上头停住了。¹⁰他们看见那星，就大大地欢喜；¹¹进了房子，看见小孩子和他母亲马利亚，就俯伏拜那小孩子，揭开宝盒，拿黄金、乳香、没药为礼物献给他。¹²博士因为在梦中被主指示，不要回去见希律，就从别的路回本地去了。

逃往埃及

¹³他们去后，有主的使者向约瑟梦中显现，说："起来！带着小孩子同他母亲逃往埃及，住在那里，等我吩咐你；

hxaop, Xiit Liip a ngat shul lyip hnu mgoal hop ho nduet."

¹⁴Yop Sep yiip dot, mii kiit mu a ngat nyi xip a ma hiet Nget Jiip leat, ¹⁵ggat wot rrao ddu Xiit Liip xiil taot kea. Tao Sep jiit set sul kea jol hxit heat ddut njo hngul, xip ddeat: "Ngop Nget Jiip rrao ngop ssu kul ddeat ddaao."

Ssu At Fu

¹⁶Xiit Liip na nyil yaop mot jil na set hxaop mot let gie ddeap zeal, ze ni qoit ye ye mu, hnu cao zyl Bep Liil Heng lup gao ddaot nyi lup ggreat gga ssu bbat kaop ngea, gie xip gol xiil mu jil na set hxaop mot bbu ddut nul heat taot chaop nyil, nyit kaol map ddvep kaop ngea heat jiit fu ca hop. ¹⁷Tao ze jiit set sul Yet Liil Mii hxit heat ddut njo ggol. Xip ddeat:

¹⁸"Lat Ma rrao ni shu wop mot bbup qo wo jjo ggaot,
Lat Jep xip ap mel ssu weap ngeat,
xip heat jiit map rraop lo,
ao set wo kea giel map ddop."

Nget Jiip Rrao Bao Nyi Zhaol

¹⁹Xiit Liip xiil ggop ddut ggu, Sep zyl sul Nget Jiip rrao Yop Sep yiip mat ddaot ddeat ddaao, xip ddeat: ²⁰"Ap ngat hnu mgoal hiel sul ggaot xiil ggol, ao set, yiip dot, ap ngat nyi xip a ma hiet Yii Sep Lyip miil leat." ²¹Yop Sep yiip dot, ze a ngat nyi xip a ma xip hiet Yii Sep Lyip miil leat; ²²Yal Jiit Lao xip a bba Xiit Liip fel zap Yeap Tel vu mii zeal ddeat, Yop Sep wo

因为希律必寻找小孩子，要除灭他。"

¹⁴ 约瑟就起来，夜间带着小孩子和他母亲往埃及去，¹⁵ 住在那里，直到希律死了。这是要应验主借先知所说的话，说：“我从埃及召出我的儿子来。”

杀男孩

¹⁶ 希律见自己被博士愚弄，就大发怒，差人将伯利恒城里并四境所有的男孩，照着他向博士仔细查问的时候，凡两岁以里的，都杀尽了。¹⁷ 这就应了先知耶利米的话，说：

¹⁸“在拉玛听见号啕大哭的声音，是拉结哭她儿女，不肯受安慰，因为他们都不在了。”

从埃及返回

¹⁹ 希律死了以后，有主的使者在埃及向约瑟梦中显现，说：²⁰“起来！带着小孩子和他母亲往以色列地去，因为要害小孩子性命的人已经死了。”²¹ 约瑟就起来，把小孩子和他母亲带到以色列地去；²² 只因听见亚基老接着他

jjo, ze jjao ggeat leat jii; Sep yiip mat rrao bao xip mut, ze Jat Liil Lijil miil ddea dda lo.²³ Nap Sa Lep ddeat mel heat lup tap lup kea, ze ggat wot rrao. Tao jiit set sul hxit: “Xip Nap Sa Lep sul ddeat kul hngul” ddeat ddut ggaot njo ggol.

Cy Tut Sul Yop Hanl Jjop Kea Jol

3 Ggeat taot, cy tut sul Yop Hanl ddeat ddao, Yeap Tel pup nyeat miil rrao jjop kea hxit, xip ddeat:²⁴“Mii ndiip ne ddea ggol, nap heat ni hlu zhaol bao cha zuu.”³ Hnu cao tat lea jiit set sul Yii Sep Yal hxit ggaot ngea, xip ddeat:

“Pup nyeat miil ddaot hnu caop tap lea qo kul sseat mu hxit:
‘Sep jjop shul du,
xip jjop ndvi mgiep!’”

⁴Yop Hanl tao sset mu lep shel miip mbu vil, njiip rraol shit ddiel, ndup zit zuu、sset ddvu yii ndaop. ⁵Ggeat taot, Yet Lul Sa Len、Yeap Tel miil kaop ngea, ao nyi Yop Dan! yiip ggeat gga put, jiit ddeat ddao Yop Hanl bbu leat ⁶xip heat yal ddu rryp ddeat hxit, Yop Dan! yiip rrao xip ggat cy.

⁷Fap Liil Sep put nyi Sa Dut Gat put zat gea yi lyip cy zap, Yop Hanl wop hxaop, ze xip heat bbu hxit: “Ddaol nyip bbii shel chaot ba, ap su nap heat mut mep ddut ni la ggaot paop njop let? ⁸Nap heat mop ddiel ddeat ddao ni hlu zhaol bao seat hngul. ⁹Yaop ni ddaot: ‘Yal Bep Lat Han ngop heat piit pii mu’

父亲希律作了犹太王，就怕往那里去；又在梦中被主指示，便往加利利境内去了。²³到了一座城，名叫拿撒勒，就住在那里。这是要应验先知所说，他将称为拿撒勒人的话了。

施洗约翰传道

3 那时，有施洗的约翰出来，在犹太的旷野传道，说：²⁴“天国近了！你们应当悔改。”³这人就是先知以赛亚所说的，他说：

“在旷野有人声喊着说：
‘预备主的道，
修直他的路！’”

⁴这约翰身穿骆驼毛的衣服，腰束皮带，吃的是蝗虫、野蜜。⁵那时，耶路撒冷和犹太全地，并约旦河一带地方的人，都出去到约翰那里，⁶承认他们的罪，在约旦河里受他的洗。

⁷ 约翰看见许多法利赛人和撒都该人也来受洗，就对他们说：“毒蛇的种类！谁指示你们逃避将来的忿怒呢？⁸你们要结出果子来，与悔改的心相称。⁹不要自己心里说：‘有亚伯拉罕为我们的祖

ddeat tap nduet. Ngop hxit nap heat dvut, Sep Ye laop mop tat ddiil gao ddaot Yal Bep Lat Han chaot ssu hlii yao ddeat ddao ddop. ¹⁰A taot heap caop tveat si zzep kiet du ggol, mop zut map ddiel si kaop ngea, tao ssal lyip mgeap mii daot gat.

¹¹Ngop nao yiip gie nap heat chaot cy tut, nap heat ggat ni hlu zhaol bao mu, ao ddet ngop ddut chao lyi heat, fel vu ngop yet map bbu. Ngop xip chaot qit ndie heap jiit map nzel, xip nao Sy Yi nyi mii daol gie nap heat chaot cy tut hxe. ¹²Xip lal ddaot hao mot ja sseat ddep jji shaol mu kal ao jjal, shaol mu gie geap zhel gat, kie gie map sil mii daol gat chea ca hop.”

Yet Sut Cy Zap

¹³Ggeat taot, Yet Sut Jat Lijl Lijl rrao Yop Danl yiip mop bbu lyi, Yop Hanl xip wo hxaop ggo, gie xip ggat cy tut nduet. ¹⁴Yop Hanl xip ndeap sseat nduet, xip ddeat: “Ngop gie nyip ggat cy cha keap, nyip keap sao bao ngop tat wot lyi xi let?” ¹⁵Yet Sut ddut zap hxit: “Nap tap heap ngop ao zap, ngop heat tao seat ni mgiep nvut kaop ngea (ao nu “ni jji” ddeat) zeal taol cha zzu.” Ao ze Yop Hanl xip ao zap. ¹⁶Yet Sut Yop Hanl let cy zap ggo, yiip rrao ddeat ddao. Mii tap daop mu xip chaot pup ho, Sep Ye Yi, nga ddep jiil seat ssal lyip, bbep xip kiet ddvot, xip wo hxaop. ¹⁷Mii kiet qo lyi hxit: “Tao ngop njo ssu, ngop ni xip jjuep heat ngea.”

宗。‘我告诉你们：神能从这些石头中给亚伯拉罕兴起子孙来。¹⁰现在斧子已经放在树根上，凡不结好果子的树，就砍下来丢在火里。

¹¹我是用水给你们施洗，叫你们悔改；但那在我以后来的，能力比我更大，我就是给他提鞋也不配，他要用圣灵与火给你们施洗。¹²他手里拿着簸箕，要扬净他的场，把麦子收在仓里；把糠用不灭的火烧尽了。”

耶稣受洗

¹³当下，耶稣从加利利来到约旦河，见了约翰，要受他的洗。¹⁴约翰想要拦住他，说：“我当受你的洗，你反倒上我这里来吗？”¹⁵耶稣回答说：“你暂且许我，因为我们理当这样尽诸般的义（或作“礼”）。”于是约翰许了他。¹⁶耶稣受了洗，随即从水里上来。天忽然为他开了，他就看见神的灵，仿佛鸽子降下，落在他身上。¹⁷从天上有声音说：“这是我的爱子，我所喜悦的。”

Yet Sut Nra Ddu Ssaop

4 Ggeat taot, Yet Sut Sy Yi let hiet pup nyeat miil kea, caop bbu mot let nra ddu. ²Xip hlili cea nyip hlili cea hxa zzup mgaop, mep ddut ze waol hxi lo. ³Sup nra ddu ggaot sea jiit lyi xip bbu hxit: “Nap Sep Ye Ssu ngea nao, lao tat ddiil bbu hxit, xip heat ggat tvil zzup ddea mu.” ⁴Yet Sut ddut zap hxit: “Sy su kiet rrao hxit:

‘Hnu cao gao rrao, zzu ddea a rry deap heat mat ngea, Sep Ye hxil ndup rrao ddeat dda heat ddut kaop ngea deap.’”

⁵Caop bbu mot xip hiet ndvea sy lup leat, xip ggat sy hxiip mot bbiip kiet hxil, (“bbiip” ap weat miit nao “ddup” ddeat hxit), ⁶xip bbu hxit: “Nap Sep Ye Ssu ngea nao, ddveap ssal leat biil, sy su kiet ggao sseat hxit:

‘Sep nap yet nyi mu xip zyl sul ddut fiip, lal gie nap dul sseat, a laot nap qiiil lao kiet ndue ssaop.’”

⁷Yet Sut xip bbu hxit: “Sy su kiet bao ggao sseat hxit: ‘Sep, nap Sep Ye nra ddu map biil.’” ⁸Caop bbu mot bao xip hiet dda bbop qaop mu ddi lal mat lep tap lea kiet leat, miil tat lup ggup kaop ngea nyi lup ggup ddaot dvaop ssea mut xip dvut, ⁹xip bbu hxit: “Nap gao jue ngop juel nao, ngop tao kaop ngea jiit ja nap bbiit.” ¹⁰Yet Sut ddeat: “Sa Danl nyi zhaol gga (“Sa Danl”) nao “ndeap sseat” ddeat tea, caop bbu mot mel ve ddea tap lea ngea); sy su kiet ggao sseat hxit:

‘Sep, nap Sep Ye juel cha, xip a rry ddeat

耶稣受试探

4 当时，耶稣被圣灵引到旷野，受魔鬼的试探。

²他禁食四十昼夜，后来就饿了。³那试探人的进前来，对他说：“你若是神的儿子，可以吩咐这些石头变成食物。”

⁴ 耶稣却回答说：“经上记着说：

‘人活着，不是单靠食物，乃是靠神口里所出的一切话。’”

⁵魔鬼就带他进了圣城，叫他站在殿顶上，⁶对他说：“你若是神的儿子，可以跳下去，因为经上记着说：

‘主要为你吩咐他的使者用手托着你，免得你的脚碰在石头上。’”

⁷ 耶稣对他说：“经上又记着说：‘不可试探主你的神。’”⁸魔鬼又带他上了一座最高的山，将世上的万国与万国的荣华都指给他看，⁹对他说：“你若俯伏拜我，我就把这一切都赐给你。”¹⁰耶稣说：“撒但退去吧（“撒但”就是“抵挡”的意思，乃魔鬼的别名）！因为经上记着说：

‘当拜主你的神，单要侍奉

zhao fu hngul.’”

¹¹Ao ze caop bbu mot Yet Sut bbu rrao ddeat ddao, mii zyl sul lyip xip zhao fu.

Jat Liil Liil Rrao Jjop Kea Jol Bbiip

¹²Yop Hanl bao fap gea ddeat Yet Sut wo jjo, ze zhaol bao Jat Liil Liil leat; ¹³mep ddut Nap Sa Lep rrao ddeat ddao, Jat Bep Nop leat, ze ggat wot rrao. Ggat wot heap deep, Xiit Bul Lenp nyi Nap Fup Tat Liil miil ddet rrao. ¹⁴Tao jiit set sul Yii Sep Yal hxit heat ddet njo hngul ngeat,

¹⁵xip ddeat: “Xiit Bul Lenp miil、Nap Fup Tat Liil miil nao, heap she chaop jjop dde rrao, Yop Danl yiip mop gga, ddeat bbop sul Jat Liil Liil miil rrao ngea.

¹⁶Na ddue nyi heat lup su ggaot, bbop ye hxaop; xil ni ye nyi heat hnu cao, bbop wop xip heat kiet tvot.”

¹⁷Ggeat taot ddet ddep ze Yet Sut jjop kea hxit, xip ddeat: “Mii ndiip ne ddea ggol, nap heat ni hlu zhaol bao cha.”

Ngao Shop Put Hlii Yao Kul

¹⁸Yet Sut Jat Liil Liil heap ddet rrao sea, nyit ve nyil xip wo hxaop. Bii Dep ddeat kul heat Xiit Mip nyi xip nyip bba Ngat Dep Lyip, heap rrao ngao bba tveat, xip nyit ngao shop put ngea. ¹⁹Yet Sut xip nyit bbu hxit: “Lyip ngop ddut mgal, ngop nap heat ggat caop wop nao ngao wop seat rra.” ²⁰Xip nyit tap heap mu ngao bba li mgeat, xip ddut mgal.

²¹Ggat wot rrao sea jiip leat, bao nyit ve nyil

他。”

¹¹于是魔鬼离了耶稣，有天使来伺候他。

开始在加利利传道

¹²耶稣听见约翰下了监，就退到加利利去；¹³后又离开拿撒勒，往迦百农去，就住在那里。那地方靠海，在西布伦和拿弗他利的边界上。¹⁴这是要应验先知以赛亚的话，

¹⁵说：“西布伦地、拿弗他利地，就是沿海的路，约旦河外，外邦人的加利利地。

¹⁶那坐在黑暗里的百姓，看见了大光；坐在死荫之地的人，有光发现照着他们。”

¹⁷从那时候耶稣就传起道来，说：“天国近了，你们应当悔改。”

呼召四个渔夫

¹⁸耶稣在加利利海边行走，看见弟兄二人，就是那称呼彼得的西门和他兄弟安得烈，在海里撒网；他们本是打鱼的。¹⁹耶稣对他们说：“来跟从我，我要叫你们得人如得鱼一样。”²⁰他们就立刻舍了网，跟从了他。²¹从那里往前走，又看见弟兄二人，就是

xip wo hxaop, Xiit Biil Tel ssu Ya Gop nyi xip nyip bba Yop Hanl, xip heat a bba Xiit Biil Tel chaot hlil kiet rrao ngao bba dvaop, Yet Sut xip nyit kul, ²²xip nyit tap heap mu hlil li mgeat, xip heat a bba bbu rrao ddeat ddao, Yet Sut ddut mgal.

Na Dva Dva Bbu Jjop Kea Jol

²³Yet Sut Jat LiiL LiiL sea ca, hiet hxip kaop ngea rrao sup mut, mii ndiip sop qo hxit, lup su nop kaop ngea mgup. ²⁴Xip mel ddu XueL LiiL Yal ddaot hxit ca. Ggat wot hnu caop geat nop ssaop heat kaop ngea, nop mot ddal ddup、nop njaol ddal ddup nyi cao bbu let bu heat、seap ddiil heat、gao yea heat, kaop ngea hiet lyip, Yet Sut xip heat mgup zut hop. ²⁵Ggeat taot, caop zat gea Jat LiiL LiiL、Diit Jat Baot LiiL、Yet Lul Sa Len、Yeap Tel、Yop DanL yiip mop ggeat gga rrao, lyip Yet Sut ddut mgal.

Bbop Kiet Sup Mut

5 Yet Sut caop tao nvut mot hxaop, ze dda bbop kiet leat, gao nyi ggop, nzaol yaot xip jiit ggea lyi, ²xip kea pup xip heat mut:

Yeap Hxil Lea

³“Ni ddup na ne heat hnu caop wo yeap ggol! Mii ndiip xip heat bbop ngea.

⁴Nyuel luet rryp shu heat hnu caop wo yeap ggol! Xip heat ku dvep wop hxe.

⁵Mop leap heat hnu caop wo yeap ggol! Miil ddea xip heat wo zap hxe.

西庇太的儿子雅各和他兄弟约翰，同他们的父亲西庇太在船上补网，耶稣就招呼他们，²²他们立刻舍了船，别了父亲，跟从了耶稣。

向众人传道

²³耶稣走遍加利利，在各会堂里教训人，传天国的福音，医治百姓各样的病症。

²⁴他的名声就传遍了叙利亚。那里的人把一切害病的，就是害各样疾病、各样疼痛的和被鬼附的、癫痫的、瘫痪的，都带了来，耶稣就治好了他们。²⁵当下，有许多人从加利利、低加波利、耶路撒冷、犹太、约旦河外，来跟着他。

山上宝训

5 耶稣看见这许多的人，就上了山，既已坐下，门徒到他跟前来，²他就开口教训他们，说：

八福

³“虚心的人有福了！因为天国是他们的。

⁴哀恸的人有福了！因为他们必得安慰。

⁵温柔的人有福了！因为他们必承受地土。

⁶Ni mgiel ggie gie keap fep waol hxi mu na heat hnu cao wo yeap ggol! Xip heat mbaao ddvep wop hxe.

⁷Sul shao mel heat hnu caop wo yeap ggol! Xip heat shao mel ssaop.

⁸Ni haop jjal heat hnu caop wo yeap ggol! Sep Ye xip heat wo hxaop hxe.

⁹Sup ggat rryl ddu heat hnu caop wo yeap ggol! Xip heat Sep Ye Ssu ddeat mel hxe.

¹⁰Ni mgiel yet nyi mu gup ssaop heat hnu caop wop yeap ggol! Mii ndiip xip heat bbop ngea.

¹¹"Sup ngop yet nyi mu nap heat rru qa zao tal, nap heat gup, ddut map zut kaop ngea jjiit nap heat kiet del nao, nap heat wop yeal ggol! ¹²Ni jjuep rraop so mu cha keap! Nap heat mii kiet rrao heat hxe bao nao ye ngeat; nap heat jiit rrao heat jiit set sul, sup yi tao seat xip heat gup ngeat."

Cu Nyi Bbop

¹³"Nap heat miil tat cu ngea. Cu sal map chaop ggol nao xip ggat keap sea chaop bao ddop let? Ddut ggu zeal ddea map wop, li ddeat bbop gat, sup let nya zza mu hop a rry.

¹⁴Nap heat miil tat bbop ngea, lup zzao bbop kiet del nao, wop sseat map ddop ngeat.

¹⁵Hnu caop di daol tveat shy zeal taop mat del, tveat di del ddea kiet del, ze bbop tap yi kiet tvot. ¹⁶Nap heat bbop yi tao seat gie sup jiit tvot, sup ggat nap heat mup lu zut hxaop, ze dvaop ssea gie nap heat mii kiet A Bba bbiit."

⁶饥渴慕义的人有福了！因为他们必得饱足。

⁷怜恤人的人有福了！因为他们必蒙怜恤。

⁸清心的人有福了！因为他们必得见神。

⁹使人和睦的人有福了！因为他们必称为神的儿子。

¹⁰为义受逼迫的人有福了！因为天国是他们的。

¹¹人若因我辱骂你们，逼迫你们，捏造各样坏话毁谤你们，你们就有福了！¹²应当欢喜快乐！因为你们在天上的赏赐是大的；在你们以前的先知，人也是这样逼迫他们。”

盐与光

¹³"你们是世上的盐。盐若失了味，怎能叫它再咸呢？以后无用，不过丢在外面，被人践踏了。¹⁴你们是世上的光。城造在山上，是不能隐藏的。¹⁵人点灯，不放在斗底下，是放在灯台上，就照亮一家的人。¹⁶你们的光也当这样照在人前，叫他们看见你们的好行为，便将荣耀归给你们在天上的父。"

Sep Ni Jji Hxit

¹⁷“Ngop lyip Sep ni jji nyi jiit set sul mgeap ddeat tap nduet; ngop lyip nao mgeap heat mat ngeap, ggup ddvep heat ngea. ¹⁸Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, mii miil mgeap taot kea ddeat jiit, ni jji kiet tap nap tap jjop jiit mgeap ma biil, jiit ggup ddvep hngul. ¹⁹Ao set, ap su kaop ngea Sep daop zha tat ddiil gao ddaot bbat ddi lal mat lep heat tap rryp mgeap ho, bao sup mut tao seat zeal, xip mii ndiip rrao nao, bbat ddi lal mat lep ddeat mel; ao ddet ap su kaop ngea, Sep daop zha tat ddiil seat zeal, bao sup yi mut geat zeal, xip mii ndiip rrao nao, ye ddeat mel. ²⁰Ngop hxit nap heat dvut, nap heat ni mgiel, su nja put nyi Fap Liil Sep put ni mgiel ddet map bbu map wop nao, wo ndvea mii ndiip leat map ddop.”

Ni Qiit Hxit

²¹“Ap weat sul ddut fiip heat ddut nap heat wo jjo, seat hxit: ‘Sup fu map biil’, bao hxit: ‘Sup fu kaop ngea, nvut gal taot, xip wo paop njop ma ddop.’ ²²Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, vil mu nyip bba bbu ni qit kaop ngea, nvut gal taot, xip wo paop njop ma ddop; vil mu nyip bba gie Lat Jat ddeat bbe kaop ngea, pup mot nzeap mut nvut gal taot, xip wo paop njop ma ddop; vil mu nyip bba gie Maop Liil ddeat bbe kaop ngea, shu miil mii daol, xip wo paop njop ma ddop. ²³Ao set, nap heal zaot kiet rrao lal gat ddea ja gat xi taot, vil mu nyip bba nap bbu ni qiit kie

论律法

¹⁷“莫想我来要废掉律法和先知；我来不是要废掉，乃是要成全。¹⁸我实在告诉你们：就是到天地都废去了，律法的一点一画也不能废去，都要成全。¹⁹所以，无论何人废掉这诫命中最小的一条，又教训人这样做，他在天国要称为最小的；但无论何人遵行这诫命，又教训人遵行，他在天国要称为大的。²⁰我告诉你们：你们的义若不胜于文士和法利赛人的义，断不能进天国。”

论发怒

²¹“你们听见有吩咐古人的话，说‘不可杀人’，又说：‘凡杀人的，难免受审判。’²²只是我告诉你们：凡向弟兄动怒的（有古卷在‘凡’字下添“无缘无故地”五字），难免受审判；凡骂弟兄是拉加的（“拉加”意为“废物”），难免公会的审断；凡骂弟兄是魔利的（“魔利”意为“蠢东西”），难免地狱的火。²³所以，你在祭坛上献礼物的时候，若想起弟兄向你怀怨，²⁴就把礼物留在坛前，先去同弟兄和好，然

nao,²⁴lal gat ddea gie tveat heal zaot jiit du, jiit ddaot geat vil mu nyip bba chaot zut hop, set lyip lal gat ddea ja gat.²⁵"Nap nap nvaop heat ggeap ba chaot jjol rrao xi taot, ze jol mu xip chaot zut hop, a laot xip nap gie hop nvut gal ap nzu bbiit, nvut gal ap nzu hop hxal mal bbiit, ze nap mot xip gie bao fap gea hop.²⁶Ngop ddut rryp hxit nap dvut, tvul tap fel wo sop map ca nao, ggat wot tap ssep nap wo ddeat ddao map ddop."

Yiil Nrea Hxit

²⁷"Nap heat wo jjop nvut ddut tao seat hxit: 'Yiil nrea map biil'.²⁸Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, nyit neal hxaop ze yiil nrea nduet heat kaop ngea, hnu cao tat lea ni ddaot xip chaot yiil nrea tveat ggol.²⁹Nap na ddu seat tap pap nap ggat fal ddvea nao, bil ddeat ddao li hop, geap bbu kiet tap ddup ne jiit biil, geap bbu hnu leap mgeap shu miil mat gap.³⁰Nap lal seat tap pap nap ggat fal ddvea nao, tao ssal gat li hop; geap bbu kiet tap ddup map wop jiit biil, geap bbu hnu leap ggat ndvea shu miil mat leap."

Yil Tva Hxit

³¹"Ao nyi ddut wop hxit: 'Hnu caop qiit bil teal nao, bil teal su gie xip bbiit hngul'.³²Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, qiit bil teal heat kaop ngea, yiil nrea yet nyi mu heat mat ngeap nao, xip ggat yiil nrea mop mu ggol; hnu caop bil teal ho heat nyit neal keap nao, yi yiil nrea tveat ggol ngea."

后来献礼物。²⁵你同告你的对头还在路上，就赶紧与他和息，恐怕他把你送给审判官，审判官交付衙役，你就下在监里了。²⁶我实在告诉你：若有一文钱没有还清，你断不能从那里出来。”

论奸淫

²⁷"你们听见有话说：‘不可奸淫。’²⁸只是我告诉你们：凡看见妇女就动淫念的，这人心里已经与她犯奸淫了。²⁹若是你的右眼叫你跌倒，就剜出来丢掉；宁可失去百体中的一体，不叫全身丢在地狱里。³⁰若是右手叫你跌倒，就砍下来丢掉；宁可失去百体中的一体，不叫全身下入地狱。”

论离婚

³¹"又有话说：‘人若休妻，就当给她休书。’³²只是我告诉你们：凡休妻的，若不是为淫乱的缘故，就是叫她作淫妇了；人若娶这被休的妇人，也是犯奸淫了。”

Rru Qa Tveat Hxit

³³“Ap weat sul bbu ddut fiip heat ddut bao nap heat wo jjo, seat hxit: ‘Rru qa tveat bao map biil, tveat heat rru qa Sep bbu hxit ggop, bbep ddeap hngul.’ ³⁴Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, eap zheat rru qa jiit tveat map biil. Mii Sep Ye nyip ddea ngea, ao set dul mii mot rru qa tveat map biil; ³⁵miil xip qil nya ddea ngea, ao set dul miil mot rru qa tveat map biil; Yet Lul Sa Len vu mii ye ddea ngea, ao set dul Yet Lul Sa Len mot rru qa tveat map biil; ³⁶nap nap hnu cea tap gie ggat tvil na tvil tvul mu map ddop, ao set, bao dul nap hnu mot rru qa tveat map biil. ³⁷Nap heat ddut, ngeap nao ngeap seat hxit, map ngeap nao map ngeap seat hxit, nvu mu hxit xi nao, yal put ggaot bbu lyi ngeat (ao nu “yal gao ddaot ddeat ddao ngea” ddeat hxit).”

Sup Nryp Gie Sup Bao Hxit

³⁸“Nap heat wo jjo ddut hxit: ‘Na gie na hlu, rrep gie rrep hlu’. ³⁹Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, yal put bbu ggeap tap tut, sup nap bbaop zaol seat tap pap ndi nao, fe tap pap jiit bao lyip xip ggat ndi; ⁴⁰hnu cao nap nvaop nduet, nap gao ddaot mbu ja hxe nao, tat kie mbu jiit hlaos sal lyip xip ggat ja dea; ⁴¹hnu cao nap gup jjop tap za sea nao, nap xip chaot nyit za sea; ⁴²nap bbu luep heat wop, ze gie xip bbiit; nap bbu lal hlu heat wop nao, viip let map biil.”

Ggeap Ba Njo Cha

⁴³“Nap heat wo jjo ddut hxit: ‘Nap ggeat

论起誓

³³“你们又听见有吩咐古人的话，说：‘不可背誓，所起的誓，总要向主谨守。’³⁴只是我告诉你们：什么誓都不可起。不可指着天起誓，因为天是神的座位；³⁵不可指着地起誓，因为地是他的脚凳；也不可指着耶路撒冷起誓，因为耶路撒冷是大君的京城；³⁶又不可指着你的头起誓，因为你不能使一根头发变黑变白了。³⁷你们的话，是，就说 是；不是，就说不是；若再多说，就是出于那恶者（或作“是从恶里出来的”）。”

论报复

³⁸“你们听见有话说：‘以眼还眼，以牙还牙。’³⁹只是我告诉你们：不要与恶人作对。有人打你的右脸，连左脸也转过来由他打；⁴⁰有人想要告你，要拿你的里衣，连外衣也由他拿去；⁴¹有人强逼你走一里路，你就同他走二里；⁴²有求你的，就给他；有向你借贷的，不可推辞。”

当爱仇敌

⁴³“你们听见有话说：‘当

ffa put njo cha, nap ggeap ba shaol hngul'.
 44Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, nap heat
 ggeap ba njo hngul, nap heat gup ggaot xip
 yet nyi mu kea ddva hngul. 45Tao seat, ze nap
 heat Mii Put ssu zeal biil; xip nyip jjiip ggat
 hnu cao zut heat kiet tvot, hnu cao map zut
 heat kiet yi tvot; mii hxao gie ni mgiep heat
 hnu cao bbiit, ni map mgiep heat hnu cao yi
 gie xip bbiit. 46Nap heat nap heat njo heat
 hnu caop a rry njo nao, eap zheat hxe bao
 wop let? Pii geap put yi tao seat map zeal
 ap? 47Nap heat yaop vil mu nyip bba vu sop
 a rry ddut nul nao, eap zeat sup ddet map
 bbu let? Ddeat bbop sul yi tao seat map zeal
 ap? 48Ao set, nap heat ggup ddvep hngul,
 nap heat Mii Put ggup ddvep seat rra hngul."

Ja Luep Heat Mu Hxit

6 "Nap heat ni bbat hngul, nvut zut zeal
 sup jiit ggea gat sup ni at da mu gie sup
 ggaot na map biil, tao seat rra nao, nap heat
 Mii Put hxe bao wop ma ddop. 2Ao set, nap
 ja sup mu taot, nap sup jiit ggea rrao lop bbal
 tap mu, ddeat bbop hxaop njii ggut put
 ggaot hiet hxip nyi jjiip jjiip rrao zeal heat
 seat rra nao, sup ni at da mu hnu cao dvaop
 ssea luep. Ngop ddut rryp hxit nap heat
 dvut, xip heat hxe bao xip heat wop ggol.
 3Nap ja sup mu taot, lal fe tap pap ggat lal
 seat tap pap zeal heat nvut set map biil; 4nap
 ja sup mu heat nvut zeal map hxaop ddea gat
 hngul, nap A Bba map hxaop ddea rrao na
 nyil, keap seap mu jiit nap hxe bao (hluel su kiet
 "keap seap jiit na hxao rrao nap hxe bao" ddeat hxit)."

爱你的邻舍，恨你的仇敌。'
 44只是我告诉你们：要爱你们的仇敌，为那逼迫你们的祷告。⁴⁵这样，就可以作你们天父的儿子，因为他叫日头照好人，也照歹人；降雨给义人，也给不义的人。⁴⁶你们若单爱那爱你们的人，有什么赏赐呢？就是税吏不也是这样行吗？⁴⁷你们若单请你弟兄的安，比人有什么长处呢？就是外邦人不也是这样行吗？⁴⁸所以你们要完全，像你们的天父完全一样。”

论施舍

6 “你们要小心，不可将善事行在人的面前，故意叫他们看见；若是这样，就不能得你们天父的赏赐了。²所以，你施舍的时候，不可在你前面吹号，像那假冒为善的人在会堂里和街道上所行的，故意要得人的荣耀。我实在告诉你们：他们已经得了他们的赏赐。³你施舍的时候，不要叫左手知道右手所做的；⁴要叫你施舍的事行在暗中，你父在暗中察看，必然报答你（有古卷作“必在明处报答你”）。”

Kea Ddva Hxit

⁵“Nap heat kea ddva taot, ddeat bbop hxaop njii ggut put ggaot seat map biil, xip heat hiet hxip nyi jjop shal kea hxil kea ddva kat, ni at da mu gie sup ggat na nyil. Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, xip heat xip heat hxe bao wop ggol. ⁶Nap kea ddva taot, ndvea nap hxip bbot leat mgaop mbot du, nap map hxaop ddea rrao heat A Bba kea ddva, nap A Bba map hxaop ddea rrao na nyil, keap seap mu jiit nap hxe bao.

⁷Nap heat kea ddva, ddeat bbop sul seat bao hxit zhaol hxit mu tap muc, xip heat nduet nao, ddut nvu ze keap seap mu jiit wo jjo. ⁸Nap heat xip heat ddut nzaol map biil, nap heat kea map ddva jiit ggea, nap heat luep hngul heat kaop ngea, nap heat A Bba shel mu ze wo set ggol. ⁹Ao set, nap heat kea ddva nao tao seat hxit hngul:

‘Ngop heat mii kiet A Bba: Na dva dva jiit nyip sy mel juel gaol ku.

¹⁰Nyip mii ndiip ggat ssal lyip ku; nyip nduet ddea gie miil rrao jjip, mii kiet rrao jjip seat ku.

¹¹Ngop heat nyip luep heat zuu ndaop, hnup nyip gie ngop heat bbiit.

¹²Yal nryp gie ngop heat ne, ngop heat sup nryp gie sup ne laot seat.

¹³Ngop heat ggat nra ddu lao tat put, ngop heat gut bbiit yal ga leal hop; (ao nu “yal put li hop” ddeat hit). Mii ndiip、fel nao、dvaop ssea, kao ngea nyip bbop ngea, ssep sse kea. At Mi.

论祷告

⁵“你们祷告的时候，不可像那假冒为善的人，爱站在会堂里和十字路口上祷告，故意叫人看见。我实在告诉你们：他们已经得了他们的赏赐。⁶你祷告的时候，要进你的内屋，关上门，祷告你在暗中的父，你父在暗中察看，必然报答你。

⁷你们祷告，不可像外邦人，用许多重复话，他们以为话多了必蒙垂听。⁸你们不可效法他们，因为你们没有祈求以先，你们所需用的，你们的父早已知道了。⁹所以，你们祷告要这样说：

‘我们在天上的父，愿人都尊你的名为圣。

¹⁰愿你的国降临；愿你的旨意行在地上，如同行在天上。

¹¹我们日用的饮食，今日赐给我们。

¹²免我们的债，如同我们免了人的债。

¹³不叫我们遇见试探；救我们脱离凶恶（或作“脱离恶者”）。因为国度、权柄、荣耀，全是你，直到永远。阿们。’

¹⁴Nap heat sup nrea ddea sup rat, nap heat Mii Put yi nap heat nrea ddea gie nap heat rat; ¹⁵nap heat sup nrea ddea gie sup mat rat, nap heat Mii Put yi nap heat nrea ddea gie nap heat mat rat.”

Zzup Mgao Hxit

¹⁶“Nap heat zzup mgao taot, ddeat bbop hxaop njii ggut put ggaot seat map biil, xip heat tvut chu zeal ddeat ddao, xip heat tvut gie zeal njuep, ni at da mu sup ggat xip heat zzup mgao na ddeat gat. Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, xip heat hxe bao xip heat wop ggol. ¹⁷Nap zzup mgao taot, hnu geat tvut cy hngul, ¹⁸sup ggat nap zzup mgao na ddeat tap ddao, nap map hxaop ddea rrao heat A Bba a rry ggat hxaop, nap A Bba map hxaop ddea rrao na nyil, keap seap mu jiit nap hxe bao.”

Pii Ddiel Zyl Mii Kiet Rrao

¹⁹“Yaop wo lal pii ddiel zyl miil taot tat du, miil taot bbii let nveal geal, ssea dda geal, su vel yi hxip ddup nal bil lyip que geal; ²⁰pii ddiel zyl mii kiet rrao nao, mii kiet bbii let nveal map geal, ssea dda map geal, su vel yi hxip ddup nal bil lyip map que; ²¹ao set na pii ddiel zyl ddap wot rrao nao, nap ni yi ddap wot rrao.”

Ni Gao Ddaot Bbop

²²“Na ddu geap bbu kiet di ngea. Nap na ddu na hxao nao, geap bbu hnu leap ze na hxao; ²³nap na ddu ggao ddeat nao, geap

¹⁴你们饶恕人的过犯，你们的天父也必饶恕你们的过犯；
¹⁵你们不饶恕人的过犯，你们的天父也必不饶恕你们的过犯。”

论禁食

¹⁶“你们禁食的时候，不可像那假冒为善的人，脸上带着愁容；因为他们把脸弄得难看，故意叫人看出他们是禁食。我实在告诉你们：他们已经得了他们的赏赐。¹⁷你禁食的时候，要梳头洗脸，¹⁸不叫人看出你在禁食，只叫你暗中的父看见，你父在暗中察看，必然报答你。”

积财宝在天上

¹⁹“不要为自己积攒财宝在地上，地上有虫子咬，能锈坏，也有贼挖窟窿来偷；²⁰只要积攒财宝在天上，天上没有虫子咬，不能锈坏，也没有贼挖窟窿来偷；²¹因为你的财宝在哪里，你的心也在哪里。”

心里的光

²²“眼睛就是身上的灯。你的眼睛若明亮了，全身就光明；²³你的眼睛若昏花了，全

bbu hnu leap ze na ddue. Nap gao ddaot bbop na ddue lo nao, na ddue ggaot kaop yep seat wop let!"

Sep Ye Nyi Tvup Cy

²⁴"Caop tap yaop sep pu nyit yaop zhao fu map biil, tat yaop shaol nat yaop njo mat ngeap nao, nat yao lyii tat yaop laop ngeat. Nap heat Sep Ye zhao fu xi mu, tvup cy zhao fu xi mu map biil."

Nduet Tap Shu

²⁵"Ao set ngop hxit nap heat dvut, hnu mgaol yet nyi mu eap zheat zuu, eap zheat ndaop ddeat nduet shu map hngul; geap bbu yet nyi mu eap zheat vil ddeat nduet shu map hngul. Hnu mgaol zuu ndaop ddet map bbu map wop ap? Geap bbu vil mbu ddet map bbu map wop ap? ²⁶Nap heat mii nde ddveap nga ggaot na nyil, del yi map del geap yi map geap, zhel ddaot yi zyl mat gap, nap heat Mii Put jiit xip gie hngul ddveat, nap heat pii ddiel ddveap nga ddet map bbu map wop ap? ²⁷Nap heat ap su nduet shu gie ddvup sse ggat nvu mu tap chy ja jot ddop let (ao nu "ggeap bbu ggat nvu mu tap lal ggo ja jot" ddeat hxit)? ²⁸"Vil mbu yet nyi mu nduet shu eap zheat zeal let? Nap heat nduet, sset miil rrao heat et vi, keap seap yao yiip ddot; xip nvut yi map nja, kiep yi map shu; ²⁹Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, So Lop Mip rraop bbu biel taot, xip vil ddiel heat nao, vi tao tap bu jiit mat dde let! ³⁰Nap heat nrep ni bbat tat ddiil nao, sset miil rrao heat miil neal hnup

身就黑暗。你里头的光若黑暗了，那黑暗是何等大呢！"

神与玛门

²⁴^u一个人不能侍奉两个主；不是恶这个爱那个，就是重这个轻那个。你们不能又侍奉神，又侍奉玛门（“玛门”意为“财利”）。”

勿忧虑

²⁵“所以我告诉你们：不要为生命忧虑吃什么，喝什么；为身体忧虑穿什么。生命不胜于饮食吗？身体不胜于衣裳吗？²⁶你们看那天上的飞鸟，也不种，也不收，也不积蓄在仓里，你们的天父尚且养活它。你们不比飞鸟贵重得多吗？²⁷你们哪一个能用思虑使寿数多加一刻呢（或作“使身量多加一肘呢”）？²⁸何必为衣裳忧虑呢？你想：野地里的百合花，怎么长起来的；它也不劳苦，也不纺线；²⁹然而我告诉你们：就是所罗门极荣华的时候，他所穿戴的，还不如这花一朵呢！³⁰你们这小信的人哪，野地里的草今天还在，明天就丢在炉里，神还给它这样的妆饰，何况你们呢！³¹所以，不要忧虑，说：‘吃什么？喝什么？穿什么？’

nyip gao zzao, ap mgeap nyi ze li lao sse gat hop, Sep Ye jiit xip gie tao seat ndii xi, waol rrao nap heat let? ³¹Ao set, “eap zheat zzu? Eap zheat ndaop? Eap zheat vil,” ddeat nduet shu map hngul. ³²Tat ddiil jiit ddeat bbop sul ni xip kiet zzao heat ngea, nap heat luep hngul tat ddiil, nap heat Mii Put wo set ngeat. ³³Nap heat jiit nao xip mii ndiip nyi xip ni mgiep nvut luep hngul, tat ddiil jiit ja jot nap heat bbiit hxe.

³⁴Ao set, ap mgeap nyi yet nyi mu nduet tap shu, ap mgeap nyi ap mgeap nyi nduet shu wop; tap nyip ka viip tap nyip val ze lao ggol.”

Sup Mup Lu Tap Hxit

7 “Nap heat sup mup lu tap hxit, a laot nap heat mup lu sup let hxit. ²Nap heat keap seap sup mup lu hxit nao sup yi keap seap nap heat mup lu hxit; nap heat eap zheat nra ddea gie nra sup bbiit, sup yi eap zheat nra ddea gie nra nap heat biit.

³Eap zheat yet nyi nap vil mu nyip bba na ddu ddaot zzeat nyip hxaop, yaop na ddu ddaot hxip ku wop haot wo map nduet let? ⁴Nap yaop yao na ddu ddaot hxip ku wop nao, keap seap nap vil mu nyip bba bbu hxit: ‘Ngop ggat nap na ddu ddaot zzeat ja hop’ ddeat let? ⁵Nap ddeat bbop hxaop njii ggut put tao! Jiit ddaot yaop na ddu ddaot hxip ku ja hop, wo na ggiep teal ddop set geat nap vil mu nyip bba na ddu ddaot zzeat ja. ⁶“Haop jjal heat kup rra gie qii tap bbiit. Nap heat pii ddiel nrup mop yi li val jiit ggo tat

³²这都是外邦人所求的；你们需用的这一切东西，你们的天父是知道的。³³你们要先求他的国和他的义，这些东西都要加给你们了。

³⁴所以，不要为明天忧虑；因为明天自有明天的忧虑；一天的难处一天当就够了。”

勿论断

7 “你们不要论断人，免得你们怎样论断人，也必怎样被论断；你们用什么量器量给人，也必用什么量器量给你们。

³为什么你看见你弟兄眼中有刺，却不想自己眼中有梁木呢？⁴你自己眼中有梁木，怎能对你弟兄说：‘容我去掉你眼中的刺’呢？⁵你这假冒为善的人！先去掉自己眼中的梁木，然后才能看得清楚，去掉你弟兄眼中的刺。⁶不要把圣物给狗，也不要把你们的珍珠丢在猪前，恐怕它践踏了珍珠，转过来咬你们。”

gap. A laot pii ddiel nrup mop xip nya zza hop
jiit bao nyi zhaol nap heat kii.”

Kea Ddva Luep, Ddup Shul, Mgaop Dde

⁷“Nap heat kea ddva luep ze gie nap
heat bbiit; ddup shul ze wo shul, mgaop dde
ze nap heat chaot mgaop pup. ⁸Ao set, kea
ddva luep heat kaop ngea, ze wo wop; ddup
shul heat, ze wo shul, mgaop dde heat, ze xip
chaot mgaop pup. ⁹Nap heat gao ddaot ap
su ssu ba ba luep, bao laop mop gie xip bbiit
let? ¹⁰Ngao luep, bao bbii shel gie xip bbiit
let? ¹¹Nap heat map zut ddeat jiit, zut ddea
gie ap mel ssu bbii set xi; nap heat mii kiet A
Bba, waol rrao zut ddea gie xip bbu luep heat
map bbiit ap? ¹²Ao set, eap zheat nvut kaop
ngea, nap heat sup ggat keap seap nap heat
hiet ku nao, nap heat yi keap seap sup hiet
hngul; tao Sep ni jji nyi jiit set sul jjop kea
ngea.”

Vu Mgaop

¹³“Hiet xiiil miil leat heat mgaop ggaot
nao ddvep ngeat, jjop nao ye ngeat, ndvea
leap sul yi nvu; ¹⁴hiet ssep sse hnu mgaol leat
heat mgaop ggaot nao vu ngeat, jjop nao
bbat ngeat, shul ssaop heat hnu cao yi ne; ao
set, nap heat vu mgaop ndvea hngul.”

Si Nyi Xip Mop

¹⁵“Jiit set sul mgii nap heat ni tveat xip
tat chaop hngul; xip heat nap heat bbu tat
wot lyi, ddeat bbop hxaop njii ggut sseat,
gao ddaot haot ya ga heat ssil ngea. ¹⁶Xip

祈求，寻找，叩门

⁷“你们祈求，就给你们；
寻找，就寻见；叩门，就给你们
们开门。⁸因为凡祈求的，就
得着；寻找的，就寻见；叩门
的，就给他开门。⁹你们中间
谁有儿子求饼，反给他石头
呢？¹⁰求鱼，反给他蛇呢？
¹¹你们虽然不好，尚且知道拿
好东西给儿女，何况你们在
天上的父，岂不更把好东西
给求他的人吗？¹²所以，无论
何事，你们愿意人怎样待你们，
你们也要怎样待人；因为
这就是律法和先知的道理。”

窄门

¹³“你们要进窄门；因为引
到灭亡，那门是宽的，路是大的，
进去的人也多；¹⁴引到永
生，那门是窄的，路是小的，
找着的人也少。”

树与其果

¹⁵“你们要防备假先知；他
们到你们这里来，外面披着
羊皮，里面却是残暴的狼。
¹⁶凭着他们的果子，就可以认

heat mop nyil, ze xip heat mot wo na ddeat ddao ddop. Zzeat kiet keap sao hxaop ddao hal ddop let? Chu ku zzeat kiet keap sao map vi mop hal ddop let? ¹⁷Tao seat rra, si zut kaop ngea jiit mop zut ddiel, si map zut a rry ddeat mop map zut ddiel ye. ¹⁸Si zut mop map zut ddiel map ddop. Si map zut mop zut ddiel map ddop. ¹⁹Mop zut map ddiel heat si kaop ngea, ze tao ssal lyip li mii daol gat. ²⁰Ao set, xip heat mop nyil, ze xip heat mot wo na ddeat ddao ddop.”

Ngop Tap Ssep Nap Heat Map Set

²¹“Ngop bbu ‘Sep ap, Sep ap’, ddeat kul heat hnu caop kaop ngea jiit ndvea mii ndiip leat ddop heat mat ngeap, ngop Mii Put nduet ddea ddut nzaol heat a rry wo leap ddo ye. ²²Ggat nyip kea nao, hnu cao zat gea lyip ngop bbu hxit: ‘Sep ap, Sep ap, ngop heat nyip mel deap sseat hxit jiit du ddut hxit, nyip mel deap sseat caop bbu naop, nyip mel deap sseat nri ddveat vu zat gea jjip heat mat ngeap ap?’ ²³Ngop ze mgiep mgie mu hxit xip heat dvut: ‘Ngop tap ssep nap heat map set, nap heat yal tveat put tat ddiil, ngop bbu rraot ddeat ddao gga!’ ”

Cheap Qii Nyit Ddup

²⁴Ao set, ngop ddut tao jjo ze geat zeal heat kaop ngea, ni yi heat hnu caop tap yaop seat, hxip gie zzao laop chyp kiet del. ²⁵Mii hxao let dvea、yiip let naop、mii hxip let mu, due hxip ggaot kiet ssaot, cheap qii laop chyp kiet del, ao set hxip jiit fal map ddvea.

出他们来。荆棘上岂能摘葡萄呢？蒺藜里岂能摘无花果呢？¹⁷这样，凡好树都结好果子；惟独坏树结坏果子。¹⁸好树不能结坏果子；坏树不能结好果子。¹⁹凡不结好果子的树，就砍下来丢在火里。²⁰所以，凭着他们的果子，就可以认出他们来。”

我从来不认识你们

²¹“凡称呼我‘主啊，主啊’的人，不能都进天国；惟独遵行我天父旨意的人，才能进去。²²当那日，必有许多人对我说：‘主啊，主啊，我们不是奉你的名传道，奉你的名赶鬼，奉你的名行许多异能吗？’²³我就明明地告诉他们说：‘我从来不认识你们，你们这些作恶的人，离开我吧！’”

两种基础

²⁴所以，凡听见我这话就去行的，好比一个聪明人，把房子盖在磐石上。²⁵雨淋、水冲、风吹，撞着那房子，房子总不倒塌，因为根基立在磐石上。²⁶凡听见我这话不去行

²⁶Ngop ddut tao jjo jiit geat map zeal heat kaop ngea nao, map sep hxet heat hnu cao tap yao seat, hxip zzao lao sha miil del, ²⁷Mii hxao let dvea、yiip let naop、mii hxip let mu, due hxip ggaot kiet ssaot, hxip ze fal ddvea lo, ao jiit fal ddvea ye biel.” ²⁸Yet Sut ddut tat ddiil hxit ggop, xip mut qeal heat ddut na dva dva jiit haop ngaop; ²⁹xip xip heat mut qeal nao, fel nao wop heat hnu cao kaot sea sea mu rra, xip heat su njal put seat map rrapp.

Lit Put Mgup Zut

8 Yet Sut bbop kiet ssal lyip ggop, hnu cao zat gea xip ddut mgal. ²Lit heat hnu cao tap yaop lyip xip jueh hxit: “Sep rrut nao, ngop ggat ao jjal hop ddo. ³Yet Sut lal chyp xip sy hxit: “Ngop rrut, nap ao jjal map!”, xip lit tap daop mu ao jjal lo. ⁴Yet Sut xip bbu hxit: “Nap keap keap mu hxit sup tap dvut, geap bbu a rry ja geat mu nu ndup sul ggat na, Maot Xiit ddut fiip du heat lal gat ddea ja gat, na dva dva bbu diip ddea mu.”

Hngup Mal Ap Nzup Zyl Lal Mgup Zut

⁵Yet Sut ndvea Jat Bep Nop leat, hngup mal ap nzup tap yaop jiit lyip xip kea jjea hxit: ⁶“Sep ap, ngop zyl lal gao yea lo, dde hxip mgeat nop let nja biel.” ⁷Yet Sut ddeat: “Ngop geat xip mgup.” ⁸Hngup mal ap nzup xip ddut zap hxit: “Sep ap, nyip ngop hxip tvu juet lyi, ngop nyip nja map geal; nyip ddut tap geal a rry hxit, ngop zyl lal ze zut lo hngul. ⁹Ngop sup fel juet rrao, mal yi ngop juet rrao heat wop; tat lea bbu hxit: ‘Leap!’ ddeat, ze

的, 好比一个无知的人, 把房子盖在沙土上。²⁷雨淋、水冲、风刮, 撞着那房子, 房子就倒塌了, 并且倒塌得很大。”²⁸耶稣讲完了这些话, 众人都希奇他的教训;²⁹因为他教训他们, 正像有权柄的人, 不像他们的文士。

洁净麻风病人

8 耶稣下了山, 有许多人跟着他。²有一个长大麻风的来拜他, 说:“主若肯, 必能叫我洁净了。”³耶稣伸手摸他说:“我肯, 你洁净吧!”他的大麻风立刻就洁净了。⁴耶稣对他说:“你切不可告诉人, 只要去把身体给祭司察看, 献上摩西所吩咐的礼物, 对众人作证据。”

医好百夫长的仆人

⁵耶稣进了迦百农, 有一个百夫长进前来, 求他说:⁶“主啊, 我的仆人害瘫痪病, 躺在家里甚是痛苦。”⁷耶稣说:“我去医治他。”⁸百夫长回答说:“主啊, 你到我舍下, 我不敢当; 只要你说一句话, 我的仆人就必好了。”⁹因为我在人的权下, 也有兵在我以下; 对这个说:‘去!’他就去;

xip leap; nat lea bbu hxit: ‘Lyip!’ ddeat, ze xip lyip; ngop zyl lal bbu hxit: ‘Nap nvut tao zeal!’ ddeat, ze xip geat zeal.”¹⁰ Yet Sut wo jjo, ze haop ngaop, xip ddut mgal heat hnu cao bbu hxit: “Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nrep ni tao yet heat, Yii Sep Lyip. gao ddaot rrao ddeat jiit ngop jjo put map nvut.¹¹ Ngop hxit nap heat dvut bao, mep ddut hnu cao zat gea fiit tvut nyi hlaol tvut rrao lyip, Yal Bep Lat Han, Yii Sa、Ya Gop chaot mii ndiip rrao tap zhaol zyp mu nyip hxe;¹² Yaop mil ddea ddaot lup su haot gie naop li ddeat bbop na ddue gat, ggeat rrao kea hxap rrep yil mu weap hngul.”¹³ Yet Sut hngup mal ap nzup bbu hxit: “Nap ggaol leat map! Nap nrep ni nyi mu, gie nap chaot ggup ddvep ggol, ggeat taot, xip zyl lal, ze zut lo.

Na Dva Dva Mgup

¹⁴ Yet Sut Bii Dep wot kea, Bii Dep a pii mot jit ddao nop gao mgeat xip wo hxaop.¹⁵ Yet Sut xip lal wop sy, ze map hngup lo, xip ze yiip dot Yet Sut zhao fu.¹⁶ Mii kiil kea ggop, caop bbu let bu heat hnu cao zat gea sup let hiet Ye Sut bbu lyi, xip ddut tap geal a rry, ze caop bbu jiit gie naop ddeat gat hop, ao jiit nop wop kaop ngea mgup zut hop.¹⁷ Tao jiit set sul Yii Sep Yal ddut njo hngul, seat hxit: “Xip ngop heat ndve ddvop ja hop, ngop heat nop njao val sseat.”

Shu Ddu Bbiit Yet Sut Ddut Mgal

¹⁸ Hnu cao zat gea xip ggeat gga yao Yet Sut wo hxaop, ze ddut fiip hlil geat ggat pap

对那个说：“来！”他就来；对我的仆人说：“你做这事！”他就去做。¹⁰ 耶稣听见就希奇，对跟从的人说：“我实在告诉你们：这么大的信心，就是在以色列中，我也没有遇见过。¹¹ 我又告诉你们：从东从西，将有许多人来，在天国里与亚伯拉罕、以撒、雅各，一同坐席；¹² 惟有本国的子民，竟被赶到外边黑暗里去，在那里定要哀哭切齿了。”¹³ 耶稣对百夫长说：“你回去吧！照你的信心，给你成全了。”那时，他的仆人就好了。

医好众人

¹⁴ 耶稣到了彼得家里，见彼得的岳母害热病躺着。¹⁵ 耶稣把她的手一摸，热就退了；她就起来服侍耶稣。¹⁶ 到了晚上，有人带着许多被鬼附的来到耶稣跟前，他只用一句话，就把鬼都赶出去；并且治好了一切有病的人。¹⁷ 这是要应验先知以赛亚的话，说：“他代替我们的软弱，担当我们的疾病。”

跟随耶稣的代价

¹⁸ 耶稣见许多人围着他，就吩咐渡到那边去。¹⁹ 有一个

leat.¹⁹Su nja put tap yaop lyip xip bbu hxit: Mut sul, nyip keap ddea leat jiit, ngop nyip ddut mgal hxe.”²⁰Yet Sut ddeat: “Ddea nao ddu wop, mii ggup ddveap nga nao qil wop, Caop Ssu nao hnu mgut mgeat ddea jiit mat wo.”²¹Nzaol yaot tap yaop bao Yet Sut bbu hxit: “Sep ap, ngop ggat jiit ddaot ggaol leat ngop a bba eat xi map!”²²Yet Sut ddeat: “Xii sul tveat geat xip heat xill sul eat gga; nap ngop ddut mgal map!”

Bao La Ggat Gao Tut

²³Yet Sut hliil nde leat ggop, nzaol yaot xip ddut mgal.²⁴Heap ddaot tap daop mu mii hxip mot yiip dot lo, hliil jiit bao la let mbot sseat hol. Yet Sut haot yiip ngut ddvup lo.²⁵Nzaol yaot lyip xip kul yiil nyuet, seat ddeat: “Sep ap, ngop heat gut xi, ngop heat hnu mgeap ggea!”²⁶Yet Sut ddeat: “Nap heat nrep ni bbat tat ddiil nao, eap zheat yet nyi jjao let?” Ao ze yiip dot mii hxip nyi heap yal mgeat, mii hxip nyi heap, ze ye ye mu gao tut lo.²⁷Na dva dva haop ngaop mu hxit: “Tao keap seap rra heat hnu cao nea, mii hxip nyi heap jiit xip ddut mu ggol.”

Caop Bbu Let Bu Heat Jat Dal Lat Hnu Cao Mgup Zut

²⁸Yet Sut hliil geat njop ggat pap leat, lyip Jat Dal Lat hnu cao miil ddea kea, caop bbu let bu heat nyit yaop, vut qeap gao lao rrao ddea ddaot sea xip bbu lyi, yal ga biel, jjop mop ggat giel, wo njop ddo heat hnu cao jiit map wop.²⁹Xip heat kul sseat hxit: “Sep

文士来对他说：“夫子，你无论往哪里去，我要跟从你。”

²⁰耶稣说：“狐狸有洞，天空的飞鸟有窝，人子却没有枕头的地方。”²¹又有一个人对耶稣说：“主啊，容我先回去埋葬我的父亲。”²²耶稣说：“任凭死人埋葬他们的死人，你跟从我吧！”

平静风浪

²³耶稣上了船，门徒跟着他。²⁴海里忽然起了暴风，甚至船被波浪掩盖。耶稣却睡着了。²⁵门徒来叫醒了他，说：“主啊，救我们，我们丧命啦！”

²⁶耶稣说：“你们这小信的人哪，为什么胆怯呢？”于是起来，斥责风和海，风和海就大大地平静了。²⁷众人希奇说：“这是怎样的人，连风和海也听从他了。”

医好加大拉被鬼附的人

²⁸耶稣既渡到那边去，来到加大拉人的地方，就有两个被鬼附的人，从坟茔里出来迎着他，极其凶猛，甚至没有人能从那条路上经过。²⁹他们喊着说：“神的儿子，我们

Ye Ssu, ngop heat eap zheat nyip yet nyi lyi haot? Taot chaop mat keap xi, nyip ze dda tao lyi ngop heat ggat shu nya ap?" ³⁰Xip heat bbu zat vup jot, val tap pup mot gao ddva. ³¹Caop bbu Yet Sut kea jjea hxit: "Ngop heat naop ddeat gat ddeat nao, ngop heat zyl val pup leat map!" ³²Yet Sut ddeat: "Leap map!" Caop bbu ze ddeat ddao, ndvea val pup leat, val pup tap heap mu rryl ddeat fal kiet bbep heap leat hxet xii lo. ³³Val hlaol sul ze tep paop lup leat, nvut tat ddiil nyi caop bbu let bu heat hnu cao put heat, jiit hxit sup dvut. ³⁴Lup ddaot hnu cao kaop ngea jiit ddeat ddao Yet Sut tvut hxaop, wo hxaop ggol, ze xip kea jjea, xip ggat xip heat miil ddea rrao ddeat ddao.

Gao Yea Mgup Zut

9 Yet Sut dda hliil kiet leat ggop, hliil geat heap njo ggop, lyip ddu yaop yao lup kea. ²Sup ku ddea gie gao yea heat tap yaop chep Yet Sut jiit lyi, Yet Sut xip heat nrep ni hop, ze gao yea put bbu hxit: "Ssu bbat, ni tveat gie, nap yal ne ggol." ³Su nya put it rry ni ddaot hxit: "Hnu cao tao ddut gie Sep Ye yet map bbu mu hxit hxit ggol." ⁴Yet Sut xip heat ni nduet set, ze hxit: "Nap heat eap zheat yet nyi yal gie ni zheal let?" ⁵Ao nu 'Nap yal ne ggol' ddeat hxit, ao nu 'Nap yiip dot jjop sea?' Ddal ddup set lep let ddeat hxit? ⁶Ao ddet nap heat ggat wo set hngul, Caop Ssu miil taot rrao nao, yal ne heat fel nao wop," ze gao yea put bbu hxit: "Yiip dot, nap ku ddea ja ggaop leat gga." ⁷Hnu cao ggaot

与你有什么相干？时候还没有到，你就上这里来叫我们受苦吗？”³⁰离他们很远，有一大群猪吃食。³¹鬼就央求耶稣说：“若把我们赶出去，就打发我们进入猪群吧！”³²耶稣说：“去吧！”鬼就出来，进入猪群。全群忽然闯下山崖，投在海里淹死了。³³放猪的就逃跑进城，将这一切事和被鬼附的人所遭遇的都告诉人。³⁴全城的人都出来迎见耶稣，既见了。就央求他离开他们的境界。

医好瘫痪者

9 耶稣上了船，渡过海，来到自己的城里。²有人用褥子抬着一个瘫痪病人到耶稣跟前来。耶稣见他们的信心，就对瘫痪病人说：“小子，放心吧，你的罪赦了。”³有几个文士心里说：“这个人说僭妄的话了。”⁴耶稣知道他们的心意，就说：“你们为什么心里怀着恶念呢？”⁵或说：“你的罪赦了”；或说：“你起来行走”；哪一样容易呢？⁶但要叫你们知道，人子在地上有赦罪的权柄。”就对瘫痪病人说：“起来！拿你的褥子回家去吧。”⁷那人就起来，回家去

ze yiip dot, ggaop leat lo. ⁸Na dva dva wo hxaop jiit haop ngaop, Sep Ye tao seat heat fel nao gie hnu cao bbiit, ao set xip heat ze dvaop ssea gie Sep Ye bbiit.

Ma Tel Kul Lyip

⁹Yet Sut ggat wot rrao sea jiit leat, hnu cao tap yaop xip wo hxaop, Ma Tel ddeat mel, njop pii luep kea nyi, ze xip bbu hxit: “Lyip ngop ddut mgal”, xip ze yiip dot Yet Sut ddut mgal lo. ¹⁰Yet Sut hxip rrao zhaol zy nyip taot, pii geap put nyi caop yal zat gea lyip, Yet Sut nyi xip nzaol yaot chaot zhaol zy tap bbaop nyip. ¹¹Fap Liil Sep put wo hxaop, ze Yet Sut nzaol yaot bbu hxit: “Nap heat mut sul eap zheat yet nyi mu pii geap put nyi caop yal chaot cheap cheat zuu let?” ¹²Yet Sut wo jjo ze hxit: “Sha hea heat hnu cao nao, nop mgup sul map luep, nop wop heat hnu cao set luep. ¹³Sy su kiet hxit: ‘Ngop sup shao mel heat njo, heal ddea map njo’, ddut tat gea eap zheat tea, nap heat geat nduet gga. Ngop lyip nao ni mgiep heat hnu caop kul seal heat mat ngeap, caop yal kul seal ye.”

Zzup Mgao Nvut Hxit

¹⁴Ggeat taot, Yop Hanl nzaol yaot lyip Yet Sut hxaop, hxit: “Ngop heat nyi Fap Liil Sep put tie tie zzup mgao, nyip nzaol yaot haot zzup map mgaop, tao eap zheat yet nyi ngea let?” ¹⁵Yet Sut xip heat bbu hxit: “Sut yue hiil chaot mu sul bbu rrao taot, chaot mu sul keap sao haot nyuel luet rryp shu mu

了。⁸众人看见都惊奇，就归荣耀与神；因为他将这样的权柄赐给人。

呼召马太

⁹耶稣从那里往前走，看见一个人名叫马太，坐在税关上，就对他说：“你跟从我来。”他就起来跟从了耶稣。

¹⁰耶稣在屋里坐席的时候，有好些税吏和罪人来，与耶稣和他的门徒一同坐席。¹¹法利赛人看见，就对耶稣的门徒说：“你们的先生为什么和税吏并罪人一同吃饭呢？”¹²耶稣听见，就说：“健康的人用不着医生；有病的人才用得着。¹³经上说：‘我喜爱怜恤，不喜爱祭祀。’这句话的意思，你们且去揣摩。我来本不是召义人，乃是召罪人。”

关于禁食问题

¹⁴那时，约翰的门徒来见耶稣，说：“我们和法利赛人常常禁食，你的门徒倒不禁食，这是为什么呢？”¹⁵耶稣对他们说：“新郎和陪伴之人同在的时候，陪伴之人岂能哀恸呢？但日子将到，新郎

ddop let? Ao ddet nyip hxa gao kea hxe, sut yue hiil xip heat bbu rrao ddeat ddao, ggeat taot nao xip heat zzup mgao hngul.¹⁶ Miit miil hiil gie dvaop mbu hluel kiet gat heat hnu cao map wop, a laot dvaop gat ggaot zhaol bao mbu ggaot xip hiel ssaop, she heat ze waol rrao ye lo.¹⁷ Nryp hiil gie njiip hleal hluel gat heat hnu cao yi map wop; tao seat rra nao, njiip hleal ggie nyit ddea leat, nryp bbil ddeat ddao, njiip hleal yi map zut lo; nryp hiil gie hleal hiil a rry gat set nyit ddup jiit wo baop sseat ddop.”

Hiet Hxip Hxal Put Ap Mel Nyi Yet Sut Mbu Sy Heat Nyit Neal

¹⁸ Yet Sut ddut tat ddiil hxit taot, hiet hxip hxal heat tap yaop lyip xip juel gaol, hxit: “Ngop ap mel i saop xiiil lo, nyip kea jjea geat lal ssi xip kiet gat, xip ze ddveat hxe.”

¹⁹ Yet Sut ze yiip dot xip chaot leap, nzaol yaot yi gao chaot leap.²⁰ Nyit neal tap yaop, xue yuep nop ceap nyit kaol laol, lyi Yet Sut ddut ggu hxil, xip mbu qiiil tvu sy;²¹ xip ni laot hxit:

“Ngop xip mbu a rry sy, ngop nop ze zut ddop.”²² Yet Sut zhaol nyi xip hxaop, ze xip bbu hxit: “Ap mel, ni tvea! Nap nrep ni nap gut ggol.” Ggeat taot ddet ddep, nyit neal nop ze zut lo.²³ Yet Sut sea hiet hxip hxal put hxil kea, mop hxaot mu sul nyi hnu cao zat gea waop raop waop raop mu xip wop hxaop, ze²⁴ hxit: “Nyi zhaol gga! Ap mel bbat tao xiiil lo heat mat ngeap, yiip ngut ddvup lo ngeat.” Xip heat ze xip gie zhyl yet mu.²⁵ Na dva dva naop ddeat gat hop ggo, Ye Sut ze

要离开他们，那时候他们就要禁食。¹⁶ 没有人把新布补在旧衣服上；因为所补上的反带坏了那衣服，破得就更大了。¹⁷ 也没有人把新酒装在旧皮袋里；若是这样，皮袋就裂开，酒漏出来，连皮袋也坏了；惟独把新酒装在新皮袋里，两样就都保全了。”

管会堂的女儿与摸耶稣衣服的妇人

¹⁸ 耶稣说这话的时候，有一个管会堂的来拜他说：“我女儿刚才死了，求你去按手在她身上，她就必活了。”¹⁹ 耶稣便起来跟着他去；门徒也跟了去。²⁰ 有一个女人，患了十二年的血漏，来到耶稣背后，摸他的衣裳縫子；²¹ 因为她心里说：“我只摸他的衣裳，就必痊愈。”²² 耶稣转过来看见她，就说：“女儿，放心！你的信救了你。”从那时候，女人就痊愈了。²³ 耶稣到了管会堂的家里，看见有吹手，又有许多人乱嚷，²⁴ 就说：“退去吧！这闺女不是死了，是睡着了。”他们就嗤笑他。

²⁵ 众人既被撵出，耶稣就进去，拉着闺女的手，闺女便起

ndvea gao leat ap mel bbat lal mgaop sseat, ap mel bbat ze yiip dot lo. ²⁶Ao ze nvut qii tao ggat miil ddea rrao hxit ca.

Na Jjii Nyit Yaop Mgup Zut

²⁷Yet Sut ggat wot rrao sea jiit leat, na jjii nyit yaop xip ddut mgal, kul ssea hxit: “Dal Vil ssu hlii, tap heap ngop nyit shao mel map!” ²⁸Yet Sut ndvea hxil leat, na jjii ze xip jiit lyi. Yet Sut hxit: “Ngop tao zeal ddop nap nyit wo nrep ap?” Xip nyit hxit: “Sep ap, ngop nyit wo nrep.” ²⁹Yet Sut xip nyit na ddu sy, hxit: “Nap nyit nrep ni nyil mu gie nap nyit chaot ggup ddvep gga.” ³⁰Xip nyit na ddu ze bbup lo. Yet Sut keap keap mu xip nyit ddut fiip hxit: “Nap nyit ni bbat hngul, gie sup ggat tap set.” ³¹Xip nyit ddeat ddao haot xip mel ddu gie ggat miil ddea rrao hxit ca hop.

Su Mol Tap Yaop Mgup Zut

³²Xip heat ddeat ddao taot, caop bbu let bu heat su mol tap yaop sup let hiet Yet Sut jiit lyi. ³³Caop bbu naop ddeat gat ggop, su mol ze ddut hxit ddea ddao. Na dva dva jiit haop ngaop mu hxit: “Yii Sep Lyip gao ddaot, nvut tao heat tap ssep wo hxaop ma nvut.” ³⁴Ao ddet Fap Liil Sep put ddeat: “Xip nao caop bbu vu mii deap caop bbu naop ngeat.”

Yet Sut Viip

³⁵Yet Sut lup kaop ngea laop ggao kaop ngea sea ca, hiet hxip rrao sup mut, mii ndiip sop qo jol, ao nyi nop njaol kaop ngea mgup.

来了。²⁶于是这风声传遍了那地方。

医好两个盲人

²⁷耶稣从那里往前走，有两个盲人跟着他，喊叫说：“大卫的子孙，可怜我们吧！”²⁸耶稣进了房子，盲人就来到他跟前。耶稣说：“你们信我能作这事吗？”他们说：“主啊，我们信。”²⁹耶稣就摸他们的眼睛，说：“照着你们的信给你们成全了吧。”³⁰他们的眼睛就开了。耶稣切切地嘱咐他们说：“你们要小心，不可叫人知道。”³¹他们出去，竟把他的名声传遍了那地方。

医好一个哑巴

³²他们出去的时候，有人将鬼所附的一个哑巴带到耶稣跟前来。³³鬼被赶出去，哑巴就说出话来。众人都希奇说：“在以色列中，从来没有见过这样的事。”³⁴法利赛人却说：“他是靠着鬼王赶鬼。”

耶稣的负担

³⁵耶稣走遍各城各乡，在会堂里教训人，宣讲天国的福音，又医治各样的病症。

³⁶Hnu cao zat gea xip wo hxaop, xip heat shu nja ddeap jja ve, hlaol sul map wop heat hxaop seat rra, ao set xip xip heat shao mel.

³⁷Ao ze nzaol yaot bbu hxit: “Geap hngul heat ggu hlaol nvu, nvut mu sul ne; ³⁸ao set nap heat ggu hlaol sep pu bbu luep, xip ggat nvut mu sul zyl geat xip ggu hlaol geap.”

Zyl Yaot Ceap Nyit Yaop

10

Yet Sut nzaol yaot ceap nyit yaop kul lyip, fel nao gie xip heat bbiit, xip heat ggat caop bbu miit jja naop, ao jiit nop njaol kaop ngea mgup ddo. ²Tao zyl yaot ceap nyit yaop mel, jiit ggat lea Xiit Mip ddeat mel, Bii Dep ddeat yi kul; ao nyi xip nyip bba Ngat Dep Lyip; Xiit Biil Tel ssu Ya Gop nyi Ya Gop nyip bba Yop Hanl; ³Fit Liip nyi Bat Dot Lop Me; Dot Ma nyi pii geap put Ma Tel; Yal Lep Fit ssu Ya Gop nyi Dap Tel, ⁴Ni Co Da put Xiit Mip; ao nyi Yet Sut vut heat Jat Leap put Yeap Dal.

Zyl Yaot Ceap Nyit Yaop Zyl

⁵Yet Sut tao ceap nyit yaop zyl leap, xip heat ddut fiip hxit: “Ddeat bbop sul jjop mop, nap heat tap sea; Sa Ma Liil Yal sul lup, nap heat ndea tap leap; ⁶Yi Sep Lyip wot hxaop jjop yal ggat wot leat jiit biil. ⁷Gao sea gao hxit, ‘Mii ndiip ne ddea ggop.’ ⁸Su no mgup, xiiil sul ggat ddveat bao lyip, lit put ggat ao jjal, cao bbu gie naop ddeat gat. Nap heat pii map luep mu zap lyip nao pii map luep mu ja ddeat gat hngul. ⁹Rraol hleal ddaot shel, tvul, jjii tvup cy tap bbiit. ¹⁰Jjop

³⁶他看见许多的人就怜悯他们，因为他们困苦流离，如同羊没有牧人一般。³⁷于是对门徒说：“要收的庄稼多，做工的人少。³⁸所以你们当求庄稼的主，打发工人出去收他的庄稼。”

十二使徒

10

耶稣叫了十二个门徒来，给他们权柄，能赶逐污鬼，并医治各样的病症。²这十二使徒的名，头一个叫西门，又称彼得；还有他兄弟安得烈；西庇太的儿子雅各和雅各的兄弟约翰；³腓力和巴多罗买；多马和税吏马太；亚勒腓的儿子雅各和达太；⁴奋锐党的西门；还有卖耶稣的加略人犹大。

差遣十二使徒

⁵耶稣差这十二个人去，吩咐他们说：“外邦人的路，你们不要走；撒玛利亚人的城，你们不要进；⁶宁可往以色列家迷失的羊那里去。⁷随走随传，说：‘天国近了。’⁸医治病人，叫死人复活，叫长大麻风的洁净，把鬼赶出去。你们白白地得来，也要白白地舍去。⁹腰袋里不要带金银铜钱。¹⁰行路不要带口袋，不要

njo nao hxep cel tap bbiit, kat zy yi nyit chyp tap bbiit, qit ndie nyi taop rrop jiit tap bbiit; nvut mu put zuu ndaop zap nao cha zuu ngeat. ¹¹“Nap heat lup ddal lea, laop ggao ddal lea leat jiit, ggat wot ap su hnu cao zut ngea ddut nul, ze xip wot rrao, jiip rrao ddu sea taot kea. ¹²Ndvea xip hxil leat, xip bbu: ‘Nap vu sop ku’ ddeat hxit. ¹³Ggat yi vu sop zap nzel nao, nap heat luep heat vu sop ze ggat yi wo zap; zap map nzel nao, nap heat luep heat vu sop nao, bao nap heat bbiit xi. ¹⁴Nap heat map xi、nap heat ddut map nul heat hnu cao kaop ngea, nap heat ggat yi nu lup ggat lea rrao ddeat ddao taot, ze qii kiet miip miit gie tiil ssal gat hop. ¹⁵Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nvut gal ggat nyip kea, So Dot Ma nyi Gop Maot Lat kiet ddvot heat, dao lep ddu lup ggat lea ddet map bbu xi!”

Hiel Ssaop

¹⁶“Ngop nap heat zyl leap nao, hxaop ndvea ssil pup leat seat rra; ao set nap heat qea bbii shel seat rra, dde yea nga ddep jiil seat rra hngul. ¹⁷“Nap heat ni tveat sup tat chop hngul, xip heat nap heat gie yop pup mot nzeap mut gat hxe, ao nyi hiet hxip rrao nap heat ndveal ndup hxe; ¹⁸ao jiit nap heat ngop yet nyi mu sup let yop ap nzup mot nyi vu mii bbu gat hxe; xip heat nyi ddeat bbop sul bbu jjo hxaop hxit. ¹⁹Nap heat sup let yop taot, keap seap ddut hxit, ao nu eap zheat ddut hxit ddeat nduet shu map hngul, ggreat taot kea nao, hxit cha heat ddut gie nap heat

带两件褂子，也不要带鞋和拐杖；因为工人得饮食是应当的。¹¹你们无论进哪一城，哪一村，要打听那里谁是好人，就住在他家，直住到走的时候。¹²进他家里去，要请他的安。¹³那家若配得平安，你们所求的平安，就必临到那家；若不配得，你们所求的平安仍归你们。¹⁴凡不接待你们、不听你们话的人，你们离开那家，或是那城的时候，就把脚上的尘土跺下去。¹⁵我实在告诉你们：当审判的日子，所多玛和蛾摩拉所受的，比那城还容易受呢！”

遇到迫害

¹⁶“我差你们去，如同羊进入狼群；所以你们要灵巧像蛇，驯良像鸽子。¹⁷你们要防备人，因为他们要把你们交给公会，也要在会堂里鞭打你们；¹⁸并且你们要为我的缘故，被送到诸侯君王面前，对他们和外邦人作见证。¹⁹你们被交的时候，不要思虑怎样说话，或说什么话。到时候，必赐给你们当说的话；²⁰因为不是你们自己说的，乃是你们父的灵在你们里头说

ggat hxit hxe; ²⁰tao nap heat yaol mu hxit heat mat ngeap, nap heat A Bba Yi nap heat gao ddaot rrao hxit ngeat. ²¹Vil mu nyip bba gie, a bba ssu gie hop xiil miil gat hxe; ap mel ssu nao put mu chaot ggeap ba tut, xip heat gie hiel xiihop; ²²ao jiit nap heat ngop mel yet nyi mu, na dva dva let shaol; ni shel tveat mep taop kea heat set keap seap mu jiit wo gut ddop. ²³Hnu cao lup tat lea rrao nap heat gup, ze paop lup nat lea leat, ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, Yii Sep Lyip lup nap heat sea map ca xi, Caop Ssu ze gao kea ggol. ²⁴Nzaol sul mut sul kiet ndvi ddveat map biil, zyl lal sep pu kiet ndvi ddveat map biil; ²⁵nzaol sul nyi mut sul rryl seat, zyl lal nyi sep pu rryl seat, ze biil ggol. Hnu cao hxip sep pup gie Biip Xii Pup deat bbe heat, xip hxip rrao hnu cao heat waol rrao keap seap rra let (“Biip Xii Pup” nao caop bbu vu mii mel ngea)?”

Tap Jjao

²⁶“Ao set, jjao xip heat tap jiip, mbot du heat nvut ndea ddeat map ddao heat map wop; fal sseat heat nvut, sup wo map set heat map wop. ²⁷Ngop map hxao ddea rrao hxit nap heat dvut heat, nap heat na hxao ddea rrao hxit ddeat gat hngul; nap heat laop baol wo jjo heat, hxip kiet rrao kul ddeat gat hngul. ²⁸Geap bbu fu yi hngu fu map ddop ggaot, jjao xip heat tap jiip; geap bbu nyi yi hngu jiit chu ci shu miil gat ddop ggaot a rry jjao xip jiip hngul. ²⁹Ngap nrup nyit giel tvul tap fel vut ddop heat mat ngeap ap? Nap heat A Bba map rrut ddeat nao, tap

的。²¹弟兄要把弟兄，父亲要把儿子，送到死地；儿女要与父母为敌，害死他们；²²并且你们要为我的名，被众人憎恶；惟有忍耐到底的必然得救。²³有人在这城里逼迫你们，就逃到那城里去。我实在告诉你们：以色列的城邑你们还没有走遍，人子就到了。²⁴学生不能高过先生；仆人不能高过主人；²⁵学生和先生一样，仆人和主人一样，也就罢了。人既骂家主是别西卜（“别西卜”是鬼王的名），何况他的家人呢？”

不要惧怕

²⁶“所以，不要怕他们，因为掩盖的事，没有不露出来的；隐藏的事，没有不被人知道的。²⁷我在暗中告诉你们的，你们要在明处说出来；你们耳中所听到的，要在房上宣扬出来。²⁸那杀身体不能杀灵魂的，不要怕他们；惟有能把身体和灵魂都灭在地狱里的，正要怕他。²⁹两个麻雀不是卖一分银子吗？若是你们的父不许，一个也不能掉在地上；³⁰就是你们的头发，也

giel jiit bbep miil lyi map biil; ³⁰nap heat hnu cea ngea ddeat jiit, yuep nvut ggol. ³¹Ao set tap jjao, nap heat pii ddiel ngap nrup zat gea ddet jiit map bbu."

Sup Jit Rrao Jiit Dup Gie Rryp Ddeat Hxit

³²"Hnu cao jiit ggea rrao ngop gie rryp ddeat hxit heat kaop ngea, ngop ngop mii kiet A Bba jiit ggea rrao yi xip gie rryp ddeat hxit; ³³hnu cao jiit ggea rrao ngop gie rryp ddeat map hxit heat kaop ngea, ngop ngop mii kiet A Bba jiit ggea rrao yi xip gie rryp ddeat map hxit."

Rryl Ddup Mat Ngeap Rryl Tva Ngeat

³⁴"Ngop lyip nao hxip jjii ggat rryl ddu ddeat nap heat tap nduet, ngop lyip nao hxip jjii ggat rryl ddu heat mat ngeap, hxip jjii hnu cao ggat heap hlea. ³⁵Ngop lyip nao xip ggat:

'Hnu cao a bba bbu ggeap,
ap mel ggat a ma bbu ggeap,
cil qii a nyil bbu ggeap,

³⁶Hnu cao ggeap ba nao yaop hxip ddaot hnu cao ngea.'

³⁷Put mu njo ddu ngop njo ddet map bbu heat, ngop nzaol yaot zeal map nzel; ap mel ssu njo ddu ngop njo ddet map bbu heat, ngop nzaol yaot zeal map nzel; ³⁸xip ceap shal gal bbiit map sseat mu ngop ddut mgal heat yi ngop nzaol yaot zeal map nzel.

³⁹Hnu mgaol wop heat nao, hnu mgaol mgeap hxe, ngop yet nyi mu hnu mgaol mgeap hop heat nao, hnu mgaol wop hxe."

都被数过了。³¹所以，不要惧怕，你们比许多麻雀还贵重。”

在人面前承认基督

³²“凡在人面前认我的，我在天上的父面前也必认他；³³凡在人面前不认我的，我在我天上的父面前也必不认他。”

不是太平是刀剑

³⁴“你们不要想，我来是叫地上太平；我来并不是叫地上太平，乃是叫地上动刀剑。

³⁵因为我来是叫

‘人与父亲生疏，
女儿与母亲生疏，
媳妇与婆婆生疏。’

³⁶人的仇敌就是自己家里的人。”

³⁷爱父母过于爱我的，不配作我的门徒；爱儿女过于爱我的，不配作我的门徒；

³⁸不背着他的十字架跟从我的，也不配作我的门徒。³⁹得着生命的，将要失丧生命；为我失丧生命的，将要得着生命。”

Hxe Bao

⁴⁰“Sup nap heat xi, ze ngop xi ngeat; ngop xi ze ngop zyl lyip ggaot xi ngeat. ⁴¹Sup jiit set sul yet nyi mu jiit set sul xi nao, jiit set sul wop heat hxe bao wop hxe; sup ni mgiep put mel ddu yet nyi mu ni mgiep put xi ddeat nao, ni mgiep put wop heat hxe bao wop hxe. ⁴²Ap su kaop ngea, nzaol yaot mel ddu yet nyi mu, yiip chil tap se a rry gie ssu bbat tat ddiil gao ddaot tap yaop ggat ndaop, ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, cao tao hxe bao map wop map biil.”

11 Yet Sut nzaol yaot ceap nyit yaop ddut fiip ggo, ze ggat wot ddeat ddaop, xip heat lup kaop ngea leat jjop kea hxit hnu cao mut.

Cy Tut Sul Yop Hanl Bbu Lyi Heat Zyl Sul

²Yop Hanl bao fap rrao Jiit Dup zeal heat nvut jjo, ze nzaol yaot nyit yaop zyl geat xip ddut nul: ³“Lyip hxe ggaot nao nyip ngeat ngeap? Ao nu ngop heat ggat ve ddea lyip hxao xi let?” ⁴Yet Sut ddut zap hxit: “Nap heat geat wo jjo、wo hxaop heat hxit Yop Hanl dvut. ⁵Na jjii heat nao wo hxaop, tvu bi heat nao jjop sea, lit heat nao ao jjal, bbu heat nao wo jjo, xii sul nao ddveat bao lyip, su fep put nao sop qo wo jol xip heat dvut. ⁶Ngop yet nyi mu fal ddvea heat mat ngeap kaop ngea, ze wo yea ggol!” ⁷Xip heat sea taot, Yet Sut na dva dva chaot Yop Hanl yet nyi hxeap, xip ddeat: “Ssep kaol nap heat pup nyeat miil leat, eap zheat na nyil nduet

赏赐

⁴⁰“人接待你们，就是接待我；接待我，就是接待那差我来的。⁴¹人因为先知的名接待先知，必得先知所得的赏赐；人因为义人的名接待义人，必得义人所得的赏赐。⁴²无论何人，因为门徒的名，只把一杯凉水给这小子里的一个喝，我实在告诉你们，这人不能不得赏赐。”

11 耶稣吩咐完了十二个门徒，就离开那里，往各城去传道教训人。

来自施洗约翰的使者

² 约翰在监里听见基督所做的事，就打发两个门徒去，³问他说：“那将要来的是你吗？还是我们等候别人呢？”⁴耶稣回答说：“你们去，把所听见、所看见的事告诉约翰。⁵就是盲人看见，瘸者行走，长大麻风的洁净，耳聋的人听见，死人复活，穷人有福音传给他们。⁶凡不因我跌倒的，就有福了！”⁷他们走的时候，耶稣就对众人讲论约翰说：“你们从前出到旷野是要看什么呢？要看风吹动的芦苇吗？⁸你们出去到底是

let? Mii hxip let mu lea heat pup na nyil ngeat ap? ⁸Nap heat ddeat ddao, ddut rryp eap zheat na nyil nduet ngeat? Geat mbu dii ka zy vil heat na nyil nduet ngeat ap? Mbu dii ka zy vil heat nao vu mii hxip mot rrao ngeat. ⁹Nap heat ddeat ddao ddut rryp eap zheat yet nyi ngea? Jiit set sul na nyil ngeat ap? Ngop hxit nap heat dvut, ngeap ngeat, xip zat gea jiit set sul yet map bbu lo. ¹⁰Sy su kiet ggao du hxit:

'Ngop zyl sul zyl nyip jiit rrao, jjop mop zeal jiit du' ddeat hxit ggaot hnu cao tao ngea.

¹¹Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nyit neal let yao heat koap ngea, cy tut sul Yop Hanl yet map bbu heat tap yaop ddeat map ddao; ao ddet mii ndiip rrao bbat ddi lal mat lep heat jiit xip yet map bbu. ¹²Cy tut sul Yop Hanl ddet ddep a taot keap, mii ndiip nao ggea due tao tal mu leap ngeat. Yal ga heat hnu cao let cea sseat hol. ¹³Jiit set sul na dva dva nyi Sep ni jji hxit heat hxit jiit du ddut, Yop Hanl kea gao tut. ¹⁴Nap heat zap rrut nao, hnu cao tao lyip cha keap heat Yii Lili Yal ggaot ngea. ¹⁵Laop baol wop nul biil heat, ze nul cha keap. ¹⁶Ngop eap zheat gie cil ddu tao bbu daop let? Tao a ngat qea ggup hlii lal nyi chaot ba kul seat rra, hxit:

¹⁷'Ngop heat nap heat mot mao syt mu,
nap heat tvi map bi;
ngop heat nap heat mot biip weap,
nap heat da map dde.'

¹⁸Yop Hanl lyip ggop, map zuu map ndaop

要看什么？要看穿细软衣服的人吗？那穿细软衣服的人是在王宫里。⁹你们出去究竟是为什么？是要看先知吗？我告诉你们：是的，他比先知大多了。¹⁰经上记着说：

'我要差遣我的使者在你前面，预备道路。'所说的这个人。

¹¹我实在告诉你们：凡妇人所生的，没有一个兴起来大过施洗约翰的；然而天国里最小的比他还大。¹²从施洗约翰的时候到如今，天国遭受到严重的攻击，强暴的人要夺取它。¹³因为众先知和律法说预言，到约翰为止。¹⁴你们若肯领受，这人就是那应当来的以利亚。¹⁵有耳可听的，就应当听。¹⁶我可用什么比这世代呢？好像孩童坐在街市上招呼同伴，说：

¹⁷'我们向你们吹笛，
你们不跳舞；
我们向你们举哀，
你们不捶胸。'

¹⁸约翰来了，也不吃也不喝，

mu haot sup ddeat caop bbu xip kiet yao ddeat; ¹⁹Caop Ssu lyip ggop zuu yi zuu ndaop yi ndaop haot sup ddeat xip zuu jjo ndaop jjo, pii geap put nyi caop yal chaot ba ngea ddeat. Ao ddet nzu bbop mup lu kiet rao ngeap tveat ddeat ddaop.”

Ni Map Hlu Zhaol Map Bao Heat Lup Na Hlul Wop

²⁰Yet Sut lup kaop ngea rrao nri ddveat vu zat gea zeal ggop, lup ggat ddiil ddaot hnu cao ni hlu zhaol bao map rrut, ze xip heat yal mgaot hxit: ²¹“Got Lat Xun ap, nap na hlul wop ggol! Bep Sep Dal ap, nap na hlul wop ggol! Nap heat gao ddaot rrao zeal heat nri ddveat vu, gie zeal Tuet Lop、Xiit Denl gat nao, xip heat shel mu ze pop ggut kut ja hnu heat ni hlu zhaol bao mu ggol. ²²Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, nvut gal ggat nyip nao, Tuet Lop、Xiit Denl kiet ddvot heat dao lep ddu nap heat kiet ddvot heat ddet map bbu let! ²³Jat Bep Nop ap, nap mii kiet dda hxe ngeat ap (ao nu “nap mii kiet dda ggol”)? Mep ddet bbe hngu miil leat hngul, nap nat wot rrao zeal heat nri ddveat vu, zeal So Dot Ma gat nao, xip wo gao rrao hnup nyip kea ddop xi. ²⁴Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, nvut gal ggat nyip nao, So Dot Ma kiet ddvot heat dao lep ddu nap kiet ddvot heat ddet map bbu let!”

Ngop Bbu Tat Wot Lyi Ni Ggeap No

²⁵Ggeat taot, Yet Sut hxit: “A Bba ap, mii miil Sep, nyip nvut tat ddiil gie ni mop ddup

人就说他是被鬼附着的;¹⁹人子来了,也吃也喝,人又说他是贪食好酒的人,是税吏和罪人的朋友。但智慧之子,总以智慧为是(有古卷作“但智慧在行为上就显为是”)。”

不悔改的城市有祸

²⁰耶稣在诸城中行了许多异能,那些城的人终不悔改,就在那时候责备他们说:
²¹“哥拉汛哪,你有祸了! 伯赛大啊,你有祸了!因为在你们中间所行的异能,若行在推罗、西顿,他们早已披麻蒙灰悔改了。²²但我告诉你们:当审判的日子,推罗、西顿所受的比你们还容易受呢!²³迦百农啊,你将要升到天上吗(或作“你已经升到天上”)?将来必坠落阴间,因为在你那里所行的异能,若行在所多玛,它还可以存到今日。²⁴但我告诉你们:当审判的日子,所多玛所受的比你还容易受呢!”

到我这里来得安息

²⁵那时,耶稣说:“父啊,天地的主,我感谢你!因为你

put bbu gat nao sseat du, a ngat bbu gat nao tveat ddeat ddao, ao set ngop nyip qaop chet! ²⁶A Bba ap, ngeap ngeat, nyip nduet ddea tao seat rra ngeat. ²⁷Wop heat kaop ngea, jiit ngop A Bba let gie ngop bbiit ngeat; A Bba map ngea nao, ssu set heat hnu cao map wop; ssu nyi ssu mut xip dvut ku heat hnu cao map ngea nao, A Bba set heat hnu cao map wop. ²⁸Nvut njia viip lyii val heat hnu cao kaop ngea, ngop bbu tat wot lyi biil, ngop nap heat ggat ni ggeap no. ²⁹Ngop ni ddaot mop leap qaop ne, nap heat ngop li gul val, ngop mup lu nzaol hngul, tao seat, nap heat ni ddaot ze wo ni ggeap no hxe. ³⁰Ngop li gul nao val lep ngeat, ngop viip nao laop ngea.”

Ni Ggeap No Nyip Shaol Bu Cil

12 Ggeat taot, Yet Sut ni ggeap no nyip rrao shaol miil njo, xip nzaol yaot waol hxi lo, ze shaol bu cil lyip zzu. ²Fap Liil Sep put wo hxaop, ze Yet Sut bbu hxit: “Na nyil! Nyip nzaol yaot ni ggeap no nyip zeal map biil heat nvut zeal lo.”

³Yet Sut xip heat bbu hxit: “Su kiet Dal Vil nyi xip ddut mgal sul waol hxi taot zeal heat nvut ggao du, nap heat wo yuep ma nvut ap? ⁴Xip keap sao ndvea Sep Ye hxip mot leat, heal ba ba zzu hop, ba ba tao xip nyi xip ddut mgal sul zzu biil heat mat ngeap, mu nu ndup sul a rry zzu biil ye. ⁵Ao nyi Sep ni jji kiet ggao du heat, ni ggeap no nyip mu nu ndup sul sy hxip mot rrao ni ggeap no nyip tveat nao, yal map wop xi ye, nap heat

将这些事向聰明通达人就藏起来，向婴孩就显出来。²⁶父啊，是的，因为你的美意本是如此。²⁷一切所有的，都是我父交付我的；除了父，没有人知道子；除了子和子所愿意指示的，没有人知道父。²⁸凡劳苦担重担的人，可以到我这里来，我就使你们得安息。²⁹我心里柔和谦卑，你们当负我的轭，学我的样式，这样，你们心里就必得享安息。³⁰因为我的轭是容易的，我的担子是轻省的。”

安息日掐麦穗

12 那时，耶稣在安息日从麦地经过。他的门徒饿了，就掐起麦穗来吃。²法利赛人看见，就对耶稣说：“看哪！你的门徒做安息日不可做的事了。”

³耶稣对他们说：“经上记着大卫和跟从他的人饥饿之时所做的事，你们没有念过吗？⁴他怎么进了神的殿，吃了陈设饼，这饼不是他和跟从他的人可以吃得，惟独祭司才可以吃。⁵再者，律法上所记的，当安息日祭司在殿里犯了安息日，还是没有罪，你们没有念过吗？⁶但我告

wo yuep ma nvut ap? ⁶Ao ddet ngop hxit nap heat dvut, tao rrao heat tap yaop sy hxip mot yet jiit map bbu. ⁷'Ngop sup shao mel heat njo, heal ddea map njo.' Ddut tao eap zheat tea nap heat wo set nao, yal map wop heat gie yal wop mu map na ggol. ⁸Ao set, Caop Suu nao ni ggeap no nyip sep pu ngea."

Lal Jjol Heat Hnu Cao

⁹Yet Sut ggat wot ddeat ddao, ndvea hiet hxip tap lea leat. ¹⁰Ggat wot lal tap pap fep jjol lo heat hnu cao tap yaop wop, hnu cao lyip Yet Sut ddut nul hxit: "Ni ggeap no nyip nop mgup, biil nu map biil?" Tao seat ddut nul nao xip nvaop yet nyi ngea. ¹¹Yet Sut hxit: "Nap heat gao ddaot ap su hxaop tap lea wop, ni ggeap no nyip taot bbep ddu leat, xip gie ja mgaop ddeat mat gap let! ¹²Hnu cao kup nvup mu pii ddiel hxaop ddet map bbu let! Ao set ni ggeap no nyip zut nvut zeal nao biil ngeat." ¹³Ao ze ggat yaop bbu hxit: "Lal chyp ddeat gat!" Xip lal chyp ddeat wo gat, lal ze zut lo, ggat pap seat rra lo. ¹⁴Fap Liil Sep put ddeat ddao, rryl ddet nzeap, keap seap set Yet Sut gie chup ci hop ddo.

Sep Ye Let Seal Heat Zyl Lal

¹⁵Yet Sut wo set ggop, ze ggat wot ddeat ddao, hnu cao zat nvu pup xip ddut mgal, xip gao ddaot nop wop heat mgup zut hop. ¹⁶Bao xip heat ddut fiip, xip mel ddu gie tap hxit ddeat. ¹⁷Tao jiit set sul Yii Sep Yal ddut njo hngul, xip ddeat:

¹⁸"Na nyil! Ngop zyl lal, ngop let seal heat,

告诉你们：在这里有一人比殿更大。⁷我喜爱怜恤，不喜爱祭祀。'你们若明白这话的意思，就不将无罪的当作有罪的了。⁸因为人子是安息日的主。"

萎缩手的人

⁹耶稣离开那地方，进了
一个会堂。¹⁰那里有一个人枯
干了一只手。有人问耶稣说：
"安息日治病，可以不可以？"
意思是想要控告他。¹¹耶稣说：
"你们中间谁有一只羊，当安
息日掉在坑里，不把它抓住
拉上来呢？¹²人比羊何等贵
重呢！所以，在安息日做善事
是可以的。"¹³于是对那人说：
"伸出手来！"他把手一伸，手
就复了原，和那只手一样。
¹⁴法利赛人出去，商议怎样可
以除灭耶稣。

神所拣选的仆人

¹⁵耶稣知道了，就离开那
里，有许多人跟着他；他把其
中有病的人都治好了。¹⁶又嘱
咐他们，不要给他传名。¹⁷这
是要应验先知以赛亚的话，
说：

¹⁸"看哪！我的仆人，我所拣

ngop xip njo heat、ni xip jjuep heat,
ngop ngop Yi gie xip bbiit, xip nvut gal
daot ddea hxit ddeat bbop sul dvut hxe.

¹⁹Xip zi map du, hxa map ddva, qea ddaot
yi xip qo jjo heat hnu cao map wop.

²⁰Ssi ssaop heat pup xip chu map rru, sil
hxe heat di xip mu map sil, xip nvut gal
daot ddea ggat kaop ngea ddea rrao
tvup ca taot kea;

²¹ddeat bbop sul jiit xip mel ddu lyip hxao
hngul.

Yet Sut Nu Biip Xii Pup

²²Ggeat taot, caop bbu let bu、na jjii nyi
mol heat tap yaop, sup let hiet Yet Sut bbu
lyi, Yet Sut ze xip mgup zut hop, ao jiit su mol
ggaot ddut yi hxit ddop, ao nyi na ddop.²³Na
dva dva jiit haop ngaop mu hxit: “Tao Dal Vil
ssu hlii mat ngeap ap?”²⁴Ao ddet Fap Liil Sep
put wo jjo ze hxit: “Caop tat lea caop bbu
naop nao, kaop ma ngeap jiit, caop bbu vu
mii Biip Xii Pup deap ye map.”²⁵Xip heat
nduet ddea Yet Sut wo set, ze xip heat bbu
hxit: “Vu mii lup ggup tap lea rryl kii rryl zuu
nao, gao ddveat hngul; tap lup tap yi rryl kii
rryl zuu, ze wo gao hxil mat ddop;²⁶Sa Danl
Sa Danl naop nao, rryl kii rryl zuu ngeat, xip
lup ggup keap sao wo gao zzao ddop let?²⁷Ngop Biip Xii Pup deap caop bbu naop nao,
nap heat ssu caop bbu naop, bao ap su deap
xi let? Tao seat rra, xip heat ze nap heat nrea
ddeat diil hngul.²⁸Ngop Sep Ye Yi deap caop
bbu naop, tao Sep Ye ggup nap heat bbu

选、所亲爱、心里所喜悦的，我要将我的灵赐给他，他必将公理传给外邦。

¹⁹他不争竞，不喧嚷，街上也没有人听见他的声音。

²⁰压伤的芦苇他不折断，将残的灯火他不吹灭，等他施行公理，叫公理得胜；

²¹外邦人都要仰望他的名。”

耶稣与别西卜

²²当下，有人将一个被鬼附着、又瞎又哑的人，带到耶稣那里；耶稣就医治他，甚至那哑巴又能说话，又能看见。

²³众人都惊奇，说：“这不是大卫的子孙吗？”²⁴但法利赛人听见，就说：“这个人赶鬼，无非是靠着鬼王别西卜啊。”

²⁵耶稣知道他们的意念，就对他们说：“凡一国自相纷争，就成为荒场；一城一家自相纷争，必站立不住；²⁶若撒但赶逐撒但，就是自相纷争，他的国怎能站得住呢？”²⁷我若靠着别西卜赶鬼，你们的子弟赶鬼，又靠着谁呢？这样，他们就要断定你们的是非。

²⁸我若靠着神的灵赶鬼，这就是神的国临到你们了。²⁹人怎能进壮士家里，抢夺他的家

ddvot ggol ngeat. ²⁹Hnu cao keap seap set wo ndvea vu ye heat hnu caop hxil leat, xip kup rra kii ddop let? Jiit ddaot vu ye heat hnu caop gie ndea du, set xip hxip wo leal ddop ye. ³⁰Ngop chaot map zut heat, ngop bbu ggeap ngeat; ngop chaot geap map shop heat nao, ful hii ngeat. ³¹Ao set ngop hxit nap heat dvut: Hnu cao yal ddu nyi njal ddut jiit ne hop biil; Sy Yi njal ddut nao keap sea mu jiit ne hop ma ddop. ³²Ddut hxit Caop Ssu kiet qea heat, ne hop biil xi; ddut hxit Sy Yi kiet qea heat, a taot ddvup sse nyi mep lyi ddvup sse keat sea mu jiit wo ne map ddop.”

Si Nyi Xip Mop

³³“Na mop nyil ze si set, ao set nap heat zut zu mu tap heap na nyil hngul, si zut nao mop yi zut, si map zut nao mop yi map zut. ³⁴Ddaol nyip bbii shel chaot ba! Ni laot ndie ddvep heat hxil ndup rrao hxit ddeat ddaao. Ao set, nap heat caop yal ngea heat, keap sao ddut zut hxit ddeat ddaao ddop let? ³⁵Hnu cao zut xip ni nyi heat zut ngea ze zut tveat ddeat ddaao, hnu cao yal xip ni nyi heat yal ngea ze yal tveat ddeat gat. ³⁶Ngop hxit nap heat dvut bao, hnu cao let hxit heat hxit nji ddut kaop ngea, yal nvut gal ggat nyip kea, ddal geal jiit tveat ddeat gat hngul, ³⁷nap ddut nyil mu, nap gie ni mgiel mu diil hngul; ao nyi nap ddut nyil mu, nap gie yal wop mu diil hngul.”

Sy Hliel Luep

³⁸Ggeat taot, su nja put nyi Fap Liil Sep

具呢？除非先捆住那壮士，才可以抢夺他的家财。³⁰不与我相合的，就是敌我的；不同我收聚的，就是分散的。³¹所以我告诉你们：人一切的罪和亵渎的话，都可得赦免；惟独亵渎圣灵，总不得赦免。³²凡说话干犯人子的，还可得赦免；惟独说话干犯圣灵的，今世、来世总不得赦免。”

树和其果子

³³“你们或以为树好，果子也好；树坏，果子也坏；因为看果子就可以知道树。³⁴毒蛇的种类！你们既是恶人，怎能说出好话来呢？因为心里所充满的，口里就说出来。³⁵善人从他心里所存的善就发出善来；恶人从他心里所存的恶就发出恶来。³⁶我又告诉你们：凡人所说的闲话，当审判的日子，必要句句供出来；³⁷因为要凭你的话定你为义；也要凭你的话定你有罪。”

求神迹

³⁸当时，有几个文士和法

put it rry Yet Sut bbu hxit: "Mut sul, ngop heat nyip ggat sy hliel tap lea tut ngop heat dvut ku." ³⁹ Yet Sut ddut zap hxit: "Yal ddvep, yiil nrea heat cil ddu tap lea, sy hliel luep, jiit set sul Yop Nap sy hliel map nea nao, sy hliel wo gie xip heat ggat map na." ⁴⁰ Yop Nap sea nyip sea hxa ngao mot waol bu rrao, Caop Ssu yi tao seat sea nyip sea hxa miil ddu rrao hngul. ⁴¹ Ssep weat Nyip Nyip Vip put Yop Nap jol heat jjo, ze ni hlu zhaol bao lo. Ao set, nvut gal taot, Nyip Nyip Vip hnu cao yiip dot cil ddu tao yal diil hngul. Na nyil! Tao rrao heat tap yaop Yop Nap yet map bbu. ⁴² Ssep weat hxaop tvut vu mii mop miil ddep rrao lyip, So Lop Mip zuu bbop ddut nluet. Ao set, nvut gal taot, xip yiip dot cil ddu tao yal diil hngul. Na nyil! Tao rrao heat tap yaop So Lop Mip yet map bbu."

Ao Map Jjal Heat Yi Nyi Zhaoi

⁴³ "Caop bbu miit jja hnu cao kiet ddeat ddao, ze yiip map wop miil rrao sea leap sea lyip mu, ni ggeap no ddea shul, ao ddet wo shul mat ddop. ⁴⁴ Ao ze xip hxit: 'Ngop bao ngop ddeat ddao heat hxip leat hxe.' Gao kea ggop, ze na gao ddaot ggat haot tap ddup map wop, ndveal qea ao jjal, shut hal zut ggop. ⁴⁵ Ao ze geat yal yaop ddet map bbu heat caop bbu xiit yaop xip hiet lyip, jiit ndvea hxip leat gao rrao; caop ggaot mep ddut rraop ddu, waol rrao jiit bbiip jiit mat dde lo. Yal ddvep heat cil ddu tao yi tao seat rra hngul."

利赛人对耶稣说：“夫子， 我们愿意你显个神迹给我们看。”³⁹ 耶稣回答说：“一个邪恶、淫乱的世代求看神迹，除了先知约拿的神迹以外，再没有神迹给他们看。⁴⁰ 约拿三日三夜在大鱼肚腹中，人子也要这样三日三夜在地里头。⁴¹ 当审判的时候，尼尼微人要起来定这世代的罪；因为尼尼微人听了约拿所传的就悔改了。看哪！在这里有一人比约拿更大。⁴² 当审判的时候，南方的女王要起来定这世代的罪，因为她从地极而来，要听所罗门的智慧话。看哪！在这里有一人比所罗门更大。”

不洁净的灵的返回

⁴³ “污鬼离了人身，就在无水之地过来过去，寻求安歇之处，却寻不着。⁴⁴ 于是说：‘我要回到我所出来的屋里去。’到了，就看见里面空闲，打扫干净，修饰好了。⁴⁵ 便去另带了七个比自己更恶的鬼来，都进去住在那里。那人末后的景况，比先前更不好了。这邪恶的世代也要如此。”

Yet Sut A Ma Nyi Nyip Bba

⁴⁶ Yet Sut na dva dva bbu ddut hxit xi taot, xip a ma nyi nyip bba ddeat bbop hxil, xip bbu hxit nduet heat map laol. ⁴⁷ Sup xip bbu hxit: “Na nyil! Nyip a ma nyi nyip bba ddeat bbop hxil nyip bbu ddut hxit nduet” ddeat. ⁴⁸ Ao ddet xip hnu cao ggat yaop ddut zap hxit: “Ap su ngop a ma ngea? Ap su ngop nyip bba ngea?” ⁴⁹ Ze lal dul nzaol yaot mot hxit: “Na nyil! Ngop a ma, ngop vil mu nyip bba. ⁵⁰ Ngop Mii Put nduet ddea ddut mu heat hnu cao kaop ngea nao, ngop vil mu nyip bba、mop kea mii neal nyi a ma ngea.”

Shut Tveat Heat Mgaop Daot Ddea Hxit**13**

Ggat nyip, Yet Sut hxip rrao ddeat ddao, heap dde nyi. ² Caop zat gea xip bbu lyi nzeap zuu, set xip ggat hlili kiet leat gao mat nyip map biil, na dva dva jiit heap dde hxil. ³ Xip mgaop daot ddea gie xip heat chaot jjop kea zat gea hxit, xip ddeat: “Shut tveat heat tap yaop ddeat ddao shut tveat; ⁴ tveat taot, bbep jjop dde mgeat heat, ddveap nga lyip xip gie zuu ca hop. ⁵ Bbep gao bbu laop mop miil mgeat heat, miil gao bbu map nal, ao set tap heap mu ze hngut yao; ⁶ nyip jjiip ddeat ddao wop hliel, zzep map wop set fep jjol lo. ⁷ Bbep zzeat lul leat heat, zzeat lul yao yiip dot, xip gie jiip sseat hol. ⁸ Bbep ddu miil zut leat heat, ze mop ddiel, tap hngup zhep wop heat wop, qaoi ceap zhep wop heat wop, sea cea zhep wop heat wop. ⁹ Laop baol wop nul biil heat, ze nul cha

耶稣的母亲与兄弟

⁴⁶ 耶稣还对众人说话的时候，不料他母亲和他弟兄站在外边，要与他说话。⁴⁷ 有人告诉他说：“看哪！你母亲和你弟兄站在外边要与你说话。”⁴⁸ 他却回答那人说：“谁是我的母亲？谁是我的弟兄？”⁴⁹ 就伸手指着门徒说：“看哪！我的母亲，我的弟兄。⁵⁰ 凡遵行我天父旨意的人，就是我的弟兄、姐妹和母亲了。”

撒种的比喻**13**

当那一天，耶稣从房子里出来，坐在海边。² 有许多人到他那里聚集，他只得上船坐下，众人都站在岸上。³ 他用比喻对他们讲许多道理，说：“有一个撒种的出去撒种；⁴ 撒的时候，有落在路旁的，飞鸟来吃尽了。⁵ 有落在土浅石头地上的，土既不深，发苗最快；⁶ 日头出来一晒，因为没有根，就枯干了。⁷ 有落在荆棘里的，荆棘长起来，把它挤住了。⁸ 又有落在好土里的，就结实，有一百倍的，有六十倍的，有三十倍的。⁹ 有耳可听的，就应当听。”

keap."

Eap Zheat Yet Nyi Mgaop Daot Ddea Hxit

¹⁰Nzaol yaot ndvea jiit lyi, Yet Sut ddut nul hxit: "Na dva dva bbu ddut hxit, eap zheat yet nyi mgaop daot ddea hxit let?"

¹¹Yet Sut ddut zap hxit: "Mii ndiip vii du heat nvut gie nap heat ggat a rry set, xip heat ggat map set. ¹²Wop heat kaop ngea nao, ja jot xip bbiit, xip ggat nri wop; map wop heat kaop ngea nao, xip wop heat kaop ngea jiit kii dea hngul. ¹³"Ao set ngop mgaop daot ddea gie xip heat bbu hxit, xip heat na nyil yi wo map hxaop, nul yi wo map jjo, ao nyi wo map gal yet nyi mu. ¹⁴Yii Sep Yal hxit jiit du ddut xip heat kiet gao njo ggol, xip ddeat:

'Nap heat jjo nao wo jjo,
ao ddet wo map gal;
hxaop nao wo hxaop,
ao ddet wop map set;
¹⁵lup su tao ni bil let shut,
laop baol keat,
na ddu mi du;
a laot na ddu wo hxaop,
laop baol wo jjo,
ni mop wo gal,
bao nyi zhao lyip,
ngop ze xip heat mgup zut hop jii.'

¹⁶Ao ddet nap heat na ddu wo yea ngeat, ao set wo hxaop ngeat. Nap heat laop baol wo yea ngeat, ao set wo jjo ngeat. ¹⁷Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, ssep weat jiit set sul nyi ni mgiep put zat gea nap heat na heat na

比喻的目的

¹⁰门徒进前来，问耶稣说：“对众人讲话，为什么用比喻呢？”¹¹耶稣回答说：“因为天国的奥秘，只叫你们知道，不叫他们知道。¹²凡有的，还要加给他，叫他有余；凡没有的，连他所有的，也要夺去。¹³所以我用比喻对他们讲，是因他们看也看不见，听也听不见，也不明白。¹⁴在他们身上，正应了以赛亚的预言，说：

‘你们听是要听见，
却不明白；
看是要看见，
却不懂得；

¹⁵因为这百姓油蒙了心，
耳朵发沉，
眼睛闭着；
恐怕眼睛看见，
耳朵听见，
心里明白，
回转过来，
我就医治他们。’

¹⁶但你们的眼睛是有福的，因为看见了；你们的耳朵也是有福的，因为听见了。¹⁷我实在告诉你们：从前有许多先知和义人要看你们所看的，

nduet, ao ddet wo map hxaop; nap heat nul heat nu nduet, ao ddet wo map jjo.”

Shut Tveat Heat Mgaop Daot Ddea Hxit Ddea Ddao

¹⁸Ao set nap heat shut tveat mgaop daot ddea tao nul cha. ¹⁹Mii ndiip jjop kea jjo, ao ddet wo map gal heat, yal put ggaot lyip ze tveat xip ni gat heat gie kii deat hop; tao tveat jjop dde gat heat ngea. ²⁰Tveat lao hie miil gat heat, hnu cao jjop kea nul, ze jjuep lea mu zap sseat; ²¹ao ddet zzep ni mat nyip, tap heap a rry ye; jjop kea yet nyi mu shu ddu jjo put taot kea, ao nu sup let gup ze tap heap mu fal ddvea lo. ²²Tveat zzeat lul gat heat nao, caop jjop kea nul ggop, mep ddut hxip jjii nduet ddea nvu、tvul shel let heat hop, jjop kea xip jiip sseat hol set, mop ddiel map ddop. ²³Tveat miil zut gat heat, caop jjop kea nul ggop, ze wo gal, mep ddut mop ddiel. Tap hngup zhep wop heat wop, qaoi ceap zhep wop heat wop, sea cea zhep wop heat wop.”

Viip Mgaop Daot Ddea Hxit

²⁴Yet Sut bao mgaop daot ddea tap lea tut xip heat bbu hxit: “Mii ndiip nao hnu caop shut zut tveat del miil gat seat rra, ²⁵hxip se yiil jue taot kea, ggeap ba lyip, viip shut tveat shaol shut jot ze sea lo. ²⁶Hngut yao bu ddiil taot, viip yi yao ddeat ddao lo. ²⁷“Del miil sep pu zyl lal lyip xip bbu hxit: ‘Sep pu ap, nyip shut zut tveat del miil gat heat mat ngeap ap? Keap ddea lyi heat viip ngea

却没有看见；要听你们所听的，却没有听见。”

撒种比喻的解释

¹⁸“所以你们当听这撒种的比喻。¹⁹凡听见天国道理不明白的，那恶者就来，把所撒在他心里的夺了去；这就是撒在路旁的了。²⁰撒在石头地上的，就是人听了道，当下欢喜领受；²¹只因心里没有根，不过是暂时的；及至为道遭了患难，或是受了逼迫，立刻就跌倒了。²²撒在荆棘里的，就是人听了道，后来有世上的思虑、钱财的迷惑，把道挤住了，不能结实。²³撒在好地上的，就是人听道明白了，后来结实，有一百倍的，有六十倍的，有三十倍的。”

稗子的比喻

²⁴耶稣又设个比喻对他们说：“天国好像人撒好种在田里，²⁵及至人睡觉的时候，有仇敌来，将稗子撒在麦子里就走了。²⁶到长苗吐穗的时候，稗子也显出来。²⁷田主的仆人来告诉他说：‘主啊，你不是撒好种在田里吗？从哪里来的稗子呢？’²⁸主人说：

let?’²⁸“Sep pu ddeat: ‘Tao ggeap ba let zeal ngeat.’ Zyl lal hxit: ‘Nyip ngop heat ggat geat chao hop hngul hngu?’²⁹“Sep pu ddeat: ‘Map hngul, a laot viip chao haot, shaol jiit zhi ddeat gat hol.³⁰Tveat tao nyit ddup ggat rryl chaot yao, geap taot lyip hxao; geap taot ngop geap sul bbu hxit, jiit ddaot viip chao ddeat gat, ndea deap mu, zyl du chea; shaol mu a rry geap zhel gat.’”

Vut Jol Shut Nyi Ndea Mgaop Daot Ddea Hxit

³¹Xip bao mgaop daot ddea tap lea tut xip heat bbu hxit: “Mii ndiip nao vut jol shut tap maol seat, sup ja del del miil gat.³²Tao jiit bbii shut kaop ngea gao ddaot bbat ddi lal mat lep heat ngea, yao yiip dot taot haot, vut ddal ddup yet jiit map bbu, ao jiit yao si mu, mii kiet ddveap nga lyip xip gal kiet qiiil.”

³³Xip bao xip heat bbu mgaop daot ddea tap lea hxit: “Mii ndiip nao ndea mu seat rra, nyit neal let ja lyip, gie zzup mii sea dea hxao ddu tap qiiil ggat jiit ddaot yiip dot taot kea.”

Eap Zheat Yet Nyi Mgaop Daot Ddea Hxit

³⁴Tat ddiil jiit Yet Sut mgaop daot ddea gie na dva dva bbu hxit heat ddut ngea; mgaop daot ddea gie map hxit nao, xip heat bbu tap jiit map hxit. ³⁵Tao nao jiit set sul ddut njo hngul, seat ddeat:

“Ngop kea pup mgaop daot ddea hxit, mii zil miil zil ddet ddep fal sseat heat nvut gie hxit ddeat ddao.”

‘这是仇敌做的。’仆人说：‘你要我们去薅出来吗？’²⁹主人说：‘不必，恐怕薅稗子，连麦子也拔出来。³⁰容这两样一齐长，等着收割。当收割的时候，我要对收割的人说，先将稗子薅出来，捆成捆，留着烧；惟有麦子要收在仓里。’”

芥菜种与面酵的比喻

³¹他又设个比喻对他们说：“天国好像一粒芥菜种，有人拿去种在田里。³²这原是百种里最小的，等到长起来，却比各样的菜都大，且成了树，天上的飞鸟来宿在它的枝上。”

³³他又对他们讲个比喻说：“天国好像面酵，有妇人拿来，藏在三斗面里，直等全团都发起来。”

比喻的原因

³⁴这都是耶稣用比喻对众人说的话；若不用比喻，就不对他们说什么。³⁵这是要应验先知的话，说：

“我要开口用比喻，把创世以来所隐藏的事发明出来。”

Viip Mgaop Daot Ddea Hxit Sup Dvut

³⁶Ggeat taot Yet Sut na dva dva bbu rrao ddeat ddao, ndvea hxil leat. Xip nzaol yaot ndvea jiit lyi hxit: "Nyip cep del miil ddaot viip mgaop daot ddea hxit ngop heat dvut." ³⁷Xip ddut zap hxit: "Shut zut tveat ggaot nao Caop Ssu ngea; ³⁸del miil nao hxip jjii ngea; shut zut nao mii ndiip ssu ngea, viip nao yal put ggaot ssu ngea; ³⁹viip tveat heat nao ggeap bba caop bbu mot ngea, geap taot nao hxip jjii ggeap me ngea; geap sul nao mii zyl sul ngea. ⁴⁰Viip chao ddeat gat mii daol ja chea, hxip jjii ggeap me yi tao seat rra hngul. ⁴¹Caop Ssu mii zyl sul zyl, sup ggat fal ddvea nyi yal tveat heat hnu cao kaop ngea, xip lup ggup rrao seal ddeat gat, ⁴²li lao sse gat; ggeat rrao kea hxap rrep yil mu weap hngul. ⁴³Ggeat taot, ni mgiep put xip heat A Bba ggup rrao, bbop ddao ddeat ddao, nyip jjiip seat rra hngul. Laop baol wop nul biil heat, ze nul cha keap.

Mgaop Daot Ddea Sea Lea

⁴⁴"Mii ndiip nao pii ddiel bbop bbop gie miil sseat seat rra, hnu cao gao put ze xip gie sseat du hop, jjuep lea lea mu geat xip kaop wop ndup vut, geat miil tat dvaop vep.

⁴⁵"Mii ndiip vep lal zeal put pii ddiel nrup mop shul seat rra, ⁴⁶pii ddiel heat nrup mop tap maol gao put, ze geat xip kaop wop ndup vut, nrup mop tat maol vep.

⁴⁷Mii ndiip ngao bba seat rra, tveat heap gat, yiip rrao heat ddal ddup jiit shaop lyi;

解释稗子的比喻

³⁶ 当下耶稣离开众人，进了房子。他的门徒进前来，说：“请把田间稗子的比喻讲给我们听。”³⁷ 他回答说：“那撒好种的就是人子；³⁸ 田地就是世界；好种就是天国之子；稗子就是那恶者之子；³⁹ 撒稗子的仇敌就是魔鬼；收割的时候就是世界的末了；收割的人就是天使。⁴⁰ 将稗子薅出来用火焚烧，世界的末了也要如此。⁴¹ 人子要差遣使者，把一切叫人跌倒的和作恶的，从他国里挑出来，⁴² 丢在火炉里；在那里必要哀哭切齿了。⁴³ 那时，义人在他们父的国里，要发出光来，像太阳一样。有耳可听的，就应当听。”

三个比喻

⁴⁴"天国好像宝贝藏在地里，人遇见了就把它藏起来，欢欢喜喜地去变卖一切所有的，买这块地。

⁴⁵ 天国又好像买卖人寻找好珠子，⁴⁶ 遇见一颗重价的珠子，就去变卖他一切所有的，买了这颗珠子。

⁴⁷ 天国又好像网撒在海里，聚拢各样水族；⁴⁸ 网既满

⁴⁸ngao bba ddvep ggop, hnu cao ze mgaop mii ddet lyi, gao nyi, zut heat seal gat ddea gat, map zut heat li hop. ⁴⁹Hxip jjii ggeap me yi tao seat rra hngul; mii zyl sul ddeat ddao, ni mgiep put gao ddaot rrao caop yal gie ful ddeat ddao, ⁵⁰li lao sse mot gat; ggeat rrao keap hxap rrep yil mu weap hxe.”

Hiil Nyi Hluel Heat Gat Ddea

⁵¹Yet Sut hxit: “Ddut tao kaop ngea jiit nap heat wo gal ggop ggo?” Xip heat ddeat: “Ngop heat wo gal ggo!” ⁵²Xip hxit: “Su nja put kaop ngea mii ndiip nzaol yaot zeal nao, hxip sep pu tap yaop xip mgaop hxip rrao hiil hluel heat kup rra ja ddeat ddao seat rra.”

Yet Sut Nap Sa Lep Rrao Sup Let Shaol

⁵³Yet Sut mgaop daot ddeat tat ddiil hxit ggop, ze ggat wot ddeat ddao, ⁵⁴lyip yaop miil ddea kea, hiet hxip rrao sup mut, xip heat jiit haop ngaop, seat ddeat: “Hnu cao tao keap ddea rrao nzu bbop nyi nri ddveat vu tat ddup wop let? ⁵⁵Tao si zuu bbii ssu mat ngeap ap? Xip a ma Ma Liil Yal ddeat map mel ap? Xip nyip bba Ya Gop、Yop Xiit、Xiit Mip、Yeap Dal ddeat map mel ap? ⁵⁶Xip mop kea ddiil jiit a xit heat bbu mat rraop ap? Hnu cao tao ddap wot rrao nvut tao heat wop let? ⁵⁷Ao ze xip heat xip shaol, (“xip shao” Xiit Lap, mba “xip yet nyi mu fal ddvea” ddeat). Yet Sut xip heat bbu hxit: “Jiit set sul kaop ngea, yaop miil yaop hxip ddaot map ngea nao, jiit sup let hxaop laol ngeat.” ⁵⁸Yet Sut xip heat map nrep yet nyi mu, ze ggat wot rrao nri ddveat

了，人就拉上岸来，坐下，拣好的收在器具里，将不好的丢弃了。⁴⁹世界的末了也要这样；天使要出来，从义人中把恶人分别出来，⁵⁰丢在火炉里；在那里必要哀哭切齿了。”

新和旧的库藏

⁵¹耶稣说：“这一切的话你们都明白了吗？”他们说：“我们明白了。”⁵²他说：“凡文士受教作天国的门徒，就像一个家主从他库里拿出新旧的东西来。”

耶稣在拿撒勒被厌弃

⁵³耶稣说完了这些比喻。就离开那里，⁵⁴来到自己的家乡，在会堂里教训人，甚至他们都希奇，说：“这人从哪里有这等智慧和异能呢？”⁵⁵这不是木匠的儿子吗？他母亲不是叫马利亚吗？他弟兄们不是叫雅各、约西（有古卷作“约瑟”）、西门、犹大吗？⁵⁶他妹妹们不是都在我们这里吗？这人从哪里有这一切的事呢？”⁵⁷他们就厌弃他（“厌弃他”原文作“因他跌倒”）。耶稣对他们说：“大凡先知，除了本地本家之外，没有不被人尊敬的。”⁵⁸耶稣因为他们不信，就在那里不多行异能了。

vu nvu mu map teal lo.

Cy Tut Sul Yop Hanl Lep Ddi Ssaop

14 Ggeat taot, ful bbat vu mii Xiit Liip
Yet Sut mel ddu jjo, ²ze tuel bat bbu
hxit: “Tao cy tut sul Yop Hanl xiil rrao ddveat
bao lyip, ao set nri ddveat vu ye tao xip gao
ddaot ddeat ngeat.”

³⁻⁴Jiit bbii Xiit Liip xip nyip bba Fit Liip qiiit
Xiit Lop Dii yet nyi mu, Yop Hanl Xiit Liip bbu:
“Nap nyit neal tao keap nao, jjop map zzu”
ddeat hxit nvut, ao set Xiit Liip Yop Hanl gie
yop sseat nrao bao fap gea. ⁵Xiit Liip xip fu
nduet, ao ddet lup su Yop Hanl gie jtit set sul
seat na, ao set Xiit Liip jjao xip heat jii. ⁶Xiit
Liip yao nyip kea ggop, Xiit Lop Dii ap mel na
dva dva jiit rrao tvi bi, Xiit Liip ggat jjuep lea,
⁷Xiit Liip ze rru qa tveat, xip kaop luep heat
gie xip xuep. ⁸Ap mel xip a ma let dul, ze hxit:
“Cy tut sul Yop Hanl hnu mgut gie ja da ddea
gat da lyip ngop bbiit.” ⁹Vu mii ze nduet shu,
ao ddet xip tveat heat rru qa nyi gao nyi heat
hnu cao yet nyi mu, ze ddut fiip gie xip bbiit.
¹⁰Ao ze hnu cao zyl bao fap leat, Yop Hanl lep
ddi, ¹¹hnu mgut tveat da ddea gat ja lyip ap
mel bbiit; ap mel ja geat xip a ma bbiit. ¹²Yop
Hanl nzaol yaot lyip, maol ja geat eat ggop,
ze geat hxit Yet Sut dvut.

Yet Sut Gie Ngu Dul Yaot Zhu Mbao

¹³Yet Sut wo jjo ggop, ze dda hliil kiet
leat, ggat wot rrao yaop mu deep bao sset
miil leat. Na dva dva wo jjo, ze lup kaop ngea
rrao jjop sea xip ddut mgal. ¹⁴Yet Sut ddeat

施洗约翰被斩首

14 那时，分封的王希律
听见耶稣的名声，²就
对臣仆说：“这是施洗的约翰
从死里复活，所以这些异能
从他里面发出来。”

³起先希律为他兄弟腓力
的妻子希罗底的缘故，把约
翰拿住锁在监里。⁴因为约
翰曾对他说：“你娶这妇人是不
合理的。”⁵希律就想要杀他，
只是怕百姓；因为他们以约
翰为先知。⁶到了希律的生
日，希罗底的女儿在众人面
前跳舞，使希律欢喜。⁷希律
就起誓，应许随她所求的给
她。⁸女儿被母亲所使，就说：
“请把施洗约翰的头放在盘
子里，拿来给我。”⁹王便忧愁，
但因他所起的誓，又因同席
的人，就吩咐给她；¹⁰于是打
发人去，在监里斩了约翰，
¹¹把头放在盘子里，拿来给了
女子；女子拿去给她母亲。
¹²约翰的门徒来，把尸首领去
埋葬了，就去告诉耶稣。

耶稣给五千人吃饱

¹³耶稣听见了，就上船从
那里独自退到野地里去。众
人听见，就从各城里步行跟
随他。¹⁴耶稣出来，见有许多

ddao, caop zat gea hxaop, ze xip heat shao mel, xip heat su no mgup zut.¹⁵Mii kiil hxe taot, nzaol yaot jiit lyi hxit: "Tao sset mii ngea, taot chaop njop ddvea ggol, na dva dva ggat ful nyit ddea leat, xip heat ggat laop ggaol leat yaop mu zuu ddea vep syt."¹⁶Yet Sut hxit: "Xip heat ggat leap map hngul, nap heat gie xip heat zhu map!"¹⁷Nzaol yaot hxit: "Ngop heat tat wot ba ba ngu lea、ngao nyit baol a rry wop ye."¹⁸Yet Sut hxit: "Ja tao lyi ngop bbiit."¹⁹Ao ze ddut fiip na dva dva ggat miip ddveat nyi, ze ba ba tao ngu lea nyi ngao nyit baol ja sseat, na mii mot bbop yip, ba ba qil nyit ddea gat, dul nzaol yaot bbiit, nzaol yaot bao dul na dva dva bbiit.²⁰Xip heat jiit zuu, ao jiit zuu mbaao ggol; zuu nri heat bi ddup va lyip, ka ceap nyit lea ndie ddvep ho.²¹Zzu heat hnu cao, nyit neal nyi a ngat map zha, ngu dul seat wop.

Yet Sut Yiip Kiet Rrao Sea

²²Yet Sut jaol mu nzaol yaot naop dda hliil kiet leat, jiit ddaot hliil geat ggat pap leat xip lyi hxaop, xip tat pap rrao na dva dva ggat ful mel mel ddea leat.²³Na dva dva sea ggop, xip ze yaop mu bbop kiet leat kea ddva. Mii kiil kea taot, xip tap yaop a rry ggeat rrao.²⁴Ggeat taot, hliil heap gao lao rrao, mii hxi map sop yet nyi mu, bao la let ndveal lea.²⁵Mii kiet hliil nap, Yet Sut heap kiet rrao sea, nzaol yaot bbu leat.²⁶Nzaol yaot xip heap kiet sea hxaop, ze chea chea bbiip bbiip mu hxit: "Caop bbu cao ddveat tap lea ngea", ze jjaoo kul yiip dot lo.²⁷Yet Sut jaol mu xip heat

的人，就怜悯他们，治好了他们的病人。¹⁵天将晚的时候，门徒进前来说：“这是野地，时候已经过了，请叫众人散开，他们好往村子里去，自己买吃的。”¹⁶耶稣说：“不用他们去，你们给他们吃吧！”¹⁷门徒说：“我们这里只有五个饼、两条鱼。”¹⁸耶稣说：“拿过来给我。”¹⁹于是吩咐众人坐在草地上，就拿着这五个饼、两条鱼，望着天祝福，掰开饼，递给门徒，门徒又递给众人。²⁰他们都吃了，并且吃饱了；把剩下的零碎收拾起来，装满了十二个篮子。²¹吃的人，除了妇女孩子，约有五千。

耶稣在水面行走

²²耶稣随即催门徒上船，先渡到那边去，等他叫众人散开。²³散了众人以后，他就独自上山去祷告。到了晚上，只有他一人在那里。²⁴那时船在海中，因风不顺，被浪摇撼。²⁵夜里四更天，耶稣在海面上走，往门徒那里去。²⁶门徒看见他在海面上走，就惊慌了，说：“是个鬼怪！”便害怕，喊叫起来。²⁷耶稣连忙对他们说：“你们放心！是我，不要怕！”²⁸彼得说：“主，如

bbu hxit: "Nap heat ni tveat! Ngop ngea, tap jjao!" ²⁸Bii Dep ddeat: "Sep, nyip ngea nao, cep ngop ggap yiip kiet njo sea nyip bbu leat." ²⁹Yet Sut hxit: "Nap lyip map." Bii Dep hliil kiet ssal leat, yiip kiet sea Yet Sut bbu leat; ³⁰ao ddet mii hxip ye biel hxaop yet nyi mu ze jjao, bbep ssal leat hxe, ze kul sseat hxit: "Sep ap, ngop gut!" ³¹Yet Sut jaol mu lal chyp xip mgaop sseat hxit: "Nrep ni bbat heat hnu cao tao nap nao, keap sao haot nduet nnu let?" ³²Xip heat hliil kiet leat ggop, mii hxip ze gao tut lo. ³³Hliil kiet rrao hnu cao jiit xip juei gaol hxit: "Nyip nao ddut rryp Sep Ye Ssu ngea ggol."

Geap Nyip Sa Lep Hnu Cao Mgup Zut

³⁴Xip heat heap njop ggo, lyip Geap Nyip Sa Lep miil ddea kea. ³⁵Ggat wot hnu cao Yet Sut ngea na ddea ddao, ze hnu cao zyl ggeat gga miil ddea leat, sup no kaop ngea hiet xip bbu lyi, ³⁶Yet Sut bbu kea jjea tveat xip heat ggap xip mbu tvu sy; wo sy heat kaop ngea jiit zut lo.

Ap Weat Sul Ni Jjii

15 Ggeat taot, Fap Liil Sep put nyi su nja put Yet Lul Sa Len rrao lyip Yet Sut hxaop hxit: ²"Nyip nzaol yaot eap zheat yet nyi mu ap weat sul tap cil hxit tap cil bbiit heat tveat hop let? Cheap cheat zuu taot, xip heat lal map cy yet nyi ngea,"

³Yet Sut ddut zap hxit: "Nap heat eap zheat yet nyi nap heat tap cil hxit tap cil bbiit heat nyil mu, Sep daop zha tveat hop let?

果是你, 请叫我从水面上走到你那里去。”²⁹耶稣说：“你来吧！”彼得就从船上下去, 在水面上走, 要到耶稣那里去,³⁰只因见风甚大, 就害怕, 将要沉下去, 便喊着说：“主啊, 救我！”³¹耶稣赶紧伸手拉住他, 说：“你这小信的人哪, 为什么疑惑呢?”³²他们上了船, 风就住了。³³在船上的人都拜他, 说：“你真是神的儿子了。”

治好革尼撒勒的病人

³⁴他们过了海, 来到革尼撒勒地方。³⁵那里的人一认出是耶稣, 就打发人到周围地方去, 把所有的病人带到他那里,³⁶只求耶稣准他们摸他的衣裳縫子, 摸着的人就都好了。

古人的习俗

15 那时, 有法利赛人和文士从耶路撒冷来见耶稣, 说：²“你的门徒为什么犯古人的遗传呢? 因为吃饭的时候, 他们不洗手。”

³耶稣回答说：“你们为什么因着你们的遗传, 犯神的诫命呢?⁴神说：‘当孝敬父

⁴Sep Ye hxit: ‘Put hxao mop laol mu cha.’ Bao hxit: ‘Put mu rru qa heat, xip gie zao tal xiil hot.’ ⁵Nap heat haot hxit: ‘Ap su kaop ngea put mu bbu hxit: ‘Ngop gie nyip bbiit cha keap heat, gie heal ddea mu ggol;’ ⁶xip ze put hxao mop laol map hngul. Tao nap heat tap cil hxit tap cil bbiit nyil mu, gie Sep daop zha mgeap ngeat. ⁷Ddeat bbop hxaop njii ggut put ap! Yii Sep Yal nap heat mot hxit jiit du ddut nao map nrea ngeat. Xip hxit:

⁸‘Lup su tao hxil ndup a rry gie ngop juel gaol, ni haot ngop bbu miil vu jot;
⁹xip heat sup let ddut fiip du heat ddut gie jjop kea mu sup mut, ao set ngop juel gaol yi bel la la ngeat.’”

¹⁰Yet Sut na dva dva kul lyip, xip heat bbu hxit: “Nap heat nul hngul, ao nyi gal hngul.

¹¹Hxil ndup leat heat nao, sup miit jja map ddop, hxil ndup ddaot ddeat ddao heat, set sup miit jja ddop ye.” ¹²Ggeat taot, nzaol yaot jiit lyi xip bbu hxit: “Fap Lii Sep put ddut tao jjo, map zap nyip wo set se (“map zap” Xiit Lap mba “fal ddvea” ddeat hxit)? ¹³Yet Sut ddut zap hxit: “Del gat heat hngut kaop ngea, ngop Mii Put let del heat mat ngea nao, zhi ddeat ddao hngul. ¹⁴Tveat xip heat miil chet gga! Xip heat nao jjop heat heat na jjii ngea; na jjii na jjii jjop heat nao, nyit yaop jiit bbep ddu leat hngul.” ¹⁵Bii Dep Yet Sut bbu hxit: “Nyip cep mqaop daot ddea tao hxit ngop heat dvut.” ¹⁶Yet Sut ddeat: “A taot kea jiit nap heat wo map gal xi ap? ¹⁷Hxil ndup leat heat kaop ngea, hop waol bu leat, bao bbep syl

母。’又说：‘咒骂父母的，必治死他。⁵你们倒说：‘无论何人对父母说，我所当奉给你的，已经作了供献；⁶他就可以不孝敬父母。’这就是你们借着遗传，废了神的诫命。⁷假冒为善的人哪！以赛亚指着你们说的预言是不错的。他说：

⁸这百姓用嘴唇尊敬我，心却远离我；
⁹他们将人的吩咐当作道理教导人，所以拜我也是枉然。”

¹⁰耶稣就叫了众人来，对他们说：“你们要听，也要明白。

¹¹入口的不能污秽人，出口的乃能污秽人。”¹²当时，门徒进前来对他说：“法利赛人听见这话不服（“不服”原文作“跌倒”），你知道吗？”¹³耶稣回答说：“凡栽种的物，若不是我天父栽种的，必要拔出来。

¹⁴任凭他们吧！他们是瞎眼领路的；若是盲人领盲人，两个人都要掉在坑里。”¹⁵彼得对耶稣说：“请将这比喻讲给我们听。”¹⁶耶稣说：“你们到如今还不明白吗？¹⁷岂不知凡入口的，是运到肚子里，又落在茅厕里吗？¹⁸惟独出口的，是从心里发出来的，这才污

ddu leat, jiit nap heat wo map set ap? ¹⁸Hxil
ndup rrao ddeat ddao heat a rry ni rao
ddeat ddao ngeat, tao set hnu cao miit jja.
¹⁹Ni rrao ddeat ddao heat nao、yal nduet、
fu hiel、yiil nrea、geap bbu ku tvup、sup que、
kii sup kiet del、sup yet nyi map zut hxit; ²⁰tat
ddiil jiit hnu cao miit jja ngeat; hxit lal map
cy mu cheap cheat zzu heat kea nao, hnu cao
mot xip wo miit jja map ddop.”

Jat Nanp Nyit Neal Nrep Ni

²¹Yet Sut ggat wot ddeat ddao, deap bao
Tuet Lop、Xiit Denl lal jjiit leat. ²²Jat Nanp nyit
neal tap yaop, ggat miil ddea rrao ddeat
ddao, kul sseat hxit: “Sep ap, Dal Vil ssu hlii,
tap heap ngop shao mel! Ngop ap mel caop
bbu let bu nja biel.” ²³Ao ddet, Yet Sut tap
geal map hxit. Nzaol yaot jjop jiit lyi xip kea
jjea hxit: “Nyit neal tao a xit heat ddut ggu
rrao kul hxa mu, xip hxit xip ggat sea a map.”
²⁴Yet Sut hxit: “Ngop mot zyl lyip nao Yii Sep
Lyip wot jjop yal heat hxaop ggat wot a rry
leat ye.” ²⁵Nyit neal ggaot lyip xip jue, hxit:
“Sep ap! Ngop lal bat!” ²⁶Xip ddut zap hxit:
“Ap mel ssu bbu rrao ba ba ja lyi, li qii zhu
nao map nzel.” ²⁷Nyit neal ddeat: “Sep ap,
map nrea; ao ddet qii yi sep pu zhaol zy kiet
rrao bbep ssal lyi heat bi zha gie zzu.” ²⁸Yet
Sut ddut zap hxit: “Nyit neal, nap nrep ni ye
ngeat! Nap luep heat nyil mu, gie nap chaot
ggup ddvep map.” Ggeat taot ddet ddep, xip
ap mel ze zut lo.

秽人。¹⁹因为从心里发出来的，有恶念、凶杀、奸淫、苟合、偷盗、妄证、谤讟；²⁰这都是污秽人的；至于不洗手吃饭，那却不污秽人。”

迦南妇人的信心

²¹耶稣离开那里，退到推罗、西顿的境内去。²²有一个迦南妇人从那地方出来，喊着说：“主啊！大卫的子孙，可怜我！我女儿被鬼附得甚苦。”²³耶稣却一言不答。门徒进前来，求他说：“这妇人在我们后头喊叫。请打发她走吧。”²⁴耶稣说：“我奉差遣不过是到以色列家迷失的羊那里去。”²⁵那妇人来拜他，说：“主啊，帮助我！”²⁶他回答说：“不好拿儿女的饼丢给狗吃。”²⁷妇人说：“主啊，不错；但是狗也吃它主人桌子上掉下来的碎渣儿。”²⁸耶稣说：“妇人，你的信心是大的！照你所要的，给你成全了吧！”从那时候，她女儿就好了。

Hnu Cao Zat Gea Mgup Zut

²⁹Yet Sut ggat wot ddeat ddao, Jat Liil Lijil heap bbu lyi, ze bbop kiet leat gao nyi. ³⁰Hnu cao zat gea xip bbu lyi, tvu bi、na jjii、su mol、tap yal ddiil heat nyi nop ve ddea wop heat su no hiet lyip, tveat xip jiit ggea lyi, xip ze xip heat mgup zut hop. ³¹Su mol ddut hxit, tap yal ddiil heat zut hop, tvu bi jjop sea, na jjii wo hxaop, ao set nvut qil na dva dva wo hxaop, jiit haop ngaop, ze dvaop ssea gie Yii Sep Lyip Sep Ye bbiit.

Yet Sut Hlii Dul Yaot Ggat Zzu Mbao

³²Yet Sut nzaol yaot kul lyip, xip hxit: “Ngop na dva dva tao shao mel, xip heat ngop chaot sea nyip tat wot rrao hol, zzu ddea yi map wop lo. Ngop xip heat ggat waol hxi mu ggaop leat map ku, a laot xip heat jjop rrao tuel ddvop lo.” ³³Nzaol yaot hxit: “A xit heat sset miil tao rrao, keap ddea lyi ba ba tao nvut wop, gie caop tao nvut ggat zzu mbao let?” ³⁴Yet Sut hxit: “Nap heat ba ba kup nvup seat wop?” Xip heat ddeat: “Xiit lea wop, ao nyi ngao bbat tap nyit baol wop xi.” ³⁵Xip na dva dva ddut fiip miil taot nyi; ³⁶ba ba tao xiit lea nyi ngao ggaot tap nyit baol ja sseat, kea ddva bbop yip ggo ze qil hop, dul nzaol yaot bbiit, nzaol yaot dul na dva dva bbiit. ³⁷Na dva dva jiit zzu, ao jjiit zzu mbao ggea, nri heat bi ddup geap shup lyi, bbot dveat xiit lea ndie ddvep ho. ³⁸Zzu heat hnu cao, nyit neal nyi a ngat map zha, jiit hlii dul wop. ³⁹Yet Sut na dva dva ggat sea ggop, ze

治好许多人

²⁹耶稣离开那地方，来到靠近加利利的海边，就上山坐下。³⁰有许多人到他那里，带着瘸者、盲人、哑巴、有残疾的和好些别的病人，都放在他脚前；他就治好了他们。³¹甚至众人都希奇；因为看见哑巴说话，残疾的痊愈，瘸者行走，盲人看见，他们就归荣耀给以色列的神。

耶稣给四千人吃饱

³²耶稣叫门徒来，说：“我怜悯这众人，因为他们同我在这里已经三天，也没有吃的了。我不愿意叫他们饿着回去，恐怕在路上困乏。”³³门徒说：“我们在这野地，哪里有这么多的饼，叫这许多人吃饱呢？”³⁴耶稣说：“你们有多少饼？”他们说：“有七个，还有几条小鱼。”³⁵他就吩咐众人坐在地上，³⁶拿着这七个饼和几条鱼，祝谢了，掰开，递给门徒；门徒又递给众人。³⁷众人都吃，并且吃饱了，收拾剩下的零碎，装满了七个筐子。³⁸吃的人，除了妇女孩子，共有四千。³⁹耶稣叫众人散去，就上船，来到马加丹的境界。

hlil nyip Ma Jat Dat lal jjiit lyi.

Sy Hliel Luep

16 Fap Liil Sep put nyi Sa Dut Gat put lyip Yet Sut nra ddu, xip ggat sy hliel tap lea tut mii kiet gat xip heat ggat na.² Yet Sut ddu zap hxit: "Mii kiil mii wea nea, nap heat ze hxit: 'Mii caol hngul.'³ Hea mu mii wea nea, ao nyi mii na, nap heat ze hxit: 'Hnup nyip mii hxip mii hxao wop hngul.' Mii kiet mii tvut gal jiit nap heat wo set, cil ddu sy hliel haot wop gal mat ddop.⁴ Yal ddvep、yiil nrea heat cil ddu tap lea sy hliel luep, Yop Nap kiet ddvot heat sy hliel map ngeap nao, sy hliel wo xip ggat map na." Yet Sut ze xip heat bbu rrao ddeat ddao lo.

Fap Liil Sep Put Nyi Sa Dut Gat Put Ndea

⁵Nzaol yaot hlil geat ggat pap leat, ba ba bbiit map kie lo.⁶ Yet Sut xip heat bbu hxit: "Nap heat bbep ddeap hngul, Fap Liil Sep put nyi Sa Dut Gat put ndea laol hngul."⁷ Nzaol yaot rryl chaot det nzeap hxit: "Tao a xit heat ba ba map bbiit yet nyi ngea she."⁸ Yet Sut na ddeat ddao ze hxit: "Nap heat nrep ni bbat hnu cao tat ddiil, eap zheat yet nyi ba ba map bbiit yet nyi mu rryl chaot det nzeap let?"⁹ Nap heat wo map gal xi ap? Ba ba ggaot ngu lea, ful ngu dul yao bbiit, bi ddup kup nvup ka geap shup, nap heat wo map kie ap?¹⁰ Ba ba ggaot xiit lea, ful hlili dul yaot bbiit, bao bi ddup kup nvup bbot dveat geap shup, nap heat yi wo map kie ap?¹¹ Ngop nap heat bbu hxit: 'Fap Liil Sep put

求神迹

16 法利赛人和撒都该人来试探耶稣，请他从天上显个神迹给他们看。² 耶稣回答说：“晚上天发红，你们就说：‘天必要晴。’³ 早晨天发红，又发黑，你们就说：‘今日必有风雨。’你们知道分辨天上的气色，倒不能分辨这时候的神迹。⁴ 一个邪恶淫乱的世代求神迹，除了约拿的神迹以外，再没有神迹给他看。”耶稣就离开他们去了。

法利赛人与撒都该人的酵

⁵ 门徒渡到那边去，忘了带饼。⁶ 耶稣对他们说：“你们要谨慎，防备法利赛人和撒都该人的酵。”⁷ 门徒彼此议论说：“这是因为我们没有带饼吧。”⁸ 耶稣看出来，就说：“你们这小信的人，为什么因为没有饼彼此议论呢？⁹ 你们还不明白吗？不记得那五个饼分给五千人，又收拾了多少篮子的零碎吗？¹⁰ 也不记得那七个饼分给四千人，又收拾了多少篮子的零碎吗？¹¹ 我对你们说：‘要防备法利赛人和撒都该人的酵’，这话不是指着饼说的，你们怎么

nyi Sa Dut Gat put ndea laol sseat hngul',
 ddut tat geal, ba ba mot hxit heat mat
 ngeap. Nap heat keap sea wo map gal let?"
¹²Nzaol yaot tat heap set xip hxit heat set, xip
 heat ggat ba ba ndea laol heat mat ngeap,
 Fap Lii Sep put nyi Sa Dut Gat put mut qeal
 heat laol ngeat.

Bii Dep Yet Sut Gie Jiit Dup Mu Rryp Ddeat Map Hxit

¹³Yet Sut Kiet Sa Liil Yal•Fit Liip Bii lal jjiit
 kea, ze nzaol yaot ddut nul hxit: "Sup ddeat
 Caop Ssu ap su ngea?" ddeat. ¹⁴Xip heat
 ddeat: "Cy tut sul Yop Hanl ngea ddeat hxit
 heat wop; Yii Liil Yal ngea ddeat hxit heat
 wop; Yet Liil Mii nu jiit set sul gao ddaot tap
 yaop ngea ddeat hxit heat yi wop." ¹⁵Yet Sut
 hxit: "Nap heat ddeat ngop ap su ngea
 ddeat?" ¹⁶Xiit Mip•Bii Dep ddut zap hxit:
 "Nyip Jiit Dup ngea, ddveat gao rrao heat
 Sep Ye Ssu ngea." ¹⁷Yet Sut xip bbu hxit: "Yop
Nap ssu Xiit Mip, nap nao wo yeap ngeat!
 Tao xue nyi fu bba bbu lyi heat let mut nap
 dvut heat mat ngea, ngop mii kiet A Bba let
 hxit nap dvut ngeat. ¹⁸Ngop hxit nap dvut xi,
 nap Bii Dep ngea, ngop ngop hiet mut gie
 zzao lao chyp tao kiet del hxe; hngu miil fel
 nao xip kiet ndvi ddveat map ddop ("fel nao"
Xiit Lap mba "mgaop" ddeat hxit). ¹⁹Ngop mii ndiip
 pup ddup gie nap bbiit, miil rrao nap ndea nil
 heat kaop ngea mii kiet rrao yi ndea nil
 hngul; miil rrao nap tveat hop heat kaop
 ngea, mii kiet rrao yi tveat hop hngul."
²⁰Ggeat taot, Yet Sut nzaol yaot ddut fiip, xip

不明白呢 ?" ¹² 门徒这才晓得他说的，不是叫他们防备饼的酵，乃是防备法利赛人和撒都该人的教训。

彼得认耶稣为基督

¹³ 耶稣到了凯撒利亚•腓立比的境内，就问门徒说：“人说我人子是谁（有古卷无“我”字）？” ¹⁴ 他们说：“有人说是施洗的约翰；有人说是以利亚；又有人说耶利米或是先知里的一位。” ¹⁵ 耶稣说：“你们说我是谁？” ¹⁶ 西门•彼得回答说：“你是基督，是永生神的儿子。” ¹⁷ 耶稣对他说：“约拿的儿子西门，你是有福的！因为这不是属血肉的指示你的，乃是我天上的父指示的。 ¹⁸ 我还告诉你：你是彼得，我要把我的教会建造在这磐石上，阴间的权柄不能胜过他（“权柄”原文作“门”）。 ¹⁹ 我要把天国的钥匙给你，凡你在地上所捆绑的，在天上也要捆绑；凡你在地上所释放的，在天上也要释放。” ²⁰ 当下，耶稣嘱咐门徒，不可对人说他是基督。

Jiit Dup nea ddeat sup bbu tap hxit.

Yet Sut Xip Xii Nyi Ddveat Bao Lyi Hxit Jiit Du

²¹Taot ddet ddep set Yet Sut nzaol yaot mut, xip nao dda Yet Lul Sa Len leat, gie pup mot、mu nu ndup sul mot、su njal put ggat shu njal zat gea ssaop, ao jiit gie fu hop, sea nyip kea ddveat bao lyi hngul. ²²Bii Dep xip mqaop sseat, xip kea hxit: “Sep ap, tap ssep tao seat zeal map biil, nvut tao keap seap mu jiit nyip kiet map ddvot.” ²³Yet Sut bao nyi zhaol Bii Dep bbu hxit: “Sa Danl, nap nao ngop qil bal tveat ngeat, nap Sep Ye nduet seat map nduet, hnu caop nduet seat a rry nduet, ao set bao ngop ddut ggu leat gga!” ²⁴Ao ze Yet Sut nzaol yaot bbu hxit: “Ngop ddut mgal heat hnu cao wop nao, yaop mgeap ho cha zuu, xip ceap shal gal bbiit, lysi ngop ddut mgal hngul. ²⁵Yaop hnu mqaol gut nduet heat (ao nu “hnu mqaol” gie “yi hngu” ddeat) kaop ngea nao, hnu mqaol mgeap ho hngul; ngop yet nyi mu hnu mqaol mgeap ho heat kaop ngea nao, hnu mqaol wop hngul. ²⁶Hnu cao xip jjii kaop wop shul, yaop hnu mqaol mgeap jot, eap zheat zut ddea wop let? Hnu cao eap zheat gie hnu mqaol hlu ddop xi let? ²⁷Caop Ssu xip A Bba dvaop ssea rrao, zyl sul na dva dva chaot ssal lyip; ggeat taot, xip mep met yaop mup lu nyil mu bao mep met yaop bbiit hngul. ²⁸Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, tat wot hxil heat hnu cao tap ddiip xii xip wo shyt map nvut jiit ggea, Caop Ssu xip lup ggup chaot lyip wo hxaop hngul.”

耶稣预言他的死和复活

²¹从此耶稣才指示门徒，他必须上耶路撒冷去，受长老、祭司长、文士许多的苦，并且被杀，第三日复活。²²彼得就拉着他，劝他说：“主啊，万不可如此！这事必不临到你身上。”²³耶稣转过来，对彼得说：“撒但，退我后边去吧！你是绊我脚的，因为你不体贴神的意思，只体贴人的意思。”²⁴于是耶稣对门徒说：“若有人要跟从我，就当舍己，背起他的十字架，来跟从我。”²⁵因为凡要救自己生命的（“生命”或作“灵魂”。下同），必丧掉生命；凡为我丧掉生命的，必得着生命。²⁶人若赚得全世界，赔上自己的生命，有什么益处呢？人还能拿什么换生命呢？²⁷人子要在他的荣耀里，同着众使者降临；那时候，他要照各人的行为报应各人。²⁸我实在告诉你们：站在这里的，有人在没尝死味以前，必看见人子降临在他的国里。”

Yet Sut Ji Tvil

17 Qaol nyip ggop, Yet Sut Bii Dep、Ya Gop nyi Ya Gop nyip bba Yop Hanl hiet sseat, at ssaot ssaot mu dda bbop qaop mu kiet leat; ²xip heat jiit rrao ji tvil hop, tvut na na hxao nyip jjiip seat rra, mbu ao jjal t vul na hxao seat rra. ³Tap heap mu, Maot Xiit、Yii Liil Yal xip heat bbu ddeat ddao, Yet Sut chaot hxit. ⁴Bii Dep Yet Sut bbu hxit: "Sep ap, a xit heat tat wot rrao zut rryp! Nyip ni ku nao, ngop tat wot rrao hxaop cheat sea zzea dul del, tap zzea gie nyip yet nyi mu, tap zzea gie Maot Xiit yet nyi mu, tap zzea gie Yii Liil Yal yet nyi mu." ⁵Ddut hxit xi, ze del bbop tap dvaop tap heap mu xip heat kiet mbot, ao jiit del bbop rrao qo wop ddeat ddao, hxit: "Tao ngop njo ssu, ngop ni xip jjuep heat ngea, nap heat xip nul hngul." ⁶Nzaol yaot wo jjo, ze ggaol ddu miil taot jue, jjao biel. ⁷Yet Sut sea jiit lyip xip heat sy hxit: "Yiip dot, tap jjao." ⁸Xip heat hnu mgut dul yiip dot na, tap yaop map hxaop, Yet Sut a rry ggeat rrao ye. ⁹Bbop ssal taot, Yet Sut xip heat ddut fiip hxit: "Caop Ssu xiil rrao ddveat bao lyi mu map mup xi, nap heat wo hxaop heat gie hxit sup ta dvut." ¹⁰Nzaol yaot Yet Sut ddut nul: "Su nja put eap zheat yet nyi Yii Liil Yal jiit lyi hngul ddeat hxit?" ¹¹Yet Sut ddut zap hxit: "Yii Liil Yal ddut rryp jiit lyi, ao jiit nvut kaop ngea nreap bao hngul; ¹²ao ddet ngop hxit nap heat dvut, Yii Liil Yal lyip ggol, ao ddet hnu cao xip ma set, ni keap seap nduet nao keap seap xip hiet, Caop Ssu yi tao seat xip

耶稣改变形象

17 过了六天，耶稣带着彼得、雅各和雅各的兄弟约翰，暗暗地上了高山；²就在他们面前变了形象，脸面明亮如日头，衣裳洁白如光。³忽然，有摩西、以利亚向他们显现，同耶稣说话。⁴彼得对耶稣说：“主啊，我们在这里真好！你若愿意，我就在这里搭三座棚：一座为你，一座为摩西，一座为以利亚。”⁵说话之间，忽然有一朵光明的云彩遮盖他们，且有声音从云彩里出来说：“这是我的爱子，我所喜悦的，你们要听他。”⁶门徒听见，就俯伏在地，极其害怕。⁷耶稣进前来，摸他们，说：“起来，不要害怕。”⁸他们举目不见一人，只见耶稣在那里。⁹下山的时候，耶稣吩咐他们说：“人子还没有从死里复活，你们不要将所看见的告诉人。”¹⁰门徒问耶稣说：“文士为什么说以利亚必须先来？”¹¹耶稣回答说：“以利亚固然先来，并要复兴万事；¹²只是我告诉你们：以利亚已经来了，人却不认识他，竟任意待他。人子也将要这样受他们的害。”¹³门徒这才明白耶稣所说的，是指着施洗的约翰。

heat let hiel hngul.”¹³Nzaol yaot tat heap set
Yet Sut hxit ggaot, cy tut sul Yop Hanl mot
hxit ngeat wo set.

Caop Bbu Let Bu Heat A Ngat Mgup Zut

¹⁴Yet Sut nyi nzaol yaot na dva dva bbu kea, tap yaop lyip Yet Sut hxaop, gao jue hxit:
¹⁵“Sep ap, tap heap ngop ssu shao mel, xip seap ddiil let nja biel, zat nvu yep mu bao mii daot zzao, zat nvu yep mu bao yiip laot zzao.
¹⁶Ngop xip hiet nyip nzaol yaot bbu ggat wot leat, xip heat haot xip mgup zut map ddop.”
¹⁷Yet Sut ddut zap hxit: “Ep! Nrep yi map nrep、ggaol yi su ggaol at zhao heat cil ddu tao nao, ngop nap heat tao rrao keap taot kea hngul let? Ngop ni shel tveat nap heat bbiit keap taot kea hngul let? Xip gie hiet ngop bbu lyi map!”¹⁸Yet Sut caop bbu ggaot yal mgaot, caop bbu ze ddeat ddao; tao ddet dde ze a ngat zut lo. ¹⁹Nzaol yaot at ssaot ssaot mu Yet Sut jiit lyi hxit: “Ngop heat eap zheat yet nyi caop bbu ggaot naop ddeat gat map ddop let!”²⁰Yet Sut hxit: “Nap heat nrep ni bbat yet nyi ngea. Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nap heat nrep ni vut jol shut tap maol yet seat wop nao, bbop tat lea bbu hxit: ‘Nap tat pap rrao zap nat pap leat’ ddeat jiit xip yi leap hngul; ao jiit nap heat wo zeal map ddop heat nvut tap zhep map wop ggol. ²¹Caop bbu tat ddup heat, zzup mgao kea ddva mu map mup nao, xip ze ddeat map ddao (hluel su kiet “xip mot wo naop ddeat gat map ddop” ddeat).”

治好鬼附的孩子

¹⁴ 耶稣和门徒到了众人那里，有一个人来见耶稣，跪下，说：¹⁵“主啊，怜悯我的儿子。他害癫痫的病很苦，屡次跌在火里，屡次跌在水里。¹⁶我带他到你们那里，他们却不能医治他。”¹⁷耶稣说：“嗳！这又不信、又悖谬的世代啊，我在你们这里要到几时呢？我忍耐你们要到几时呢？把他带到我这里来吧！”¹⁸耶稣斥责那鬼，鬼就出来；从此孩子就痊愈了。¹⁹门徒暗暗地到耶稣跟前说：“我们为什么不能赶出那鬼呢？”²⁰耶稣说：“是因你们的信心小。我实在告诉你们：你们若有信心像一粒芥菜种，就是对这座山说：‘你从这边挪到那边。’它也必挪去；并且你们没有一件不能做的事了。²¹至于这一类的鬼，若不祷告禁食，他就不出来（有些古卷无21节）。”

Yet Sut Bao Xip Xiil Nyi Ddveat Bao Lyi Hxit Jiit Du

²²Xip heat Jat LiiL LiiL rrao xi taot, Yet Sut nzaol yaot bbu hxit: "Caop Ssu sup let jao hnu cao lal gat hxe. ²³Xip heat xip gie fu hxe, sea nyip kea nao, xip ddveat bao lyi hngul," nzaol yaot ze nduet shu ye ye mu rra.

Sy Hxip Mot Pii Ja

²⁴Jat Bep Nop kea ggop, caop pii geap put lyip Bii Dep hxaop hxit: "Nap heat mut sul caop pii map ja ap?" ²⁵Bii Dep hxit: "Ja." Xip ndvea hxip leat ggop, Yet Sut jiit ddaot xip bbu hxit: "Xiit Mip, nap nduet keap seap rra? Hxip jjii vu mii ap su bbu kup rra njop pii, caop pii luep let? Yaop ssu bbu luep nu ddeat bbop sul bbu luep ngea let?" ²⁶Bii Dep hxit: "Ddeat bbop sul bbu luep ngeat." Yet Sut hxit: "Tao seat rra nao, ssu ze pii ne hop biil ggol. ²⁷Ao ddet a laot xip heat ni qiiL jii ("ni qii") jiit miit "fal tvea" ddeat), nap heap dde leat ngao yop xi, jiit wo yop heat ngao ja lyip, xip hxil ndup pup ho, tvul tap gaol gao nyi hxe, ja geat xip heat bbiit biil, gie nap nyi ngop tvul pii mu."

Mii Ndiip Rrao Ye Ddi Lal Mat Lep Heat

18 Ggeat taot, nzaol yaot ndvea jiit lyi Yet Sut ddut nul hxit: "Mii ndiip rrao ap su ye ddi lal mat let ngea? ²Yep Sut a ngat tap yaop kul lyip, xip ggat xip heat gao zhy hxil, ³xip hxit: "Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nap heat bao nyi map zhaol, tvil a ngat ji seat map rrap nao, keap seap mu jiit mii

耶稣再次预言他的死和复活

²² 他们还住在加利利的时候，耶稣对门徒说：“人子将要被交在人手里。²³ 他们要杀害他，第三日他要复活。”门徒就大大地忧愁。

纳圣殿税

²⁴ 到了迦百农，有收丁税的人来见彼得说：“你们的先生不纳丁税吗（丁税约有半块钱）？”²⁵ 彼得说：“纳。”他进了屋子，耶稣先向他说：“西门，你的意思如何？世上的君王向谁征收关税、丁税？是向自己的儿子呢？是向外人呢？”²⁶ 彼得说：“是向外人。”耶稣说：“既然如此，儿子就可以免税了。”²⁷ 但恐怕触犯他们，你且往海边去钓鱼，把先钓上来的鱼拿起来，开了它的口，必得一块钱，可以拿去给他们，作你我的税银。”

天国中最大的

18 当时，门徒进前来，问耶稣说：“天国里谁是最大的？”² 耶稣便叫一个小孩子来，使他站在他们当中，³ 说：“我实在告诉你们：你们若不回转，变成小孩子的样式，断不得进天国。⁴ 所

ndiip wo ndvea leap ma ddop.⁴ Ao set yaop tveat qaop ne a ngat tao seat heat kaop ngea, xip mii ndiip rrao nao ye ddi lal mat let heat ngea.⁵ Ngop mel ddu yet nyi mu a ngat tao seat heat tap yao xi heat kaop ngea nao, ngop xi ngeat.”

Yal Nra Ddu

⁶ Ngop nrep heat ssu bbat tao tap yaop ggat fal ddvea kaop ngea nao, zhaol laot gie nil caop tao lep bbep kiet chet, pep heap nal gat jiit mat dde.⁷ Hnu cao gie bal fal ddvea, ao set hxiip jjii tao na hlu wop ggol; hnu cao gie bal fal ddvea heat nvut nao ne hop ma ddop ngeat, ao ddet hnu cao gie bal fal ddvea ggaot nao na hlul wop ggol!⁸ Nap lal tap pap, ao nu nap qiiil tap pap nap ggat fal ddvea nao, tao ssal gat li hop. Nap lal tap pap, ao nu qiiil tap pap map wop mu ndvea ssep sse hnu mgaol leat nao, lal nyit pap qiiil nyit pap wop mu li ssep sse mii daol gat ddet map bbu.⁹ Nap na ddu tap pap nap ggat fal ddvea nao, xip gie bi ddeat gat li hop; nap na ddu tap pap a rry wop mu ndvea ssep sse hnu mgaol leat nao, na ddu nyit pap wop mu li shu miil mii daot gat ddet map bbu.”

Hxaop Jjop Yal Heat Mgaop Daot Ddea

¹⁰“Nap heat ni bbat hngul, ssu bbat tao ddaot tap lea gie hxaop map laol mu map biil; ngop hxit nap heat dvut, xip heat heat zyp sul mii kiet rrao, tie tie ngop Mii Put tvut hxaop (hluel su kiet tat wot “¹¹Caop Ssu lyi nvit ga heat hnu cao gut yet nyi ngea” ddeat).¹² Hnu cao tap yaop

以，凡自己谦卑像这小孩子的，他在天国里就是最大的。⁵ 凡为我的名接待一个像这小孩子的，就是接待我。”

罪的试探

⁶“凡使这信我的一个小子跌倒的，倒不如把大磨石拴在这人的颈项上，沉在深海里。⁷ 这世界有祸了，因为将人绊倒；绊倒人的事是免不了的，但那绊倒人的有祸了！⁸ 倘若你一只手，或是一只脚叫你跌倒，就砍下来丢掉。你缺一只手或是一只脚进入永生，强如有两手两脚被丢在永火里。⁹ 倘若你一只眼叫你跌倒，就把它剜出来丢掉；你只有一只眼进入永生，强如有两只眼被丢在地狱的火里。”

迷羊的比喻

¹⁰“你们要小心，不可轻看这小子里的一个；我告诉你们：他们的使者在天上，常见我天父的面。（有古卷在此有¹¹人子来，为要拯救失丧的人。）¹² 一个人若有一百只羊，一只走迷

hxaop tap hngup lea wop, tap lea sea jjop yal
lo nao, nap heat ni keap seap nduet? Xip tao
jue cea jue lea li mgeat, bbop kiet leat jjop
yal lo heat hxaop ggat lea shul heat mat
ngeap ap? ¹³Wo shul ssaop ggol nao, ngop
ddut rryp hxit nap heat dvut, xip hxaop tat
lea yet nyi mu jjuep lea heat, jjuep lea ye ddu
jjop map yal heat hxaop jue cea jue lea yet
nyi mu heat ddet jiit map bbu xi! ¹⁴Nap heat
mii kiet A Bba yi tao seat ssu bbat tao ddaot
tap yaop ggat nvit ga map ku.”

Nrea Ddea Wop Heat Vil Mu Nyip Bba

¹⁵“Nap vil mu nyip bba nap ni kii nao,
nap ze leap, xip a rry nap chaot tap ggup rrao
taot, xip nrea ddea mot ddeat ddao. Xip nap
nul nao, nap vil mu nyip bba nap wo wop
ggol; ¹⁶Xip map nul nao, nap ze ve ddea tap
nyit yaop hiet nap chaot leap, nyit sea yaop
kea jol mu wo jjo wo hxaop heat hxit ddeat
gat, ddal geal jiit diil gao ssaot hngul. ¹⁷Xip
heat ddaot map nul nao, hxit hiet mut dvut,
hiet mut ddaot map nul nao, xip gie ddeat
bbop sul nyi pii geap put seat na. ¹⁸Ngop
ddut rryp hxit nap heat dvut, miil taot rrao
nap heat let ndea nil heat kaop ngea, mii kiet
rrao yi ndea nil hngul; miil taot rrao nap heat
let tveat hop heat kaop ngea, mii kiet rrao yi
tveat hop hngul. ¹⁹“Ngop hxit nap heat dvut
bao, nap heat gao ddaot nyit yaop miil taot
rrao ni tap giel jjop tap mup mu eap zheat
luep nao, ngop mii kiet A Bba xip heat chaot
ggup ddvep hxe. ²⁰Keap ddea kaot rraop
rraop, ngop mel deep sseat nzeap zuu heat

了路，你们的意思如何？他
岂不撇下这九十九只，往山
里去找那只迷路的羊吗？

¹³若是找着了，我实在告诉你们：他为这一只羊欢喜，比为
那没有迷路的九十九只欢喜
还大呢！¹⁴你们在天上的父，
也是这样不愿意这小子里失
丧一个。”

有过错的弟兄

¹⁵“倘若你的弟兄得罪你，
你就去，趁着只有他和你在
一处的时候，指出他的错来，
他若听你，你便得了你的弟
兄；¹⁶他若不听，你就另外带
一两个人同去，要凭两三个
人的口作见证，句句都可定
准。¹⁷若是不听他们，就告诉
教会；若是不听教会，就看他
像外邦人和税吏一样。¹⁸我实
在告诉你们：凡你们在地上
所捆绑的，在天上也要捆绑；
凡你们在地上所释放的，在
天上也要释放。¹⁹我又告诉
你们：若是你们中间有两个人
在地上同心合意地求什么
事，我在天上的父必为他们
成全。²⁰因为无论在哪里，有
两三个人奉我的名聚会，那
里就有我在他们中间。”

nyit sea yao wop, ggat wot ze ngop xip heat
gao ddaot rrao."

Zyl Lal Map Rat Heat Mgaop Daot Ddea

²¹Ggeat taot Bii Dep sea jiit lyi Yet Sut bbu hxit: "Sep ap, ngop vil mu nyip bba ngop ni kii, ngop kup nvup ye seat xip rat hngul let? Xiit yep kea biil biil?" ²²Yet Sut hxit: "Ngop nap bbu hxit, xiit yep kea heat mat ngeap, xiit ceap heat xiit yep kea ngeat. ²³Mii ndiip nao vu mii tap yaop xip zyl lal chaot nryp zha seat rra. ²⁴Zha bbiip taot, sup hnu cao tvul tap dul hxip gaol bbiip heat tap yaop hiet lyip. ²⁵Xip sop ddea tap ddup jiit map wop, sep pu ddut fiip, xip nyi xip qit, a mel ssu, nyi xip kaop wo jiit vut lyip sop. ²⁶Zyl lal ggaot ze gao jue xip juel, hxit: 'Sep ap, tveat ngop rat, mep ddut ngop yiip bel sop ca hxe.' ²⁷Zyl lal ggaot sep pu ze ni jjiip, xip gie tveat ddeat gat hop, ao jiit nryp gie xip ne hop. ²⁸Zyl lal ggaot ddeat ddao, xip tvul cea lyip bbiip heat chaot ba tap yaop put, ze xip gie yop sseat, xip quep gup cil sseat, hxit: "Nap ngop ddaot bbiip heat gie ngop sop!" ²⁹Xip chaot ba gao jue xip kea jjea hxit: 'Tveat ngop rat map, mep ddut ngop yiip bel sop ca hxe.' ³⁰Xip map rrut, geat xip gie bao fal gea, xip ggat nryp sop ca taot kea. ³¹Chaot ba na dva dva xip zeal heat nvut hxaop ze nduet shu biel, geat nvut tao gie hxit sep pu dvut. ³²Ao ze sep pu xip gie kul lyip, xip bbu hxit: 'Nap zyl lal yal tao! Nap ngop kea jjea, ngop ze nap ngop ddaot bbiip heat kaop ngea jiit ne hop; ³³nap ngop nap shao mel seat nap

不饶恕仆人的比喻

²¹那时彼得进前来，对耶稣说：“主啊，我弟兄得罪我，我当饶恕他几次呢？到七次可以吗？”²²耶稣说：“我对你说，不是到七次，乃是到七十个七次。²³天国好像一个王要和他仆人算帐。²⁴才算的时候，有人带了一个欠一千万银子的来。²⁵因为他没有什么偿还之物，主人吩咐把他和他妻子儿女，并一切所有的都卖了偿还。²⁶那仆人就俯伏拜他，说：‘主啊，宽容我，将来我都要还清。’²⁷那仆人的主人就动了慈心，把他释放了，并且免了他的债。²⁸那仆人出来，遇见他的一个同伴欠他十两银子，便揪着他，掐住他的喉咙，说：‘你把所欠的还我！’²⁹他的同伴就俯伏央求他，说：‘宽容我吧，将来我必还清。’³⁰他不肯，竟去把他下在监里，等他还了所欠的债。³¹众同伴看见他所做的事就甚忧愁，去把这事都告诉了主人。³²于是主人叫了他来，对他说：‘你这恶奴才！你央求我，我就把你所欠的都免了；³³你不应当怜恤你的同伴，像我怜恤你吗？’³⁴主

chaot ba shao mel cha map keap ap?’³⁴Sep pu ze ni la, xip gie jao gu dvi cea sseat heat bbiit, xip ggat bbiip heat sop ca taot kea.³⁵Nap heat mep met yaop ni ddaot nap vil mu nyip bba map rat nao, ngop Mii Put yi tao seat nap heat hiet hngul.”

Yil Tva Hxit

19 Yet Sut ddut tat ddiil hxit ggop, ze Jat Liil Liil rrao ddeat ddao, lyip Yeap Tel lal jjit Yop Danl yiip mop ddeat bbop kea.²Hnu cao zat gea xip ddut mgal; xip ze ggeat rrao xip heat su no mgup zut hop.

³Fap Liil Sep put lyip Yet Sut nra ddu, hxit: “Hnu cao eap zheat yet nyi kaop ngea jjit qikit bil teal biil ap?”⁴Yet Sut ddut zap hxit: “Jiit bbiip hnu cao zil ggaot, su zhel put nyi nyit neal zil ngeat”,⁵ao jiit hxit: ‘Ao set, hnu cao put mu bbu rrao ddeat ddao, qikit chaot rraop, nyit yaop tivil geap bbu tap lea mu hngul.’ Su tao nap heat wo yuep ma nvut ap?⁶Tao seat rra nao, met yao nao nyit yaop mat ngeap, geap bbu tap lea ngea ye. Ao set, Sep Ye ja rryl chaot heat, hnu cao ful hop ma biil.”⁷Fap Liil Sep put hxit: “Tao seat rra, Maot Xiit eap zheat yet nyi ddut fiip, bil teal su gie qikit bbiit ze xip bil teal ho biil ddeat let?”⁸Yet Sut hxit: “Maot Xiit nap heat ni ka yet nyi mu, ao set nap heat ggat qikit bil teal biil, ao ddet jiit bbiit tao seat rra heat mat ngeap.⁹Ngop hxit nap heat dvut, qikit bil teal keap bao kaop ngea, qikit yiil nrea tveat yet nyi mu heat mat ngeap nao, yaop mu yiil nrea tveat ggol. Sup geat hnu cao let bil teal ho heat nyit neal

人就大怒，把他交给掌刑的，等他还清了所欠的债。³⁵你们各人若不从心里饶恕你的弟兄，我天父也要这样待你们了。”

论离婚

19 耶稣说完了这些话，就离开加利利，来到犹太的境界约旦河外。²有许多人跟着他；他就在那里把他们的病人治好了。

³有法利赛人来试探耶稣说：“人无论什么缘故都可以休妻吗？”⁴耶稣回答说：“那起初造人的，是造男造女，⁵并且说：‘因此，人要离开父母，与妻子连合，二人成为一体。’这经你们没有念过吗？⁶既然如此，夫妻不再是两个人，乃是一体的了。所以神配合的，人不可分开。”⁷法利赛人说：“这样，摩西为什么吩咐给妻子休书，就可以休她呢？”⁸耶稣说：“摩西因为你们的心硬，所以许你们休妻，但起初并不是这样。⁹我告诉你们：除非妻子不贞，任何人休妻，再去娶别的女人，就是犯了奸淫。”¹⁰门徒对耶稣说：“人和妻子既是这样，倒不如不娶。”¹¹耶稣说：“这话不是人都能领受的，惟独赐给谁，

ggaot keap yi yiil nrea tveat ggol ngeat.”
¹⁰Nzaol yaot Yet Sut bbu hxit: “Hnu cao nyi xip qiiit nyit tao seat rra heat nao, map keap jiit mat dde.” ¹¹Yet Sut hxit: “Ddut tao ap su jiit wo zap ddo heat mat ngeap, gie ap su bbiit a rry, ap su wo zap ddo ye. ¹²Yao lyip ze njeal heat hnu cao wop, sup let njeal heat hnu cao wop, ao nyi mii ndiip yet nyi mu yaop mu yaop njeal heat hnu cao wop. Ddut tao ap su wo zap ddo, ze zap biil.”

A Ngat Bbop Yip

¹³Ggeat taot, sup a ngat bbat hiet jot lyip Yet Sut hxaop, Yet Sut ggat lal ssi xip heat chaot kea ddva nduet, nzaol yaot ze hnu cao ggat ddiil two li hop. ¹⁴Yet Sut hxit: “A ngat ggat ngop tat wot lyi, xip heat ndeap tat sseat, mii ndiip nao, tao seat rra heat hnu cao ddaot ngea.” ¹⁵Yet Sut lal gie xip heat kiet ssi, ze ggat miil ddea rrao ddeat ddao lo.

Hlal Mbaa Put

¹⁶Tap yaop lyip Yet Sut hxaop hxit: “Mut sul (hluel su kiet “gga heat mut sul” ddeat), ngop eap zheat nvut zut zeal cha kea, set ssep sse hnu mgaol wop ddo?” ¹⁷Yet Sut xip bbu hxit: “Nap keap sao nvut zut yet nyi mu ngop ddut nul let? Zut heat tap yaop a rry wop ye (hluel su kiet “Nap eap zheat yet nyi ngop gie gga zut ddeat kul let? Sep Ye map ngea nao, gga zut heat tap yaot map wop). Nap ndvea ssep sse hnu mgaol leat nduet nao, Sep daop zha jjip cha keap.” ¹⁸Xip hxit: “Sep daop zha keap ddal jjop?” Yet Sut hxit: “Sup fu map biil, yiil nrea map biil, sup que map

谁才能领受。¹²因为有生来是阉人，也有被人阉的，并有为天国的缘故自阉的。这话谁能领受，就可以领受。”

祝福小孩子

¹³那时，有人带着小孩子来见耶稣，要耶稣给他们按手祷告，门徒就责备那些人。

¹⁴耶稣说：“让小孩子到我这里来，不要禁止他们；因为在天国的，正是这样的人。”¹⁵耶稣给他们按手，就离开那地方去了。

少年富人

¹⁶有一个人来见耶稣说：“夫子（有古卷作“善良的夫子”），我该作什么善事，才能得永生？”¹⁷耶稣对他说：“你为什么以善事问我呢？只有一位是善的（有古卷作“你为什么称我是善良的？除了神以外，没有一个善良的”）。你若要进入永生，就当遵守诫命。”¹⁸他说：“什么诫命？”耶稣说：“就是不可杀人，不可奸淫，不可偷盗，不可作假见证；¹⁹当孝敬父母，又当爱

biil, ddut jjiit sup kiet del map biil; ¹⁹put hxao mop laol cha, ao nyi sup njo yaop njo seat rra cha.” ²⁰Hhal sul ggaot hxit: “Tat ddiil jjiit ngop zeal ggol, eap zheat ne xi let?” ²¹Yet Sut hxit: “Nap ggup ddvep heat hnu cao zeal nduet nao, geat nap kaop wop heat ndup vut hop, ful fep put bbiit, nap pii ddiel heat kup rra ze mii kiet rrao hngul, ao jiit nap ngop ddut mgal hngul xi.” ²²Hhal sul ggaot miil ddea hngup ndii nvu biel, ao set xip ddut tao jjo, ze nduet shu shu mu sea lo. ²³Yet Sut nzaol yaot bbu hxit: “Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, mbaao sep pu mii ndiip leat nao ka ngeat. ²⁴Ngop hxit nap heat dvut bao, sset mu lep shel yil ddup na ndvea nao, lep ddu mbaao sep pu Sep Ye ggup leat ddet map bbu xi!” ²⁵Nzaol yaot ddut tao jjo, ze haop ngaop biel, hxit: “Tao seat nao ap su set wo gut ddop let? ²⁶Yet Sut na xip heat nyil hxit: “Hnu cao bbu kea nao tao seat zeal map ddop ngeat, Sep Ye bbu kea nao eap zheat nvut kaop ngea jjiit ddop.” ²⁷Bii Dep ze xip bbu hxit: “Na nyil! Ngop heat kaop ngea jjiit li mgeat nyip ddut mgal ggol, mep ddut ngop heat eap zheat wop hngul let?” ²⁸Yet Sut hxit: “Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nap heat ngop ddut mgal tat ddiil, nvut kaop ngea nreap bao taot kea, Caop Ssu xip dvaop ssea nyip ddea kiet nyi, nap heat yi nyip ddea ceap nyit lea kiet nyi, Yii Sep Lyip ceap nyit gal qii nvut gal hxe. ²⁹Ngop mel yet nyi mu hxip, ao nu vil mu nyip bba、mop kea mii neal、a bba、a ma (ap weat su kiet“qii” ja jot)、ap mel ssu、miil ddea li mgeat heat kaop ngea,

人如己。”²⁰那少年人说：“这一切我都遵守了，还缺少什么呢？”²¹耶稣说：“你若愿意作完全人，可去变卖你所有的，分给穷人，就必有财宝在天上，你还要来跟从我。”²²那少年人听见这话，就忧忧愁愁地走了；因为他的产业很多。²³耶稣对门徒说：“我实在告诉你们：财主进天国是难的。²⁴我又告诉你们：骆驼穿过针的眼，比财主进神的国还容易呢！”²⁵门徒听见这话，就很希奇，说：“这样谁能得救呢？”²⁶耶稣看着他们说：“在人这是不能的，在神凡事都能。”²⁷彼得就对他说：“看哪！我们已经撇下所有的跟从你，将来我们要得什么呢？”²⁸耶稣说：“我实在告诉你们：你们这跟从我的人，到复兴的时候，人子坐在他荣耀的宝座上，你们也要坐在十二个宝座上，审判以色列十二个支派。²⁹凡为我的名撇下房屋，或是弟兄、姐妹、父亲、母亲（有古卷添“妻子”）、儿女、田地的，必要得着百倍，并且承受永生。³⁰然而，有许多在前的，将要在后；在后的，将在前。”

tap hngup zhep wop hxe, ao jiit ssep sse hnu
mgaol zap sseat.³⁰Ao ddet jiit rrao heat zat
gea nao, mep ddut rrao hxe, mep ddut rrao
heat nao, jiit rrao hxe."

Hxaop Ddao Ggup Nvut Mu Put Mgaop Daot Ddea

20 "Mii ndiip nao hxip sep pu hea mu
ddeat bbop leat hnu cao dot xip
hxaop ddao ggup leat nvut mu seat rra; ²nvut
mu sul chaot hxit zut, tap nyip tvul tap sap
gie xip heat bbiit, ze xip heat zyl ndvea xip
hxaop ddao ggup leat. ³Shel taot bbiip ggreat
gga ddeat bbop leat, qea ddaot nvut map
bbaop mu gao hxil heat wop xi wo hxaop, ze
⁴xip heat bbu hxit: 'Nap heat yi ndvea hxaop
ddao ggup leat nvut mu, gie nap heat bbiit
cha heat, ngop keap seap mu jiit gie nap heat
bbiit', xip heat yi ndvea leap lo. ⁵Mu taot gao
lao nyi nvaol taot bbiip ggreat gga bao ddeat
bbop leat yi tao seat zeal. ⁶Wa taot bbiip
ggreat gga ddeat bbop leat, ggat wot hxil heat
hnu cao wop xi hxaop, ze xip heat ddut nul
mu hxit: 'Nap heat eap zheat yet nyi tap nyip
jjiip lea leap nvut map bbaop mu tao hxil
let?' ⁷Xip heat hxit: 'Ngop heat dot sul map
wop yet nyi ngea.' Xip hxit: 'Nap heat yi
ndvea hxaop ddao ggup leat.' ⁸Mii kiil kea
ggop, hxaop ddao ggup sep pu yaop nvut
tvup put bbu hxit: 'Nvut mu sul jiit kul lyip,
vu pii gie xip heat bbiit, mep lyi heat ddet
ddep bbiip, jiit lyi heat kea gao tut. ⁹Wa taot
bbiip ggreat gga dot heat hnu cao lyip ggop,
mep met yaop jiit tvul tap sap wop. ¹⁰Jiit dot

葡萄园工人的比喻

20 “因为天国好像家主
清早出去，雇人进他的
葡萄园做工；²和工人讲
定，一天一钱银子，就打发他
们进葡萄园去。³约在上午九
点出去，看见市上还有闲站
的人，⁴就对他们说：‘你们也
进葡萄园去，所当给的，我必
给你们。’他们也进去了。⁵约
在中午十二点和下午三点又
出去，也是这样行。⁶约在下
午五点出去，看见还有人站
在那里，就问他们说：‘你们
为什么整天在这里闲站呢？’⁷
他们说：‘因为没有人雇我们。⁸’他说：
‘你们也进葡萄园去。⁹到了晚上，园主对管事
的说：‘叫工人都来，给他们
工钱，从后来的起，到先来的
为止。¹⁰约在下午五点雇的人
来了，各人得了一钱银子。¹¹及至那先雇的来了，他们以
为必要多得；谁知也是各得
一钱。¹²他们得了，就埋怨家
主说：‘我们整天劳苦受热，
那后来的只做了一小时，你
竟叫他们和我们一样吗？’

ggaot lyip gao kea ggop taot, xip heat na nyil nao nnu mu wop hngul; tap sap a rry wop heat ap su laol. ¹¹Xip heat zap sseat ggop, ze hxip sep pu bbu ni map lyip ddut hxit: ¹²Ngop heat tap nyip jjiip lea leap nvut nja nyip jjiip let hliil mep ddut lyip ggaot bat taot a rry xip wo nvut, nap jiit ngop heat nvut ja xip heat bbiit ap? ¹³Hxip sep pu xip heat gao ddaot tap yaop ddut zap hxit: ‘Chaot yep, ngop nap bbop bbiip heat mat ngeap, nap ngop bbu hxit zut heat tvul tap sap mat ngeap ap? ¹⁴Nap bbop ja deat sea gga! Ngop gie mep lyip bbiit heat nap bbop seat rra. Tao ngop ni ku ngeat. ¹⁵Ngop tvup cy nap hxit ddaot ngop ni nduet seat shel jiit nap biil ap? Ngop hnu cao zut zeal, ze nap ni map lyip ap?’ ¹⁶Tao seat rra, mep ddut rrao ggaot nao, jiit rrao hxe, jiit rrao ggaot nao, mep ddut rrao hxe (hluel su tap ddiip tat wot “kul ssaot heat hnu cao nnu, seal ssaot heat hnu cao ne”).”

Yet Sut Dii Sea Yep Xip Xiil Nyi Ddvea Bao Lyip Hxit Jiit Du

¹⁷Yet Sut dda Yet Lul Sa Len leat taot, jjop rrao nzaol yaot ceap nyit yaop xip hiet tap pap leat, xip heat bbu hxit: ¹⁸“Na nyil! A xit heat dda Yet Lul Sa Len leat, Caop Ssu gie jao mu nu ndup sul mot nyi su nja put bbiit. Xip heat xip xiil yal diil, ¹⁹ba o jao ddeat bbop sul bbiit, xip gie nja dva、ndveal ndup、tal ceap shal gal kiet zao, dii sea nyip kea nao xip ddveat bao lyip hxe.”

¹³ 家主回答其中的一人说：“朋友，我不亏负你，你与我讲定的，不是一钱银子吗？”
¹⁴ 拿你的走吧！我给那后来的和给你一样，这是我愿意的。
¹⁵ 我的东西难道不可随我的意思用吗？因为我作好人，你就红了眼吗？”¹⁶ 这样，那在后的将要在前；在前的将要在后了（有古卷在此有“因为被召的人多，选上的人少”）。”

耶稣第三次预言他的死和复活

¹⁷ 耶稣上耶路撒冷去的时候，在路上把十二个门徒带到一边，对他们说：¹⁸“看哪！我们上耶路撒冷去，人子要被交给祭司长和文士；他们要定他死罪，¹⁹又交给外邦人，将他戏弄、鞭打、钉在十字架上，第三日他要复活。”

Ya Gop Nyi Yop Hanl Luep Heat

²⁰Ggeat taot, Xiit Biil Tel ssu a ma, xip ssu nyit lea chaot lyip Yet Sut juel, xip bbu nvut tap ddup luep. ²¹Yet Sut hxit: "Nap eap zheat luep let?" Xip hxit: "Nyip ngop ssu tao nyit yaop ggat nyip lup ggup rrao, tap yaop nyip seat tap pap nyi, tap yaop nyip fe tap pap nyi ku." ²²Yet Sut ddut zap hxit: "Nap heat luep heat eap zheat ngea nap heat wo mat se, ngop ndaop hxe heat se lal nap heat wo ndaop ddo ap?" Xip heat hxit: "Ngop heat ddop." ²³Yet Sut hxit: "Ngop ndaop heat se lal, nap heat nao ndaop hngul, ao ddet ngop seat fe nyi nao, ngop hxit ggop ze biil heat mat ngeap, ngop A Bba ap su yet nyi mu shul du, ze gie ap su bbiit ye." ²⁴Nzaol yaot ggaot cea yao wo jjo, ze xip nyit ve nyil bbu ni qit. ²⁵Yet Sut xip heat kul lyip, xip hxit: "Ddeat bbop sul vu mii wop xip heat sep pu mu, tuel bat fel sseat xip heat nvut tvup, nap heat wo set. ²⁶Ao ddet nap heat gao ddaot, tao seat rra map biil; nap heat gao ddaot ap su ye ku nao, nap heat lal bat sul mu hngul; ²⁷ap su hnu zeal ku nao, nap heat zyl lal zeal hngul. ²⁸Caop Ssu lyip kaot seat sea mu rra, sup ggat zhao fu heat mat ngeap, sup zhao fu ye, ao jiit hnu mgeal mgeap, hnu cao zat gea chaot yet pii zeal hngul."

Na Jjii Nyit Yaop Mgup Zut

²⁹Xip heat Yet Liil Got rrao ddeat ddaot taot, hnu cao zat gea xip ddut mgal. ³⁰Na jjii nyit yaop jjop dde nyi, Yet Sut gao njop ddeat

雅各和约翰的要求

²⁰那时，西庇太儿子的母亲，同她两个儿子上前来拜耶稣，求他一件事。²¹耶稣说：“你要什么呢？”她说：“愿你叫我这两个儿子在你国里，一个坐在你右边，一个坐在你左边。”²²耶稣回答说：“你们不知道所求的是什么，我将要喝的杯，你们能喝吗？”他们说：“我们能。”²³耶稣说：“我所喝的杯，你们必要喝；只是坐在我的左右，不是我可以赐的，乃是我父为谁预备的，就赐给谁。”²⁴那十个门徒听见，就恼怒他们弟兄二人。²⁵耶稣叫了他们来，说：“你们知道外邦人有君王为主治理他们，有大臣操权管束他们。²⁶只在你们中间，不可这样；你们中间谁愿为大，就必须作你们的用人；²⁷谁愿为首，就必须作你们的仆人。²⁸正如人子来，不是要受人的服侍，乃是要服侍人，并且要舍命，作多人的赎价。”

治好两盲人

²⁹他们出耶利哥的时候，有极多的人跟随他。³⁰有两个盲人坐在路旁，听说是耶稣

wo jjo, ze kul sseat mu hxit: “Sep ap, Dal Vil ssu hlii, tap heap ngop nyit shao mel map!”³¹ Na dva dva xip nyit kea ssi, xip nyit ggat qo ddao map biil; xip nyit waol rrao mu kul sseat hxit: “Sep ap, Dal Vil ssu hlii, tap heap ngop nyit shao mel map!”³² Yet Sut gao hxil, xip nyit kul lyip, hxit: “Ngop ggat nap nyit chaot eap zheat zeal nduet?”³³ Xip nyit xip bbu hxit: “Sep ap, ngop nyit na ddu ggat wo hxaop nduet.”³⁴ Yet Sut ni xip jjiip, xip nyit na ddu gie wop sy, xip nyit tap heap mu wo hxaop, ze Yet Sut ddut mgal lo.

Ndvea Yet Lul Sa Len Leat

21 Yet Sut nzaol yaot chaot Yet Lul Sa Len kea hxe, Bep Fap Qijp kea ggop, Ga La Bbop ggat wot rrao;² Yet Sut ze nzaol yaot nyit yaot zyl, xip nyit bbu hxit: “Nap nyit vep pap laop ggao leat, liit mu tap lea nil ggeat kiet, ao nyi liit mu bbat tap lea gao chaot tap ggup rrao nap heat wo hxaop hxe; nap nyit xip gie tveat hop, sep ngop bbu tat wot lyi.³ Nap nyit bbu eap zheat hxit heat hnu cao wop nao, nap nyit hxit: ‘Sep xip luep hngul’, xip ze tap heap mu gie nap nyit ggat sep lyi.⁴ Nvut tao ggup ddvup nao, jiit set sul ddut njo hngul, hxit:

⁵“Xijp Ngat rrao heat hnu cao bbu hxit: ‘Na nyil, nap vu mii lyip nap tat wot kea nao, mop leap heat ngea, ao nyi liit mu zze, liit mu bbat zze heat ngea.’”

⁶Nzaol yaot ze Yet Sut let ddut fiip seat geat

经过，就喊着说：“主啊，大卫的子孙，可怜我们吧！”³¹ 众人责备他们，不许他们作声；他们却越发喊着说：“主啊，大卫的子孙，可怜我们吧！”³² 耶稣就站住，叫他们来，说：“要我为你们作什么？”³³ 他们说：“主啊，要我们的眼睛能看见。”³⁴ 耶稣就动了慈心，把他们的眼睛一摸，他们立刻看见，就跟从了耶稣。

凯旋入耶路撒冷

21 耶稣和门徒将近耶路撒冷，到了伯法其，在橄榄山那里；² 耶稣就打发两个门徒，对他们说：“你们往对面村子里去，必看见一匹驴拴在那里，还有驴驹同在一处；你们解开，牵到我这里来。³ 若有人对你们说什么，你们就说：‘主要用它。’那人必立时让你们牵来。”⁴ 这事成就，是要应验先知的话，说：

⁵“要对锡安的居民（原文作“女子”）说：‘看哪！你的王来到你这里，是温柔的，又骑着驴，就是骑着驴驹子。’”

⁶ 门徒就照耶稣所吩咐的去

zeal, ⁷liit mu nyi liit mu bbat sep lyi, yaop mbu gie chyp xip kiet mbot, Yet Sut ze dda gao nyi. ⁸Hnu cao kup nvup yaop mbu gie jjop kiet ku, si gal tao lyip mgup jjop gat heat hnu cao wop xi. ⁹Jiit leat sea mep lyi mgal heat na dva dva kul sseat hxit:

“Hop Sa Nap gie Dal Vil ssu hlii bbiit (“Hop Sa Nap” jiit miit nao gut luep ddeat tea, tat wot rrao qaop chet ddeat ngea.)! Sep mel ddu deap sseat lyip heat, qaop chet cha keap ngea! Qaop mu mu tat kie rrao Hop Sa Nap!”

¹⁰Yet Sut ndvea Yet Lul Sa Len leat ggop, lup rrao kaop ngea jiit chop yiip dot hxit: “Tao ap su ngea?”¹¹Na dva dva hxit: “Tao Jat Liil Liil• Nap Sa Lep jiit set sul Yet Sut ngea.”

Sy Hxip Mot Ndveal Qea

¹²Yet Sut ndvea Sep Ye hxip mot leat, hxip mot rrao vep lal zeal put kaop ngea naop ddeat gat hop. Tvul hlu put zhaol zy nyi nga ddep jiil vut put put tea ddeat bao hop; ¹³xip heat bbu hxit: “Su kiet ggao sseat hxit:

‘Ngop hxip mot nao kea ddva heat hxip mot ddeat hxit hngul; nap heat haot xip ggat tvil su vel qii mu lo.’”

¹⁴Hxip mot rrao na jiji、tvu bi heat Yet Sut jiit lyi, xip ze xip heat mgup zut hop. ¹⁵Mu nu ndup sul mot nyi su nja put Yet Sut zeal heat haop ngaop nvut hxaop, ao nyi a ngat hxip mot rrao kul sseat hxaop, hxit: ‘Hop Sa Nap gie Dal Vil ssu hlii bbiit, ze ni la biel, ¹⁶Xip bbu hxit: “Caop tat ddiil hxit heat nap wo jjo jjo?”

行, ⁷牵了驴和驴驹来, 把自己的衣服搭在上面, 耶稣就骑上。⁸众人多半把衣服铺在路上, 还有人砍下树枝来铺在路上。⁹前行后随的众人喊着说:

“和散那归于大卫的子孙
（“和散那”原有“求救”的意思, 在此乃称颂的话。）！奉主名来的, 是应当称颂的！高高在上和散那！”

¹⁰耶稣既进了耶路撒冷, 全城都惊动了, 说:“这是谁?”

¹¹众人说:“这是加利利•拿撒勒的先知耶稣。”

洁净圣殿

¹²耶稣进了神的殿, 赶出殿里一切作买卖的人, 推倒兑换银钱之人的桌子, 和卖鸽子之人的凳子;¹³对他们说:“经上记着说:

‘我的殿必称为祷告的殿’；你们倒使它成为贼窝了。”

¹⁴在殿里有盲人、瘸者到耶稣跟前, 他就治好了他们。¹⁵祭司长和文士看见耶稣所行的奇事, 又见小孩子在殿里喊着说:“和散那归于大卫的子孙！”就甚恼怒,¹⁶对他说:“这些人所说的, 你听见了

Yet Sut hxit: “Ngeap ngeat, su kiet hxit: ‘Nap a ngat ndve nyi bat ndaop heat kea ddaot, qaop chet ddut ggup ddvep ggol’. Nap heat wo yuep ma nvut ap?”¹⁷Ao ze xip heat bbu rrao ddeat ddao, lup rrao ddeat ddao Bep. Dal Nyip leat, ggat wot yiil.

Map Vi Mop Si Rru

¹⁸Hea mu bao lup leat taot, xip waol hxi lo; ¹⁹jjop dde ddaot map vi mop si tap zzel hxaop, ze sea si bbu lyi; si kiet eap zheat jiit wo shul mat ddop, tvu a rry wop ye, ze si bbu hxit: “Hnup nyip ddut ggu, nap ssep sse jiit mop map ddiel,” map vi mop si ggaot ze tap heap mu jjol lo. ²⁰Nzaol yaot wo hxaop ggop, ze haop ngaop, hxit: “Map vi mop si keap sao haot tap heap mu jjol lo let?”²¹Yet Sut ddut zap hxit: “Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nap heat nrep ni wop, nduet map nvu nao, map vi mop si kiet zeal heat nvut zeal ddop map hxit ddi, bbop tat lea bbu hxit: ‘Nap tat wot zap ddeat ddao, li heap gat’ ddeat jiit nyi xip ggup ddvup hngul. ²²Nap heat kea ddva, eap zheat kaop luep lue, nrep a rry, ze wo wop hngul.”

Yet Sut Fel Kea Ngaol

²³Yet Sut ndvea sy hxip mot leat ggop, hnu cao mut xi taot, mu nu ndup sul mot nyi lup su gao ddaot pup mot lyip xip ddut nul hxit: “Nyip eap zheat fel nao deap nvut tat ddiil zeal? Fel tao gie nyip bbiit ggaot ap su ngea let?”²⁴Yet Sut ddut zap hxit: “Ngop yi nap heat bbu ddut tap geal ddut nul. Nap

吗？”耶稣说：“是的。经上说：‘你从婴孩和吃奶的口中，完全了赞美的话。’你们没有念过吗？”¹⁷于是离开他们，出城到伯大尼去，在那里住宿。

咒诅无花果树

¹⁸早晨回城的时候，他饿了。¹⁹看见路旁有一棵无花果树，就走到跟前；在树上找不着什么，不过有叶子，就对树说：“从今以后，你永不结果子。”那无花果树就立刻枯干了。²⁰门徒看见了，便希奇说：“无花果树怎么立刻枯干了呢？”²¹耶稣回答说：“我实在告诉你们：你们若有信心，不疑惑，不但能行无花果树上所行的事，就是对这座山说：‘你挪开此地，投在海里’，也必成就。²²你们祷告，无论求什么，只要信，就必得着。”

质问耶稣的权柄

²³耶稣进了殿，正教训人的时候，祭司长和民间的长老来问他说：“你仗着什么权柄做这些事？给你这权柄的是谁呢？”²⁴耶稣回答说：“我也要问你们一句话，你们若告诉我，我就告诉你们我仗

heat hxit ngop dvut nao, ngop ze ngop eap zheat fel deep nvut tat ddiil zeal ngeat hxit nap heat dvut.²⁵Yop Hanl cy ni jji keap ddea lyi ngeat, mii kiet lyi ngeat nu ddeat miil lyi ngeat let?" Xip heat rryl det nzeap, hxit: "A xit heat hxit 'mii kiet lyi ngea' ddeat nao, xip a xit heat bbu: 'Tao seat rra nao, nap heat eap zheat yet nyi xip ma nrep let?' ddeat hxit hxe.²⁶'Ddeat miil lyi' ddeat hxit nao, a xit heat ze jjao lup su jii, tao xip heat jiit Yop Hanl gie jiit set sul mu na yet nyi ngea."²⁷Ao ze Yet Sut bbu ddut zap hxit: "Ngop heat wo mat se." Yet Sut hxit: "Ngop yi ngop eap zheat fel nao deep nvut tat ddiil zeal hxit nap heat map dvut."

Ssu Nyit Yaop Mgaop Daot Ddea

²⁸Bao hxit: "Hnu cao tap yaop ssu nyit lea wop. Xip lyip ssu ye bbu hxit: 'Ngop ssu, nap hnup nyip hxaop ddao ggup leat nvut mu.'²⁹Xip ddut zap hxit: 'Ngop map leap', mep ddut yaop mu nduet nyi zhaol, ze leap lo.³⁰Bao lyip ssu bbat bbu yi tao seat hxit. Ssu bbat ddut zap hxit: "A bba ap, ngop leap' ddeat, ao ddet xip map leap.³¹Nap heat nduet, ssu tao nyit yaop, ddal yaop set a bba ddut mu ngeat let?" Xip heat hxit: "Ssu ye ngea." Yet Sut hxit: "Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, pii geap put nyi geap bbu vut mop jiit nap heat jiit rrao Sep Ye ggup leat hngul.³²Yop Hanl jjop mgiep she chaop mu nap heat bbu lyi jiit nap heat xip ddut map nrep; pii geap put nyi geap bbu vut mop haot xip ddut nrep. Nap heat wo hxaop ggo, mep

着什么权柄做这些事。²⁵约翰的洗礼是从哪里来的？是从天上的？是从人间来的呢？”他们彼此商议说：“我们若说‘从天上来’，他必对我们说：‘这样，你们为什么不信他呢？’²⁶若说‘从人间来’，我们又怕百姓，因为他们都以约翰为先知。”²⁷于是回答耶稣说：“我们不知道。”耶稣说：“我也不告诉你们我仗着什么权柄做这些事。”

两个儿子的比喻

²⁸又说：“一个人有两个儿子。他来对大儿子说：‘我儿，你今天到葡萄园里去做工。’²⁹他回答说：‘我不去’，以后自己懊悔就去了。³⁰又来对小儿子也是这样说。他回答说：‘父啊，我去’，他却不去。³¹你们想这两个儿子，是哪一个遵行父命呢？他们说：大儿子。耶稣说：我实在告诉你们：税吏和娼妓倒比你们先进神的国。³²因为约翰遵着义路到你们这里来，你们却不信他；税吏和娼妓倒信他。你们看见了，后来还是不懊悔去信他。”

ddut nduet nyi map zhaol geat xip ddut nrep
heat ngea xi.”

Hxaop Ddao Ggup Kea Sul Mgaop Daot Ddea

³³“Nap heat mgaop daot ddea tap lea
nul xi: Hxip sep pu tap yaop, hxaop ddao tap
ggup xip del gat, ggeat gga chao jeap du, gao
ddaot nrpy zhal ddu tap lea ndu gat, yiip tap
ddiil hxip tap zzea zzao del, kea ggup kea sul
bbiit, ze miil vu ddea leat lo. ³⁴Mop geap taot
kea hxe, ze zyl lal zyl ggup kea sul bbu leat
kea mop ja. ³⁵Zyl lal ggup kea sul let yop
sseat, tap yaop xip heat let ndup, tap yaop
xip heat let fu hop, tap yaop laop mop xip
heat gie ndup xiil hot. ³⁶Sep pu bao zyl lal ve
ddea zyl leap, jjiit bbii nvut map bbu, ggup
kea sul jiit ggeat seat xip heat hiet xi. ³⁷Mep
ddut xip ssu zyl xip heat ggat wot leat, xip
nduet nao: ‘Xip heat ngop ssu hxaop laol
hngul.’ ³⁸“Ao ddet, ggup kea sul xip ssu
hxaop, ze rryl bbu hxit: ‘Tao miil ddea hngup
ndii zap sul ngea; lyip map, a xit heat xip gie
fu hop, xip miil ddea hngup ndii kii deat!’
³⁹Xip heat ze xip yop sseat, ddeat hxaop
ddao ggup ddeat bbop gat fu hop. ⁴⁰“Ao set,
ggup sep pu lyip taot, keap seap ggup kea sul
tat ddiil gu dvi hngul let?” ⁴¹Xip heat hxit:
“Lal nat nap mu hnu cao yal ga nat ddiil hnu
mgaol ci hop, hxaop ddao ggup gie bao kea
taot chaop nyil mu mop ja heat ggup kea sul
bbiit.” ⁴²Yet Sut hxit: “Su kiet ggao du:

‘Lao zuu bbii let mgeap hop heat laop
mop, hxip quel jiit lao ggat gaol zeal

葡萄园户的比喻

³³“你们再听一个比喻：有个家主栽了一个葡萄园，周围围上篱笆，里面挖了一个压酒池，盖了一座楼，租给园户，就往外国去了。³⁴收果子的时候近了，就打发仆人到园户那里去收果子。³⁵园户拿住仆人，打了一个，杀了一个，用石头打死一个。³⁶主人又打发别的仆人去，比先前更多；园户还是照样待他们。³⁷后来打发他的儿子到他们那里去，意思说：‘他们必尊敬我的儿子。’³⁸不料，园户看见他儿子，就彼此说：‘这是承受产业的。来吧，我们杀他，占他的产业！’³⁹他们就拿住他，推出葡萄园外，杀了。⁴⁰园主来的时候，要怎样处治这些园户呢？”⁴¹他们说：“要下毒手除灭那些恶人，将葡萄园另租给那按着时候交果子的园户。”⁴²耶稣说：“经上写着：

‘匠人所弃的石头，
已作了房角的头块石头。

ggol.

Tao Sep let zeal ngeat, a xit heat na ddu
aot na lyi ao haop ngaop',
sy su tao nap heat wo yuep ma nvut ap?

⁴³Ao set ngop hxit nap heat dvut, Sep Ye
ggup nap heat bbu rrao kii deat hxe, ja mop
ddiel ddop heat lup su bbiit hngul. ⁴⁴Ap su
bbep lao tat gaol kiet ddvot nao, xip diil bi
ddup ddup mu hngul; lao tat gaol bbep ap su
kiet ddvot nao, ap su gie diil bi zha zha mu
hngul." ⁴⁵Mu nu ndup sul mot nyi Fap Liil Sep
put xip mgaop daot ddea wo jjo, ze xip xip
heat mot hxit ngeat na ddea ddao. ⁴⁶Xip heat
xip yop nduet, ao ddet jjao na dva dva jii, tao
na dva dva jiit xip gie jiit set sul seat na yet
nyi ngea.

Qiit Keap Nyip Hxa Mgaop Daot Ddea

22 Yet Sut bao mgaop daot ddea tap
lea gie tut xip heat bbu hxit: ²"Mii
ndiip nao vu mii tap yaop xip ssu yet nyi mu
qit kea nyip hxa seat rra, ³xip zyl lal zyl leat,
mgal sul ggat ddiil cep lyi qit keap mgal, ao
ddet xip heat lyip ma rrut. ⁴Vu mii bao zyl lal
ve yiit zyl leap, hxit: "Nap heat hxit mgal sul
dvut, ngop zuu ddea zeal du zut ggol, nyue
nyi rrea cul jiit fu ggol, ddal ddup jiit zeal zut
ggol, nap heat cep lyip, qit keap nyip hxa
mgal. ⁵Caop ggat ddiil map nul mu sea lo, tap
yaop yaop del miil leat lo; tap yaop geat vep
lal zeal lo; ⁶ve yiit nao zyl lal yop sseat, xip
heat gie ku tvup, xip heat gie fu hop. ⁷Vu mii
ze ni la, mal hiet fu sul ggat ddiil hnu mgaol
chup ci hop, xip heat lup gie chea hop. ⁸Ao

这是主所做的，在我们眼
中看为希奇。'

这经你们没有念过吗？

⁴³所以我告诉你们：神的国必
从你们夺去，赐给那能结果
子的百姓。⁴⁴谁掉在这石头
上，必要跌碎；这石头掉在谁
的身上，就要把谁砸得稀
烂。⁴⁵祭司长和法利赛人听
见他的比喻，就看出他是指
着他们说的。⁴⁶他们想要捉拿
他，只是怕众人，因为众人以
他为先知。

娶亲筵席的比喻

22 耶稣又用比喻对他们
说：²“天国好比一个
王为他儿子摆设娶亲的筵
席，³就打发仆人去，请那些
被召的人来赴席；他们却不
肯来。⁴王又打发别的仆人，
说：‘你们告诉那被召的人，
我的筵席已经预备好了，牛
和肥畜已经宰了，各样都齐
备，请你们来赴席。’⁵那些人
不理就走了。一个到自己田
里去；一个做买卖去；⁶其余的
拿住仆人，凌辱他们，把他
们杀了。⁷王就大怒，发兵除
灭那些凶手，烧毁他们的城。
⁸于是对仆人说：‘喜筵已经齐

ze zyl lal bbu hxit: 'Qiit keap zuu ddea zeal zut ggol, ao ddet kul lyip heat hnu cao map nzel.
⁹Ao set nap heat jjop shal kea leat, gao put kaop ngea jiit kul lyip hxa mgal.' ¹⁰Zyl la ggat ddiil ze jjop mop ddvep leat, gao put heat kaop ngea, zut yal map gal mu kul nzeap lyip, nyip hxa ddea ddaot su vet nyip ddvep ho.
¹¹Vu mii lyip su vet na nyil, nyip hxa mgal mbu map vil heat tap yaop xip wo hxaop, ze
¹²xip bbu hxit: 'Chaot yep, nap tao lyi keap sao haot nyip hxa mgal mbu map vil let?' Ggat yaop hxit ddea map wop. ¹³Ao ze vu mii zyl lal bbu hxit: 'Xip qiiil lal ndea kiet, li ddeat bbop na ddue gat, xip ggat ggeat rrao kea hxap rrep yil mu weap hngul.' ¹⁴Ao set, kul lyip heat hnu cao nvu, seal ssaot heat hnu cao ne.'

Pii Gie Kiet Sa Bbiit

¹⁵Ggeat taot, Fap Liil Sep put ddeat ddao rryl det nzeap, keap seap ddup na pil set Yet Sut ddu t gie xip hiel, ¹⁶xip heat nzaol yaot zyl Xiit Liip Da put it rry chaot geat Yet Sut hxaop, hxit: "Mut sul, nyip nao ni rryp sul ngea ngop heat wo set, ao jiit rryp rry keap kea mu Sep Ye jjop kea hxit, eap zheat hnu cao jiit nyip tvut tveat xip ma bbiit, nyip sup yao mu map nyil. ¹⁷Nyip cep hxit ngop heat dvut, nyip ni keap seap nduet? Pii mgaop daop Kiet Sa bbiit biil nu map biil?" ¹⁸Yet Sut xip heat nduet yal heat na ddeat ddao, ze hxit: "Ddeat bbop hxaop njii ggut put ap, eap zhea yet nyi ngop nra ddu let? ¹⁹Pii mgaop daop tvul tap lea gie ngop ggat na nyil!" Xip

备，只是所召的人不配。⁹所以你们要往岔路口上去，凡遇见的，都召来赴席。¹⁰那些仆人就出去到大路上，凡遇见的，不论善恶都召聚了来，筵席上就坐满了客。¹¹王进来观看宾客，见那里有一个没有穿礼服的，¹²就对他说：‘朋友，你到这里来怎么不穿礼服呢？’那人无言可答。¹³于是王对使唤的人说：‘捆起他的手脚来，把他丢在外边的黑暗里，在那里必要哀哭切齿了。’¹⁴因为被召的人多，选上的人少。”

纳税给凯撒

¹⁵当时，法利赛人出去，商议怎样就着耶稣的话陷害他，¹⁶就打发他们的门徒同希律党的人去见耶稣，说：“夫子，我们知道你是诚实人，并且诚诚实实传神的道，什么人你都不徇情面，因为你不看人的外貌。¹⁷请告诉我们，你的意见如何？纳税给凯撒可以不可以？”¹⁸耶稣看出他们的恶意，就说：“假冒为善的人哪，为什么试探我？¹⁹拿一个上税的钱给我看！”他们就拿一个银钱来给他。²⁰耶稣说：“这像和这号是谁的？”

heat tvul tap lea gie xip bbiit. ²⁰Yet Sut hxit: “Yi tao nyi sut tao ap su ngea?” ²¹Xip heat hxit: “Kiet Sa ngea.” Yet Sut xip heat bbu hxit: “Tao seat nao, Kiet Sa bbop gie Kiet Sa bbiit cha, Sep Ye bbop gie Sep Ye bbiit cha.” ²²Xip heat wo jjo ze haop ngaop, xip bbu rrao sea lo.

Ddveat Bao Lyip Nvut

²³Sa Dut Gat put ddveat bao lyip nvut map wop ddeat hxit. Ggat nyip, xip heat lyip Yet Sut ddut nul hxit: ²⁴“Mut sul, Maot Xiiit hxit: ‘Hnu cao xiil ggop, a ngat map wop nao, xip nyip bba xip qii keap, vil mu yet nyi mu ssu yao cil zal cha.’ ²⁵Ssep waol ngop heat tat wot rrao, xiit ve nyil wop, dlii tap lea qii keap lyi, ze xiil lo, a ngat map wop mu qii li mgeat nyip bba bbiit. ²⁶Dii nyit、dii sea, dii xiit ggat lea kea jiit tao seat rra. ²⁷Mep ddut nyit neal yi xiil lo. ²⁸Tao seat rra, xip heat jiit xip keap nvut, ao set ddveat bao lyip taot, xip xiit yaop gao ddaot ddal yaop qii ngea let?” ²⁹Yet Sut ddut zap hxit: “Nap heat nrea ggol; nap heat sy su map gal, Sep Ye vu mot yi wo map set. ³⁰Ddveat bao lyip taot, hnu cao yi map keap, yi map qii, mii zyl sul seat rra. ³¹Xiil sul ddveat bao lyip ddeat hxit nao, sy su kiet Sep Ye nap heat bbu hxit heat, nap heat wo yuep map nvut ap? ³²Xip hxit: ‘Ngop Yal Bep Lat Han Sep Ye, Yii Sa Sep Ye, Ya Gop Sep Ye ngea.’ Sep Ye xiil sul Sep Ye mat ngeap, ddveat sul Sep Ye ngea ye”. ³³Na dva dva ddut tao wo jjo, ze xip mut qeal let haop ngaop.

²¹他们说：“是凯撒的。”耶稣说：“这样，凯撒的物当归给凯撒，神的物当归给神。”²²他们听见就希奇，离开他走了。

复活的问题

²³撒都该人常说没有复活的事。那天，他们来问耶稣说：²⁴“夫子，摩西说：‘人若死了，没有孩子，他兄弟当娶他的妻，为哥哥生子立后。’²⁵从前在我们这里，有弟兄七人，第一个娶了妻，死了，没有孩子，撇下妻子给兄弟。²⁶第二、第三，直到第七个，都是如此。²⁷末后，妇人也死了。²⁸这样，当复活的时候，她是七个人中哪一个的妻子呢？因为他们都娶过她。”²⁹耶稣回答说：“你们错了；因为不明白圣经，也不晓得神的大能。³⁰当复活的时候，人也不娶，也不嫁，乃像天上的使者一样。³¹论到死人复活，神在经上向你们所说的，你们没有念过吗？³²他说：‘我是亚伯拉罕的神，以撒的神，雅各的神。’神不是死人的神，乃是活人的神。”³³众人听见这话，就希奇他的教训。

Sep Daop Zha Ddal Jjop Ye Ddi Lal Mat Lep

³⁴Sa Dut Gat put hxil ndup Yet Sut let quet du Fap Liil Sep put wo jjo, xip heat ze rryl nzeap. ³⁵Gao ddaot tap yaop ni jji mut sul ngea, Yet Sut nra ddu nduet, ze xip ddut nul hxit: ³⁶“Mut sul, Sep ni jji kiet daop zha ddal rryp ye ddi lal mat lep ngea let?” ³⁷Yet Sut xip bbu hxit: “Nap ni teal ca、hngu teal ca、na teal ca Sep nap Sep Ye njo hngul. ³⁸Sep daop zha tat ddiil gao ddaot dii tap, ao jiit ye ddi lal mat lep ngea. ³⁹Dii nyit jjop yi rryl seat rra, sup njo yaop njo seat rra hngul. ⁴⁰Daop zha tao nyit rryp nao, Sep ni jji nyi jiit set sul cheap qii ngea.”

Dal Vil Ssu Hlii Nvut

⁴¹Fap Liil Sep put rryl nzeap taot, Yet Sut xip heat ddut nul hxit: ⁴²“Hxit Jiit Dup kea nao, nap heat ni nduet keap seap rra? Xip ap su ssu hlii ngea let?” Xip heat ddut zap hxit: “Dal Vil ssu hlii ngea.” ⁴³Yet Sut hxit: “Tao seat rra, Dal Vil Sy Yi let jjuep lea taot, keap sao haot xip gie Sep ddeat kul, hxit:

⁴⁴‘Sep ngop Sep bbu hxit:
Nyip ngop fe tap tvu nyi,
ngop ggat nyip ggeap ba gie tveat nyip
qiil taot du taot kea.’

⁴⁵Dal Vil xip gie Sep ddeat kul heat, xip keap sao Dal Vil ssu hlii ngea xi let?” ⁴⁶Xip heat tap geal bao ddop heat tap yaop jiit map wop. Ggat nyip ddut ggu, xip bbu eap zheat ddut nul geal xi heat yi map wop ggol.

最大的诫命

³⁴ 法利赛人听见耶稣堵住了撒都该人的口，他们就聚集。³⁵ 内中有一个人是律法师，要试探耶稣，就问他说：³⁶“夫子，律法上的诫命，哪一条是最大的呢？”³⁷ 耶稣对他说：“你要尽心、尽性、尽意爱主你的神。”³⁸ 这是诫命中的第一，且是最大的。³⁹ 其次也相仿，就是要爱人如己。⁴⁰ 这两条诫命是律法和先知一切道理的总纲。”

大卫子孙的问题

⁴¹ 法利赛人聚集的时候，耶稣问他们说：⁴²“论到基督，你们的意见如何？他是谁的子孙呢？”他们回答说：“是大卫的子孙。”⁴³ 耶稣说：“这样，大卫被圣灵感动，怎么还称他为主，说：

⁴⁴‘主对我主说：
你坐在我的右边，
等我把你仇敌放在你的
脚下。’

⁴⁵ 大卫既称他为主，他怎么又是大卫的子孙呢？”⁴⁶ 他们没有一个人能回答一言。从那日以后，也没有人敢再问他什么。

Su Nja Put Nyi Fap Liil Sep Put Hxit Ssaop**23**

Ggeat taot, Yet Sut na dva dva nyi
 nzaol yaot bbu hxit mba, ²xip hxit:
 "Su njal put nyi Fap Liil Sep put Maot Xiit nyip
 ddea nyi, ³xip heat nap heat ddut fiip heat
 kaop ngea, nap heat jiit bbep ddeap mu zeal
 sseat hngul; ao ddet xip heat hxit ddop zeal
 mat ddop, ao set xip muc lu seat tap zeal.
⁴Xip heat val ka heat viip lyii ndea du, tveat
 sup lal bbop kiet gat, ao ddet yaop nao lal
 zhu tap giel jiit lea map rrut. ⁵Xip heat zeal
 heat nvut kaop ngea jiit gie sup ggat na
 ngeat, ao set ja jot ddiil heat sy su gat ddea
 zeal ddvep hop, mbu tvu zeal shel hop; ⁶su
 vet ssal ddea rrao gao gga nyi njo, hiet hxip
 rrao nyip ddea qaop mu njo; ⁷ao nyi sup ggat
 jjiip jjiip hlii lal rrao xip vu sop ddut nul, xip
 gie Lat Bii ddeat kul njo ("Lat Bii" nao "mut sul"
 ngea). ⁸Ao ddet, nap heat gie sup ggat Lat Bii
 ddeat tap kul, tap yaop a rry nap heat mut
 sul ngea ye, nap heat jiit vil mu nyip bba
 ngea; ⁹miil taot rrao heat hnu cao yi gie a bba
 ddeat tap kul, tap yaop a rry nap heat a bba
 ngea ye, mii kiet A Bba ngea; ¹⁰gie sup ggat
 mut sul qaop mu ddeat yi tap kul, tap yaop a
 rry nap heat mut sul qaop mu ngea ye, Jiit
 Dup ngea. ¹¹Nap heat gao ddaot ap su ye, ap
 su ze nap heat zyl lal zeal hngul. ¹²Yao gie
 qaop mu seat na heat kaop ngea nao tveat
 qaop ne hngul, yaop gie qaop ne mu na heat
 nao dul qaop mu hngul.

¹³Nap heat ddeat bbop hxaop njii ggut
 heat su njal put nyi Fap Liil Sep put tat ddiil

文士和法利赛人被责备**23**

那时，耶稣对众人和门徒讲论，²说：“文士和法利赛人坐在摩西的位上，³凡他们所吩咐你们的，你们都要谨守遵行；但不要效法他们的行为，因为他们能说不能行。⁴他们把难担的重担捆起来，搁在人的肩上，但自己一个指头也不肯动。⁵他们一切所做的事都是要叫人看见，所以将佩戴的经文做宽了，衣裳的縫子做长了；⁶喜爱筵席上的首座，会堂里的高位；⁷又喜爱人在街市上问他安，称呼他拉比（“拉比”就是“夫子”）。⁸但你们不要受拉比的称呼，因为只有一位是你们的夫子，你们都是弟兄；⁹也不要称呼地上的人为父，因为只有一位是你们的父，就是在天上的父；¹⁰也不要受师尊的称呼，因为只有一位是你们的师尊，就是基督。¹¹你们中间谁为大，谁就要作你们的用人。¹²凡自高的，必降为卑；自卑的，必升为高。

¹³你们这假冒为善的文士和法利赛人有祸了！因为

na hlul wop ggol! Nap heat sup jiit ggea ggea
rrao mii ndiip mgaop gie mbot hop; yaop
ndvea map leap, leap nduet heat hnu cao
nap heat yi tveat xip heat ggat ndvea gao
map leap. (Huel su kiet tat wot¹⁴“Nap heat ddeat bbop
hxaop njii ggut heat su njal put nyi Fap Liil Sep put tat ddiil
nao na hlul wop ggol! Nap heat met chu mop hngup ndii kii
bap yiit mu shel biel heat kea ddva zeal, ao set gu dvi ye ye
mu ssaop hngui”).

¹⁵Nap heat ddeat bbop hxaop njii ggut
heat su njal put nyi Fap Liil Sep put tat ddiil
na hlul wop ggol! Nap heat miil nyi heap
kaop ngea sea ca, tap yaop not ndvea nrep
tap pup lyi, ndvea nrep tap pup lyi ggo nao,
xip ggat shu miil ssu zeal, nap heat ddet jiit
map bbu xi.

¹⁶Nap heat na jjii jjop heat tat ddiil na
hlul wop ggol! Nap heat hxit: ‘Sy hxip mot
mot rru qa tveat heat kaop ngea, tap jiit zha
map biil; ao ddet sy hxip mot ddaot shel mot
rru qa tveat heat kaop ngea, xip nao zut mu
bbep ddeap hngul.’¹⁷Nap heat tap it map set
na jjii heat hnu cao tao nao, eap zheat set ye
ngeat? Shel ngea ap? Ao nu shel ggat tvil sy
heat hxip mot ngea let?¹⁸Nap heat hxit bao:
‘Juel jji mot rru qa tveat heat kaop ngea, tap
jiit zha map biil; ao ddet heal zaot kiet lal gat
ddea mot rru qa tveat heat kaop ngea, xip ze
bbep ddeap hngul.’¹⁹Nap heat na jjii tat ddiil
nao, eap zheat set ye ngeat? Lal gat ddea
ngea ap? Ao nu lal gat ddea ggat tvil sy heat
heal zaot ngea let?²⁰Ao set, hnu cao juel jji
mot rru qa tveat nao, juel jji nyi juel jji kiet
lal gat ddea kaop ngea mot rru qa tveat

你们正当人前，把天国的门
关了；自己不进去，正要进去
的人，你们也不容他们进去。
(有古卷在此有¹⁴ 你们这假冒为善的文
士和法利赛人有祸了！因为你们侵吞寡妇
的家产，假意作很长的祷告，所以要受更
重的刑罚。")

¹⁵ 你们这假冒为善的文
士和法利赛人有祸了！因为
你们走遍洋海陆地，勾引一
个人入教；既入了教，却使他
作地狱之子，比你们还加倍。

¹⁶ 你们这瞎眼领路的有
祸了！你们说：‘凡指着殿起
誓的，这算不得什么；只是凡
指着殿中金子起誓的，他就
该谨守。¹⁷ 你们这无知瞎眼
的人哪！什么是大的？是金
子呢？还是叫金子成圣的殿
呢？¹⁸ 你们又说：‘凡指着坛
起誓的，这算不得什么；只是
凡指着坛上礼物起誓的，他就
该谨守。¹⁹ 你们这瞎眼的
人哪！什么是大的？是礼
物呢？还是叫礼物成圣的坛
呢？²⁰ 所以，人指着坛起誓，
就是指着坛和坛上一切所有
的起誓；²¹ 人指着殿起誓，就
是指着殿和那住在殿里的起
誓；²² 人指着天起誓，就是指

ngeat; ²¹hnu cao sy hxip mot mot rru qa tveat nao, sy hxip mot nyi hxip mot rrao heat mot rru qa tveat ngeat; ²²hnu cao mii mot rru qa tveat nao, Sep Ye nyip ddea nyi tat kie nyi heat mot rru qa tveat ngeat.

²³Nap heat ddeat bbop hxaop njii ggut heat su njal sul nyi Fap Liil Sep put tat ddiil na hlul wop ggol! Nap heat heap hxil、ap zzel shaol、wa shaol tat ddiil ceap zhep ddaot tap zhep ja ddeat gat, ni jji kiet waol rrao lyii heat nvut, mgiel teal、sup shao mel、ddut rryp, haot map zeal. Waol rrao ye heat tao nao nap heat zeal cha ngea; ggat ddiil yi map zeal map biil ngea. ²⁴Nap heat na jjii jjop heat tat ddiil, bbi cel ze nap heat liil ddeat gat, sset mu lep shel haot nap heat giil ndaot hop.

²⁵Nap heat ddeat bbop hxaop njii ggut heat su njal put nyi Fap Liil Sep put tat ddiil na hlul wop ggol! Nap heat se lal nyi da ddea ddeat bbop gie cy ao jjal, gao ddaot haot sup zuu nyi taot map bbaop gat ddvep ho. ²⁶Nap na jjii heat Fap Liil Sep put tao, jiit ddaot se lal nyi da ddea gao ddaot cy ao jjal, xip ggat ddeat bbop yi ao jjal hop.

²⁷Nap heat ddeat bbop hxaop njii ggut heat su njal put nyi Fap Liil Sep put tat ddiil na hlul wop ggol! Nap heat shut hal mu heat vut qeap sea rra, ddeat bbop ya yeat, gao ddaot xii sul heap yue nyi miit jja kaop ngea ndie ddvep ho. ²⁸Nap heat yi tao seat rra, sup jiit rrao、ddeat bbop rrao mgiel teal tveat ddeat gat, gao ddaot haot ddeat bbop hxaop njii ggut nyi ni jjii map nyil nvut gat ddvep ho.

²⁹Nap heat ddeat bbop hxaop njii ggut

着神的宝座和那坐在上面的起誓。

²³ 你们这假冒为善的文士和法利赛人有祸了！因为你们将薄荷、茴香、芹菜献上十分之一，那律法上更重的事，就是公义、怜悯、信实，反到不行了。这更重的是你们当行的；那也是不可不行的。²⁴ 你们这瞎眼领路的，蠓虫你们就滤出来；骆驼你们倒吞下去。

²⁵ 你们这假冒为善的文士和法利赛人有祸了！因为你们洗净杯盘的外面，里面却盛满了勒索和放荡。²⁶ 你这瞎眼的法利赛人，先洗净杯盘的里面，好叫外面也干净了。

²⁷ 你们这假冒为善的文士和法利赛人有祸了！因为你们好像粉饰的坟墓，外面好看，里面却装满了死人的骨头和一切的污秽。²⁸ 你们也是如此，在人前、外面显出公义来，里面却装满了假善和不法的事。

²⁹ 你们这假冒为善的文

heat su njal put nyi Fap Liil Sep put tat ddiil na hlul wop ggol! Nap heat jiit set sul vut qeap zil, ni mgiep put bi dul chao hal, hxit: ³⁰Ngop heat ngop heat piit pii taot rrao nao, keap seap mu jiit xip heat chaot jiit set sul xue map tveat.³¹Tao nap heat yaol mu yaop gie jiit set sul fu put ssu hlii ngea ddeat diip ngeat.³²Nap heat geat nap heat piit pii yal ddu ndie ddvep ho map!³³Nap heat bbiil shel、ddaoi nyip bbiil shel shut tat ddiil ap! Keap seap set shu miil gu dvi paop njop ddo let?³⁴Ao set ngop jiit set sul, nzu bbop sul nyi su njal put zyl nap heat tat wot lyi, tap ddiip nap heat xip fu, tal ceap shal gal kiet zao hngul; tap ddiip nap heat gie hiet hxip rrao ndveal ndup, lup tat lea rrao gup naop nat lea gat,³⁵hxip jjii rrao ni mgiep put yuep heat xue kaop ngea jiit gie nap heat ggat bbiit hngul. Ni mgiep put Yal Bep xue bbiip, nap heat sy hxip mot nyi heal zaot gao zhy rrao fu hop heat Bat Lat Jat ssu Sa Jat Liil Yal xue kea gao tut.³⁶Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, yal tao kaop ngea jiit gie cil ddu tao ggat bbiit hxe."

Yet Lul Sa Len Yet Nyi Mu Weap

³⁷"Yet Lul Sa Len ap! Yet Lul Sa Len ap! Nap tie tie jiit set sul fu, ao nyi lao mop ja zyl nap heat tat wot lyi heat ndup xiihop. Ngop zat nnu yep nap ap mel ssu nzeap, wap mop wa ssu nzeap xip ddup juet gat seat ku, ao ddet nap heat ni map ku.³⁸Na nyil! Nap heat hxip gie gao ddveat mu zyl nap heat bbiit.³⁹Ngop hxit nap heat dvut, hnup nyip ddut

士和法利赛人有祸了！因为你们建造先知的坟，修饰义人的墓，说：³⁰若是我们在我祖宗的时候，必不和他们同流先知的血。³¹这就是你们自己证明，是杀害先知者的子孙了。³²你们去充满你们祖宗的恶贯吧！³³你们这些蛇类、毒蛇之种啊！怎能逃脱地狱的刑罚呢？³⁴所以我差遣先知和智慧人并文士，到你们这里来，有的你们要杀害，要钉十字架；有的你们要在会堂里鞭打，从这城追逼到那城，³⁵叫世上所流义人的血，都归到你们身上。从义人亚伯的血起，直到你们在殿和坛中间所杀的巴拉加的儿子撒迦利亚的血为止。³⁶我实在告诉你们：这一切的罪都要归到这世代了。”

为耶路撒冷哀哭

³⁷"耶路撒冷啊！耶路撒冷啊！你常杀害先知，又用石头打死那奉差遣到你这里来的人。我多次愿意聚集你的儿女，好像母鸡把小鸡聚集在翅膀底下，只是你们不愿意。³⁸看哪！你们的家成为荒场，留给你们。³⁹我告诉你们：从

ggu, nap heat bao ngop hxaop ma ddop ddu
nap heat ddeat: 'Sep mel ddu deep sseat lyip
heat, qaoq chet cha keap ngeat ddeat taot
kea.'"

Sy Hxip Mot Tva Ssaop Hxit Jiit Du

24 Yet Sut sy hxip mot rrao ddeat ddao
sea taot, nzaol yaot ndvea jiit lyi,
hxip mot ji mot xip dvut.² Yet Sut xip heat
bbu hxit: "Hxip mot ji tao nap heat wo hxaop
heat mat ngeap ap? Ngop ddut rryp hxit nap
heat dvut, mep ddut tat wot rrao laop mop
tap gaol tva map hop mu tap gaol kiet del
heat map wop."

Shu Ddu Bbiip

³ Yet Sut Ga La Bbop kiet nyi, nzaol yaot
at ssaot ssaot mu lyip hxit: "Cep hxit ngop
heat dvut, keap taot nvut tat ddiil wop, nyip
ssal lyip nyi hxip jjii ggeap me, eap zheat gie
jiit ddvot let?" ⁴ Yet Sut ddut zap hxit: "Nap
heat bbep ddeap mu hngul, a laot nap heat
mot sup let heat hop. ⁵ Mep ddut hnu cao
kup nvup ngop mel ddu gie bbiit lyi hxit:
'Ngop Jiit Dup ngea', ao jiit hnu cao kup nvup
heat hop hngul. ⁶ Zhal ndup nyi zhal ndup qo
nap heat wo jjo, yi jjao nji mu tap mup, nvut
tat ddiil jiit wop hngul ngeat, ao ddet nyip
hxa ggeap me gao map keap xi. ⁷ Sul put nao
geat sul put ndup, lup ggup nao geat lup
ggup ndup; miil ddea zat gea nao weap
hxep, miil lea hngul. ⁸ Tat ddiil jiit shu ddu
bbiip ngea ("shu ddu" Xiit Lap mba "yao ka" ddeat).
⁹ Geat taot, sup nap heat gie tveat shu ddu

今以后，你们不得再见我，只
等到你们说：‘奉主名来的，
是应当称颂的。’”

预言圣殿被毁

24 耶稣出了圣殿，正走
的时候，门徒进前来，
把殿宇指给他看。² 耶稣对他
们说：“你们不是看见这殿宇
吗？我实在告诉你们：将来
在这里，没有一块石头留在
石头上不被拆毁了。”

灾难的开始

³ 耶稣在橄榄山上坐着，
门徒暗暗地来说：“请告诉我
们，什么时候有这些事？你
降临和世界的末了，有什么
预兆呢？”⁴ 耶稣回答说：“你
们要谨慎，免得有人迷惑你们。⁵ 因为将来有好些人冒我的
名来，说：‘我是基督’，并
且要迷惑许多人。⁶ 你们也要
听见打仗和打仗的风声，总
不要惊慌；因为这些事是必
须有的，只是末期还没有到。⁷ 民要攻打民，国要攻打国；
多处必有饥荒、地震。⁸ 这都
是灾难的起头（“灾难”原文作“生产
之难”）。⁹ 那时，人要把你们陷
在患难里，也要杀害你们；你
们又要为我的名，被万民憎

gao ddaot gat, ao jiit nap heat gie fu hop hxe; nap heat yi ngop mel ddu yet nyi mu sul put kaop ngea let shaol hxe xi.¹⁰ Ggeat taot, hnu cao kup nvup fal ddvea, ao nyi rryl vut rryl shaol hngul;¹¹ ao jiit jiit set sul mgii kup nvup yiip dot, hnu cao zat gea heat hop hxe.¹² Ao jiit ni jji map nyil nvut nnu, ao set hnu cao kup nvup njo ni leap lea mu ddvi ddao lo.¹³ Ni shel tveat mep taop kea heat a rry wo gut hxe.¹⁴ Mii ndiip sop qo tao mii tap chyp jol ca, sul put kaop ngea bbu jjo hxaop hxit ggop, set nyip hxa ggeap me gao kea.”

Shu Ddu Mot

¹⁵ “Jiit set sul Dal Nyi Lii hxit du heat nap heat wo hxaop, xip ddeat: ‘Bbu ddva zeal sup ni zzao ggaot’ sy miil ddea hxil (su tao yuep heat hnu cao yaop set mu hngul).¹⁶ Ggeat taot, Yeap Tel rrao heat paop bbop kiet leat cha keap;¹⁷ hxip kiet rrao heat, ssal hxil lyi kup rra tap ja;¹⁸ del miil rrao heat, bao ggaop leat mbu tap ja.¹⁹ Nyip hxa ggat ddiil kea taot, jjiip lup wop heat nyi a ngat bat heat na hlul wop ggol.²⁰ Nap heat kea ddva cha keap, nap heat ggat paop taot, cu mii nu ni ggeap no nyip map put.²¹ Ggeat taot shu ddu ye wop, hxip jjii zil bbii ddet ddep a taot kea jiit shu ddu tao heat map wop, mep ddut yi map wop hngul.²² Nyip hxa ggaot ne map hop nao, xue sal kaop nyip heat, wo ggut ddop heat tap lea map wop; ao ddet seal gao ssaot heat hnu cao yet nyi mu, nyip hxa ggaot gie ne hop hxe.²³ Ggeat taot, sup nap heat bbu hxit: ‘Jiit Dup tat wot rrao’ ao nu ‘Jiit Dup nat

恶。¹⁰ 那时，必有许多人跌倒，也要彼此陷害，彼此憎恶；¹¹ 且有好些假先知起来，迷惑多人。¹² 只因不法的事增多，许多人的爱心才渐渐冷淡了。¹³ 惟有忍耐到底的必然得救。¹⁴ 这天国的福音要传遍天下，对万民作见证，然后末期才来到。”

大灾难

¹⁵ “你们看见先知但以理所说的‘那行毁坏可憎的’站在圣地（读这经的人须要会意）。¹⁶ 那时，在犹太的，应当逃到山上；¹⁷ 在房上的，不要下来拿家里的东西；¹⁸ 在田里的，也不要回去取衣裳。¹⁹ 当那些日子，怀孕的和奶孩子的有祸了。²⁰ 你们应当祈求，叫你们逃走的时候，不遇见冬天或是安息日。²¹ 因为那时，必有大灾难，从世界的起头直到如今，没有这样的灾难，后来也必没有。²² 若不减少那日子，凡有血气的，总没有一个得救的；只是为选民，那日子必减少了。²³ 那时，若有人对你们说：‘基督在这里’，或说：‘基督在那里’，你们不要信。²⁴ 因为假基督、假

wot rrao' ddeat nao, nap heat tap nrep.²⁴Jiit Dup mgii、jiit set sul mgii yiip dot hxe, sy hliel ye、haop ngaop nvut ye zeal hxe. Wo zeal ddop nao, seal gao ssaot heat hnu cao jiit heat hop ssao ggol.²⁵Na nyil! Ngop jiit rrao hxit nap heat dvut ggol.²⁶Sup nap heat bbu hxit: 'Na nyil! Jiit Dup pup nyeat miil rrao' ddeat nao, nap heat ddeat tap ddao, ao nu hxit: 'Jiit Dup hxip bbot rrao' ddeat nao, nap heat tap nrep.²⁷Hliel zhat fiit tvut rrao ddeat ddao, bbop hlaol tvut tvot. Caop Ssu ssal lyip yi tao seat rra hngul.²⁸MaoI keap ddea rrao, dval yi nzeap keap ddea rrao.'

Caop Ssu Ssal Lyip

²⁹"Shu ddu nyip hxa ggat ddiil njop wo ggop,
'Nyi jjiip ze tvil na lo,
laop bbop yi bbop map ddao,
jil kaop ngea jiit mii kiet rrao bbep ssal lyip,
mii vu jiit gao jot lea hngul.'

³⁰Ggeat taot, Caop Ssu tvot ddea gie mii kiet rrao tveat ddeat ddao, miil tao caop put kaop ngea jiit shu weap mu hngul. Caop Ssu vu lal wop, dvaop ssea ye wop, mii kiet del nyip ssal lyip xip heat wo hxaop hngul.³¹Xip zyl sul zyl hxe, lop bbal qo ye gie, xip seal gao ssaot heat hnu cao gie hlii tvut rrao, mii tat pap rrao nat pap kea jiit kul nzeap lyip ("tvut XiiL Lap mba "hxip" ddeat)."

Map Vi Mop Si Kiet Jiit Ddvot Heat

³²"Nap heat map vi mop si kiet mgaop

先知将要起来，显大神迹、大奇事。倘若能行，连选民也就迷惑了。²⁵看哪！我预先告诉你们了。²⁶若有人对你们说：‘看哪！基督在旷野里’，你们不要出去；或说：‘看哪！基督在内屋中’，你们不要信。²⁷闪电从东边发出，直照到西边。人子降临，也要这样。²⁸尸首在哪里，鹰也必聚在哪里。”

人子降临

²⁹"那些日子的灾难一过去，

‘日头就变黑了，
月亮也不放光，
众星要从天上坠落，

天势都要震动。’

³⁰那时，人子的兆头要显在天上，地上的万族都要哀哭。他们要看见人子，有能力，有大荣耀，驾着天上的云降临。

³¹他要差遣使者，用号筒的大声，将他的选民，从四方，从天这边到天那边，都招聚了来（“方”原文作“风”）。”

无花果树的预兆

³²"你们可以从无花果树

daot ddea tap lea nzaol; si gal ddal yao tvu bbil taot, shy mii gao kea hxe nap heat wo set. ³³Tao seat rra, nap heat nvut tao kaop ngea hxaop, nap heat wo set cha keap, Caop Ssu yi ne ddea ggol, mgaop kea kea hxil ggol. ³⁴Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, cil ddu tao njop ma ggop xi, nvut tat ddiil jiit ggup ddvup hngul. ³⁵Mii miil mgeap ho hxe, ao ddet ngop ddut mgeap hop ma biil."

Ggat Nyip Ggat Taot Set Heat Hnu Cao Map Wop

³⁶"Ao ddet ggat nyip、ggat taot, set heat hnu cao map wop, mii kiet zyl sul yi wo mat se, Ssu yi wo mat se, A Bba a rry wo set. ³⁷Nop Yal nyip hxa keap seap rra, Caop Ssu ssal lyip yi keap seap rra hngul. ³⁸Ddu jjo ggii yiip zaop hxa nyip hxa jiit ggea, hnu cao zuu ndaop keap qiit map hlu mu, Nop Yal ndvea hxip hliil leat heat nyip hxa keap; ³⁹sap map ngeap mu ddu jjo ggii yiip zaop hxa lyip, xip heat yiip bel gie naop dea. Caop Ssu ssal lyip yi tao seat rra hngul. ⁴⁰Ggeat taot, nyit yaop del miil rrao nao; tap lea xi dea, tap lea li mgeat. ⁴¹Nyit neal nyit yaop lao vu nao, tap lea xi deap, tap lea li mgeat. ⁴²"Ao set, nap heat ni ci na laop mu hngul. Nap heat wo map se, Sep ddal nyip gao kea. ⁴³Hxip sep pu mii kiit eap zheat taot su vel lyip set nao, xip ni ci na laop mu, sup tveat hxip ddu map ngaol; tao nap heat wo set heat ngea. ⁴⁴Ao set nap heat yi shul jiit du hngul, nap heat nduet gao mat keap taot, Caop Ssu ze lyip ggol."

学个比方：当树枝发嫩长叶的时候，你们就知道夏天近了。³³这样，你们看见这一切的事，也该知道人子近了，正在门口了。³⁴我实在告诉你们：这世代还没有过去，这些事都要成就。³⁵天地要废去，我的话却不能废去。”

无人知那日那时

³⁶"但那日子、那时辰，没有人知道，连天上的使者也不知道，子也不知道，惟独父知道。³⁷挪亚的日子怎样，人子降临也要怎样。³⁸当洪水以前的日子，人照常吃喝嫁娶，直到挪亚进方舟的那日；³⁹不知不觉洪水来了，把他们全都冲去。人子降临也要这样。⁴⁰那时，两个人在田里，取去一个，撇下一个。⁴¹两个女人推磨，取去一个，撇下一个。⁴²所以，你们要警惕，因为不知道你们的主是哪一天来到，⁴³家主若知道几更天有贼来，就必警醒，不容人挖透房屋；这是你们所知道的。⁴⁴所以，你们也要预备，因为你们想不到的时候，人子就来了。”

Ni Rryp Nyi Ni Map Rryp Heat Zyl Lal

⁴⁵“Ap su ni rryp jjo hxaop wop heat zyl lal ngea, sep pu let zyl geat hxil rrao heat hnu cao nvut tvup, taot chaop nyil mu zzup ful xip heat bbiit heat ngea let? ⁴⁶Sep pu lyip gao kea, xip tao seat zeal hxaop, zyl lal ggaot ze wo yeap ggol. ⁴⁷Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, sep pu xip zyl wop heat kaop ngea nvut tvup hngul. ⁴⁸Zyl lal yal ggaot nao ni ddaot hxit: ‘Ngop sep pu lyip ddve hngul’, ⁴⁹ze lal tveat xip chaot ba ndup, ao nyi nrpy il put chaot zuu ndaop; ⁵⁰nduet gao map keap heat nyip hxa, wo map set heat taot chaop, zyl lal ggaot sep pu lyip hxe, ⁵¹xip gie rraol tao hop, xip gie ddeat bbop hxaop njii ggut put seat yal diil. Ggat wot rrao kea hxap rrep yil mu weap hngul.”

Haop Jja Heat Ap Mel Ceap Yao Mgaop Daot Ddea

25 “Ggeat taot, mii ndiip nao haop jja heat ap mel ceap yao di ja sseat ddeat ddao sut yue hiil jjop xi seat rra. ²Gao ddaot ngu yao ni ddeap ngeat, ngu yao ni yi ngeat. ³Ni ddeap heat di ja sseat, ao ddet miil shul jiit map du; ⁴ni yi heat di ja sseat, ao jiit miil shul du, tveat gat ddea gat. ⁵Sut yue hiil lyip ddve xi taot, xip heat jiit lep ngaop, yiit ngut ddvup lo.

⁶Seap chu kea, sup kul sseat mu hxit: ‘Sut yue hiil lyip ggol, nap heat ddeat ddao xip jjop xi.’ ⁷Haop jja heat ap mel ggat ddiil jiit yiip dot di lup shut. ⁸Ni ddeap heat ni yi

忠心和不忠心的仆人

⁴⁵“谁是忠心有见识的仆人，为主人所派，管理家里的，按时分粮给他们呢？⁴⁶主人来到，看见他这样行，那仆人就有福了。⁴⁷我实在告诉你们：主人要派他管理一切所有的。⁴⁸倘若那恶仆心里说：‘我的主人必来得迟’，⁴⁹就动手打他的同伴，又和酒醉的人一同吃喝。⁵⁰在想不到的日子，不知道的时辰，那仆人的主人要来，⁵¹重重地处治他（或作“把他腰斩了”），定他和假冒为善的人同罪。在那里必要哀哭切齿了。”

十个童女的比喻

25 “那时，天国好比十个童女拿着灯出去迎接新郎。²其中有五个是愚拙的；五个是聪明的。³愚拙的拿着灯，却不预备油；⁴聪明的拿着灯，又预备油在器皿里。⁵新郎迟延的时候，她们都打盹，睡着了。

⁶半夜有人喊着说：‘新郎来了，你们出来迎接他。’⁷那些童女就都起来收拾灯。⁸愚拙的对聪明的说：‘请分点油

heat bbu hxit: 'Miil it rry ful ngop heat bbiit map, ngop heat di sil hxe ggol.' ⁹Ni yi heat ddut zap hxit: 'A laot ap xit heat daol mat laol, nap heat yaol mu miil vut ddea ggat wot leat vep jiit mat dde map.' ¹⁰Xip heat geat vep taot, sut yue hiil gao kea ggol; shul jiit du zut ggop ggaot, xip chaot ndvea gao leat qiit keap zhaol zy nyip, mgaop ze mbot lo. ¹¹Ve ddea haop jja heat ap mel mep ddut yi lyip hxit: 'Sep ap, Sep ap, ngop heat chaot mgaop pup!' ¹²Ao ddet xip ddut zap hxit: 'Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, ngop nap heat map set.' ¹³Ao set nap heat ni ci na laop mu hngul, ggat nyip, ggat taot nao nap heat wo map set."

Fel Nao Heat Mgaop Daot Ddea

¹⁴"Mii ndiip nao hnu cao tap yaop ddeap bbop lup ggup leat seat, zyl lal kul lyip, xip hngup ndii gie jao xip heat bbiit; ¹⁵xip heat fel nao nyil mu tvul gie xip heat bbiit: tap yaop nao tvul ngu dul gaol gie xip bbiit, tap yaop nao tvul nyit dul gaol gie xip bbiit, tap yaop nao tvul tap dul gaol gie xip bbiit, ze sea ddeap bbop lup ggup dda lo. ¹⁶Ngu dul gaol ja ggat lea geat vep lal zeal, ve ddea lyi ngu dul gaol xip wo shul. ¹⁷Nyit dul gaol ja ggat lea yi ggeat seat nyit dul gaol xip wo shul. ¹⁸Ao ddet tap dul gaol ja ggat lea geat miil bil gat, sep pu tvul gie eat du hop. ¹⁹Zat yep tap za njo ggop, zyl lal ggat ddiil sep pu lyip xip heat chaot nryp zha. ²⁰Ngu dul gaol ja ggat lea, bao ve ddea ggaot ngu dul gaol bbiit jot lyip, hxit: Sep pu a, nyip tvul

给我们，因为我们的灯要灭了。⁹聪明的回答说：‘恐怕不够你我用的；不如你们自己到卖油的那里去买吧。¹⁰她们去买的时候，新郎到了；那预备好了的，同他进去坐席，门就关了。¹¹其余的童女随后也来了，说：‘主啊，主啊，给我们开门！¹²他却回答说：‘我实在告诉你们：我不认识你们。¹³所以，你们要警醒，因为那日子、那时辰，你们不知道。’

才干的比喻

¹⁴天国又好比一个人要往外国去，就叫了仆人来，把他的家业交给他们；¹⁵按着各人的才干，给他们银子：一个给了五千，一个给了二千，一个给了一千，就往外国去了。¹⁶那领五千的随即拿去做买卖，另外赚了五千。¹⁷那领二千的也照样另赚了二千。¹⁸但那领一千的去掘开地，把主人的银子埋藏了。¹⁹过了许久，那些仆人的主人来了，和他们算帐。²⁰那领五千银子的又带着那另外的五千来，说：‘主啊，你交给我五千银子。请看，我又赚了五千。²¹主人说：‘好，你这又善良又忠心

ngu dul gaol gie ngop bbiit, nyip cep na nyil, ngop bao ngu dul gaol shul jot.’²¹Sep pu hxit: ‘Biil, nap gga nyi ni rryp na rryp zyl lal tao, nap map nvu heat nvut kiet rrao ni rryp na rryp wop, ngop nap zyl geat nvu mu nvut tvup; ndvea gao lyi nap sep pu chaot rraop bbu hal gie.’²²Nyit dul gaol ja heat ggat lea yi lyip, hxit: “Sep pu a, nyip tvul nyit dul gaol gie ngop bbiit, nyip cep na nyil, ngop bao nyit dul gaol shul jot.’²³Sep pu hxit: ‘Biil, nap gga nyi ni rryp na rryp zyl lal tao, nap map nvu heat nvut kiet rrao ni rryp na rryp wop, ngop nap zyl geat nvu mu nvut tvup, ndvea gao lyi nap sep pu chaot rraop bbu hal gie.’²⁴Tap dul gaol ja ggat lea yi lyip, hxit: ‘Sep pu a, nyip nao ni sup kiet leat heat hnu cao ngea, ngop wo set: map del heat miil ddea yi geap hngul, map shut heat miil ddea yi shop hngul;²⁵ao ze ngop jjao, geat nyip tvul tap dul gaol ngop ja miil eat hop, nyip cep na nyil, nyip tvul ggaot tao rrao.’²⁶Sep pu ddut zap hxit: ‘Nap yal ga, hnun lea heat zyl lal tao, ngop map del heat miil ddea geap hngul, map shut heat miil ddea shop hngul, nap wo set nao;²⁷ngop tvul gie tveat tvul hlu put bbiit cha, ngop lyip taot kea, shut ssu hiet mu geap nyi zhaol biil.²⁸Xip bbop tao tap dul gaol kii nyi zhaol, gie tap hxip wop ggaot bbiit.²⁹Wop heat kaop ngea, gie jot xip bbiit hxe xi, xip ggat nri wop; map wop heat kaop ngea, xip kaop wop heat jiit kii nyi zhaol hxe.³⁰Zeal ddea map wop heat zyl lal tao, gie li ddeat bbop na ddue gat, ggeat rrao kea hxap rrep yil mu weap hxe.’”

的仆人，你在不多的事上有忠心，我要把许多事派你管理；可以进来享受你主人的快乐。²²那领二千的也来了，说：‘主啊，你交给我二千银子。请看，我又赚了二千。’²³主人说：‘好，你这又善良又忠心的仆人，你在不多的事上有忠心，我要把许多事派你管理；可以进来享受你主人的快乐。²⁴那领一千的也来了，说：‘主啊，我知道你是忍心的人，没有种的地方要收割，没有散的地方要聚敛；²⁵我就害怕，去把你的一千银子埋藏在地里。请看，你的原银子在这里。²⁶主人回答说：‘你这又恶又懒的仆人，你既知道我没有种的地方要收割，没有散的地方要聚敛；²⁷就当把我的银子放给兑换银钱的人，到我来的时候，可以连本带利收回。²⁸夺过他这一千来，给那有一万的。²⁹因为凡有的，还要加给他，叫他有余；没有的，连他所有的也要夺过来。³⁰把这无用的仆人丢在外面黑暗里，在那里必有哀哭切齿了。’”

Caop Put Kaop Ngea Nvut Gal Zap

³¹“Caop Ssu xip dvaop ssea rrao, mii zyl sul na dva dva chaot ssal lyip taot, xip dvaop ssea nyip ddea kiet nyi hxe. ³²Caop put kaop ngea jiit xip jiit lyi nzep zuu, xip xip heat gie gal nyit ddea gat, hlaol sul hxaop、chil gal ddeat gat seat rra hngul; ³³hxaop gie seat rraop tap tvu rrao, chil gie fe rraop tap tvu rrao. ³⁴Ao ze vu mii seat tap tvu rrao ggaot bbu hxit: ‘Nap heat ngop A Bba let yeap xip bbiit tat ddiil, lyip hxip jji zil gal ggop ddut ggu, nap heat yet nyi mu zeal jiit du heat lup ggup zap sseat biil; ³⁵ngop waol hxi nao, nap heat gie ngop zhu; ngop keap fep nao, nap heat gie ngop dao; ngop su vet zeal nao, nap heat ngop kea gao rrao; ³⁶ngop neap ddi ddi nao, nap heat gie ngop fil; ngop nop nao nap heat ngop zhao fu; ngop bao fal ggea nao, nap heat lyip ngop na.’ ³⁷Ni mgiel put ze ddut zap hxit: ‘Sep ap, ngop heat keap taot nyip waol hxi hxaop nao, gie nyip zhu, keap fep nao, gie nyip dao let? ³⁸Keap taot nyip su vet zeal hxaop nao, nyip kea gao rrao, ao nu nyip neap ddi ddi nao, gie nyip fil, ³⁹baol keap taot nyip nop lo, ao nu bao fal ggea hxaop nao, lyip nyip na let?’ ⁴⁰Vu mii ddut zap hxit: ‘Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nvut tat ddiil nap heat zeal ngop vil mu nyip bba tat ddiil gao ddaot bbat ddi lal mat lep heat tap yaop kiet gat, ze zeal ngop kiet gat ggol.’ ⁴¹Vu mii bao fe tap tvu rraop heat bbu hxit: ‘Nap heat gie rru qa ggop tat ddiil, ngop bbu rrao ddeat ddao! Ndvea caop bbu mot nyi xip zyl

万民受审判

³¹“当人子在他荣耀里，同着众天使降临的时候，要坐在他荣耀的宝座上。³²万民都要聚集在他面前。他要把他们分别出来，好像牧羊的分别绵羊、山羊一般；³³把绵羊安置在右边，山羊在左边。³⁴于是王要向那右边的说：‘你们这蒙我父赐福的，可来承受那创世以来为你们所预备的国；³⁵因为我饿了，你们给我吃；渴了，你们给我喝；我作客旅，你们留我住；³⁶我赤身露体，你们给我穿；我病了，你们看顾我；我在监里，你们来看我。³⁷义人就回答说：‘主啊，我们什么时候见你饿了，给你吃，渴了，给你喝？³⁸什么时候见你作客旅，留你住，或是赤身露体，给你穿？³⁹又什么时候见你病了，或是在监里，来看你呢？’⁴⁰王要回答说：‘我实在告诉你们：这些事你们既做在我这弟兄中一个最小的身上，就是做在我身上了。⁴¹王又要向那左边的说：‘你们这被咒诅的人，离开我！进入那为魔鬼和他的使者所预备的永火里去！⁴²因为我饿了，你们不给我吃；渴了，你们不给我喝；⁴³我作客旅，你们不留我

sul chaot shul jiit du heat ssep sse mii daol ggaot leat! ⁴²Ngop waol hxi nao, nap heat gie ngop ma zhu; keap fep nao, nap heat gie ngop ma daop; ⁴³ngop su vet zeal nao, nap heat ngop kea map rraop; neap ddi ddi nao, nap heat gie ngop ma fil; ngop nop lo, ngop bao fap gea nao, nap heat lyip ngop map na.' ⁴⁴Xip heat yi ddut zap hxit hxe: 'Sep ap, ngop heat keap taot wo hxaop: nyip waol hxi, ao nu keap fep, ao nu su vet zeal, ao nu neap ddi ddi, ao nu nop, ao nu bao fal ggea nao, nyip zhao map fu let?' ⁴⁵Vu mii ddut zap hxit: 'Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nvut tat ddiil nap heat zeal ngop vil mu nyip bba tat ddiil gao ddaot bbat ddi lal mat lep heat tap yaop kiet mat gap, ze zeal ngop kiet mat gap ggol.' ⁴⁶Caop tat ddiil nao, ndvea ssep sse gu dvi leat hxe; ni mgiep put ggat ddiil nao, ndvea ssep sse hnu mgoal leat hxe."

Ddup Na Pil Yet Sut Fu

26 Yet Sut ddut tat ddiil hxit ggop, ze nzaol yaot bbu hxit: ²"Nap heat wo set, nyit nyip ggop nao, tvea njo nyip hxa nea, Caop Ssu nao gie jao sup bbiit, tal ceap shal gal kiet zao hxe."

³Ggeat taot, mu nu ndup sul mot nyi lup su gao ddaot pup mot, Gat Yal Fap ddeat kul heat mu nu ndup sul ye ggat yi mgoap dii rrao nzeap zuu; ⁴rryp chaot det nzeap, ddup na pil lyip Yet Sut yop sseat fu hop nduet; ⁵ao ddet hxit: "Nyip hxa gao put taot map biil, a laot lup su ddva lo."

住 ;我赤身露体，你们不给我穿；我病了，我在监里，你们不来看顾我。⁴⁴他们也要回答说：‘主啊，我们什么时候见你饿了，或渴了，或作客旅，或赤身露体，或病了，或在监里，不伺候你呢？’⁴⁵王要回答说：‘我实在告诉你们：这些事你们既不做在我这弟兄中一个最小的身上，就是不做在我身上了。⁴⁶这些人要往永刑里去；那些义人要往永生里去。’”

谋杀耶稣

26 耶稣说完了这一切的话，就对门徒说：²“你们知道，过两天是逾越节，人子将要被交给人，钉在十字架上。”

³那时，祭司长和民间的长老聚集在大祭司称为该亚法的院里。⁴大家商议要用诡计拿住耶稣杀他；⁵只是说：“当节的日子不可，恐怕民间生乱。”

Yet Sut Bep Dal Nyip Rrao Gie Gao Heat

⁶ Yet Sut Bep Dal Nyip lit heat Xiiit Mip hxil rrao, ⁷ nyit neal tap yaop, pii ka biel heat nvel gao tap a zhet lao ja lyip, Yet Sut zhaol zy nyip taot, shet xip hnu mgut kiet heat. ⁸ Nzaol yaot wo hxaop, ze xip heat mat ddvop biel, hxit: “Eap zheat yet nyi gie tao seat nji let! ⁹ Nvel gao tao gie tvup cy zat gea vut lyip fep put zal biil.” ¹⁰ Yet Sut xip heat ni nduet na ddeat ddao, ze hxit: “Eap zheat yet nyi nyit neal tao ggat keap seap zeal jiit map biil mu let? Xip ngop kiet rrao zeal heat nao ya yeat nvut tap lea ngea. ¹¹ Fep put tie tie nap heat chaot rraop, ao ddet nap heat tie tie ngop ma wop. ¹² Xip nvel gao tao gie ngop kiet heat nao ngop eat yet nyi mu zeal ngeat. ¹³ Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, mii tap chyp ddup juet, miil ddea kaot rraop rrao, sop qo tao hxit nao, nyit neal tao kaop zeal heat yi hxit, gie kie ddea mu hxe.”

Yeap Dal Yet Sut Vut

¹⁴ Ggeat taot, nzaol yaot ceap nyit yaop gao ddaot, Jat Leap put Yeap Dal ddeat mel heat tap yaop, geat mu nu ndup sul mot hxaop, hxit: ¹⁵ “Ngop xip gie jao nap heat bbiit, nap heat tvup cy kup nvup ja ngop bbiit ku?” Xip heat ze tvul sea cea gaol ja xip bbiit. ¹⁶ Ggeat taot ddet ddep, xip ze put ddea shul Yet Sut gie jao xip heat bbiit nduet.

Nzaol Yaot Chaot Tvea Njo Nyip Hxa Mgal

¹⁷ Ndea ja nyip hxa heat jiit tap nyip, nzaol yaot lyip Yet Sut ddut nul hxit: “Nyip

耶稣在伯大尼被膏抹

⁶ 耶稣在伯大尼长大麻风的西门家里，⁷有一个女人拿着一玉瓶极贵的香膏来，趁耶稣坐席的时候，浇在他的头上。⁸ 门徒看见就很不喜悦，说：“何用这样的枉费呢！⁹ 这香膏可以卖许多钱，周济穷人。”¹⁰ 耶稣看出他们的意思，就说：“为什么难为这女人呢？她在我身上做的，是一件美事。¹¹ 因为常有穷人和你们同在；只是你们不常有我。¹² 她将这香膏浇在我身上，是为我安葬做的。¹³ 我实在告诉你们：普天之下，无论在什么地方传这福音，也要述说这女人所行的，作个记念。”

犹大出卖耶稣

¹⁴ 当下，十二门徒里有一个称为加略人犹大的，去见祭司长，说：¹⁵ “把他交给你们，你们愿意给我多少钱？”他们就给了他三十块钱。¹⁶ 从那时候，他就找机会要把耶稣交给他们。

和门徒同度逾越节

¹⁷ 除酵节的第一天，门徒来问耶稣说：“你吃逾越节的

tvea njo nyip hxa zuu heat cheap, ngop heat ggat keap ddea leat nyip chaot shul jiit du let?"¹⁸ Yet Sut hxit: "Nap heat ndvea lup leat, ggeat heat hnu cao bbu ggat wot leat, xip bbu hxit: 'Mut sul hxit: Ngop taot chaop gao kea hxe, ngop nzaol yaot chaot nap hxil lyi, tvea njo nyip hxa sseat hxe."¹⁹ Nzaol yaot Yet Sut let ddut fiip seat zeal, geat tvea njo nyip hxa zuu heat cheap shul jiit du hop.²⁰ Mii kii taot kea, Yet Sut nzaol yaot ceap nyit yaop chaot zhaol zy nyip.²¹ Zzu xi taot, Yet Sut hxit: "Ngop ddut rryp hxit nap heat dvut, nap heat gao ddaot tap yaop ngop vut hxe."²² Xip heat ze nduet shu biel, tap lea tap lea mu xip ddut nul: "Sep, ngop ngeat ngeap?"²³ Yet Sut ddut zap hxit: "Lal chyp ngop chaot da ddea di heat, xip nao ngop vut hxe ngeat."²⁴ Caop Ssu tap nyip hhip jjii shel hxe, sy su kiet xip nyil ggao du heat kaot sea sea, ao ddet Caop Ssu vut heat hnu cao na hlul wop ggol! Hnu cao ggaot yao ddeat miil mat rraop nao haot zut."²⁵ Yet Sut vut heat Yeap Dal xip ddut nul: "Lat Bii, ngop ngeat ngeap?" Yet Sut hxit: "Nap hxit ddeat ddao ggol."

Sep Cheap Zeal

²⁶ Xip heat zuu taot, Yet Sut ba ba ja yiip dot, kea ddva bbop yip ggol, ze qil hop dul nzaol yaot bbiit, hxit: "Nap heat ja sseat zuu, tao ngop geap bbu ngea."²⁷ Bao se lal ja yiip dot, kea ddva bbop yip ggol, dul xip heat bbiit, hxit: "Nap heat jiit tao ndaop,"²⁸ tao ngop chu tut heat xue ngea, gie hnu cao zat gea yet nyi mu yuep ddeat ddao, yal ddu

筵席，要我们在哪里给你预备？"¹⁸ 耶稣说：“你们进城去，到某人那里，对他说：‘夫子说：我的时候快到了，我与门徒要在你家里守逾越节。’”¹⁹ 门徒遵着耶稣所吩咐的，就去预备了逾越节的筵席。²⁰ 到了晚上，耶稣和十二个门徒坐席。²¹ 正吃的时候，耶稣说：“我实在告诉你们：你们中间有一个人要卖我了。”²² 他们就甚忧愁，一个一个地问他说：“主，是我吗？”²³ 耶稣回答说：“同我蘸手在盘子里的，就是他要卖我。²⁴ 人子必要去世，正如经上指着他所写的，但卖人子的人有祸了！那人不生在世上倒好。²⁵ 卖耶稣的犹大问他说：“拉比，是我吗？”耶稣说：“你说的是。”

设立主的晚餐

²⁶ 他们吃的时候，耶稣拿起饼来，祝福，就掰开，递给门徒，说：“你们拿着吃，这是我的身体。”²⁷ 又拿起杯来，祝谢了，递给他们，说：“你们都喝这个，²⁸ 因为这是我立约的血，为多人流出来，使罪得赦。²⁹ 但我告诉你们：从今

ggat wo ne ddop.²⁹Ao ddet, ngop hxit nap heat dvut, hnup nyip ddut ggu ngop bao hxaop ddao yiip tao map ndaop, ngop ngop A Bba lup ggup rrao nap heat chaot ndaop bao ggat nyip kea.”³⁰Xip heat qo zaol ggop, ze ddeat ddao Ga La Bbop kiet leat.

Bii Dep Sep Map Renl Hxit Jiit Du

³¹Ggeat taot, Yet Sut xip heat bbu hxit: “Hnup miip hxa, nap heat jiit ngop yet nyi mu fal ddvea hngul, sy su kiet ggao du hxit: ‘Ngop hxaop hlaol sul ndup, hxaop ze ful hii lo.’³²Ao ddet ngop ddveat bao lyip ggop ddu ggu, nap heat jiit rrao Jat Lijil Lijil leat hxe.”³³Bii Dep hxit: “Na dva dva nyip yet nyi mu fal ddvea ddeat jiit, ngop nao ssep sse fal map ddvea.”³⁴Yet Sut hxit: “Ngop ddut rryp hxit nap dvut, hnup miip hxa wa mbii jiit ggea, nap sea yep ngop map rryp ddeat hxit hxe.”³⁵Bii Dep hxit: “Ngop ggat nyip chaot xiil hngul ddeat jiit nyi, nyip gie map rryp ddeat hxit map bbil.” Nzaol yaot na dva dva jiit tao seat hxit.

Kep Xiit Ma Nyip Rrao Kea Ddva

³⁶Yet Sut nzaol yaot chaot Kep Xiit Ma Nyip ddeat mel heat miil ddea tap ggup kea, ze xip heat bbu hxit: “Nap heat tat wot nyi, ngop ggat nat pap leat kea ddva xi.”³⁷Ao ze Bii Dep nyi Xiit Biil Tel ssu nyit lea hiet jot dea, ze nduet shu yiip dot, rraop ka biel mu;³⁸ao ze xip heat bbu hxit: “Ngop ni laot ni shu biel, xiil hxe seat rra; nap heat tat wot rrao lyip hxaop, ngop chaot tap jjop mu ni ci na

以后，我不再喝这葡萄汁，直到我在我父的国里同你们喝新的那日子。”³⁰他们唱了诗，就出来往橄榄山去。

预告彼得不认主

³¹那时，耶稣对他们说：“今夜，你们为我的缘故都要跌倒。因为经上记着说：‘我要击打牧人，羊就分散了。’³²但我复活以后，要在你们以先往加利利去。”³³彼得说：“众人虽然为你的缘故跌倒，我却永不跌倒。”³⁴耶稣说：“我实在告诉你：今夜鸡叫以前，你要三次不认我。”³⁵彼得说：“我就是必须和你同死，也总不能不认你。”众门徒都是这样说。

在客西马尼祷告

³⁶耶稣同门徒来到一个地方，名叫客西马尼，就对他们说：“你们坐在这里，等到那边去祷告。”³⁷于是带着彼得和西庇太的两个儿子同去，就忧愁起来，极其难过；³⁸便对他们说：“我心里甚是忧伤，几乎要死；你们在这里等候，和我一同警醒。”³⁹他

laop mu.”³⁹Xip ze it rry sea jiit leat, ggaol miil taot jue, kea ddva hxit: “Ngop A Bba ap, biil ddeat nao, ngop kiet se lal tao ja hop; ao ddet gie ngop ni nduet seat tap zeal, gie nyip ni nduet seat a rry zeal.”⁴⁰Lyip nzaol yaot bbu ggat wot kea, xip heat jiit yiip ngut ddvup lo, xip wo hxaop, ze Bii Dep bbu hxit: “Keap seap rra? Nap heat tap heap at jiit ngop chaot ni ci na laop mu map ddop ap?”⁴¹Ni ci na laop mu kea ddva hngul, a laot ndvea nra ddu leat lo; yi hngu nao ka gaot, ao ddet geap bbu fu nao ndve ddvop lo.”⁴²Dii nyit yep bao geat kea ddva hxit: “Ngop A Bba ap, se lal tao ngop kiet ja hop ma biil, ngop ggat ndaop hngul nao, gie nyip nduet ddea seat ggup ddvep ku.”⁴³Bao lyip yi xip heat yiip ngut ddvup lo xip wo hxaop, xip heat na ddu ceal biel.⁴⁴Yet Sut bao xip heat bbu rrao ddeat ddao sea lo, dii sea yep kea ddva, hxit heat ddut yi jiit bbii seat rra xi.⁴⁵Ao ze lyip nzaol yaot bbu ggat wot kea, xip heat bbu hxit: “A taot yi nap heat tao seat yiil jue ni ggeap no xi map (“map” ao nu “ap”)! Taot chaop gao kea ggol! Caop Ssu sup let vut caop yal lal gat ggol.”⁴⁶Yiip dot! A xit heat sea gga. Na nyil! Ngop vut sul ne ddea lyi ggol.”

Yet Sut Yop Sup Let Ssaop

⁴⁷Ddut hxit xi taot, nzaol yaot ceap nyit yaop ddaot Yeap Dal lyip ggol, ao nyi hnu cao zat gea heap nyi lal ddup bbiit sseat, mu nu ndup sul mot nyi lup su gao ddaot pup mot bbu rrao xip chaot lyip.⁴⁸Yet Sut vut ggaot sseat du heat sut tap lea gie xip heat bbiit,

就稍往前走，俯伏在地，祷告说：“我父啊，倘若可行，求你叫这杯离开我；然而，不要照我的意思，只要照你的意思。”⁴⁰来到门徒那里，见他们睡着了，就对彼得说：“怎么样？你们不能同我警醒片时吗？”⁴¹总要警醒祷告，免得入了迷惑；你们心灵固然愿意，肉体却软弱了。⁴²第二次又去祷告说：“我父啊，这杯若不能离开我，必要我喝，就愿你的旨意成全。”⁴³又来见他们睡着了，因为他们的眼睛困倦。⁴⁴耶稣又离开他们去了。第三次祷告，说的话还是与先前一样。⁴⁵于是来到门徒那里，对他们说：“现在你们仍然睡觉安歇吧（“吧”或作“吗”）？时候到了，人子被卖在罪人手里了。⁴⁶起来！我们走吧。看哪！卖我的人近了。”

耶稣被捕

⁴⁷说话之间，那十二个门徒里的犹大来了，并有许多人带着刀棒，从祭司长和民间的长老那里与他同来。⁴⁸那卖耶稣的给了他们一个暗号，说：“我与谁亲脸，谁就

hxit: "Ngop ap su dvaop, xip ap su ngea. Nap heat xip yop sseat gie." ⁴⁹Yeap Dal jaol mu Yet Sut jiit ggea lyi hxit: "Lat Bii vu sop", ze xip gie dvaop. ⁵⁰Yet Sut xip bbu hxit: "Chaot yep, nap lyip zeal nduet heat nvut zeal gie map." Ao ze caop ggat ddiil jiit lyi, lal tvea Yet Sut yop sseat. ⁵¹Yet Sut ddut mgal heat hnu cao tap yaop lal chyp heap mgaop ddeat gat, mu nu ndup sul ye zyl lal tap heap xip tao, xip laop baol tap pap ndvop pep ho. ⁵²Yet Sut xip bbu hxit: "Heap mgaop gat ddea gat hop gga! Heap njii kaop ngea jiit heap lal sut hngul. ⁵³Nap nduet ngop ngop A Bba kea jjea, xip ggat a taot ngop yet nyi mu mii zyl sul ceap nyit pup nri zyl lyip map ddop ap? ⁵⁴Tao seat rra nao, su kiet hxit, nvut qii l Tao seat rra hngul ddeat ddut ggaot, keap seap gao njo let?" ⁵⁵Ggeat taot, Yet Sut na dva dva bbu hxit: "Nap heat heap nyi lal ddvup bbiit sseat ddeat ddaot lyip ngop yop, gie su zzi yop seat rra ap? Ngop nyip nyip sy hxip mot nyi hnu cao mut, nap heat jiit ngop ma yop. ⁵⁶Ao ddet nvut qii l tat ddiil ggup ddvup nao jiit set sul su kiet hxit heat ddut njo hngul." Ggeat taot, nzaol yaot jiit xip bbu rrao ddeat ddaot paop sea lo.

Pup Mot Nzeap Mut Rrao Nvut Gal Zap

⁵⁷Yet Sut yop sul xip gie hiet mu nu ndup sul ye Gat Yal Fap bbu ggat wot leat, su njal put nyi pup mot jiit ggat wot rrao nzeap zuu ggol. ⁵⁸Bii Dep miil vu vu mu Yet Sut ddut mgal, mu nu ndup sul ye mgaop diil kea, ndvea gao ddaot leat zyl mal chaot gao nyi,

是他。你们可以拿住他。⁴⁹犹大随即到耶稣跟前说：“请拉比安。”就与他亲脸。⁵⁰耶稣对他说：“朋友，你来要做的事，就做吧。”于是那些人上前，下手拿住耶稣。⁵¹有跟随耶稣的一个人伸手拔出刀剑来，将大祭司的仆人砍了一刀，削掉了他一个耳朵。⁵²耶稣对他说：“收刀入鞘吧！凡动刀剑的，必死在刀剑下。⁵³你想我不能求我父，现在为我差遣十二营多天使来吗？⁵⁴若是这样，经上所说事情必须如此的话，怎么应验呢？”⁵⁵当时，耶稣对众人说：“你们带着刀棒出来拿我，如同拿强盗吗？我天天坐在殿里教训人，你们并没有拿我。⁵⁶但这一切的事成就了，为要应验先知书上的话。”当下，门徒都离开他逃走了。

在公会前受审

⁵⁷拿耶稣的人把他带到大祭司该亚法那里去，文士和长老已经在那聚。 ⁵⁸彼得远远地跟着耶稣，直到大祭司的院子，进到里面，就和差役同坐，要看这事到底怎

nvut tao mep ddut keap seap rra na nyil
 nduet. ⁵⁹Mu nu ndup sul mot nyi pup mot
 nzeap mut kaop ngea ddut jjiit ddea shul lyi
 Yet Sut nvaop, xip gie zao tal xiil hop nduet.
⁶⁰Caop zat gea lyip ddut jjiit Yet Sut kiet del,
 ao ddet diip ddea map wop. Mep ddut nyit
 yaop jjiit lyi, hxit: ⁶¹“Caop tao ‘Ngop Sep Ye
 hxip mot tva hop, sea nyip laol zil bao yiip
 dot ddop’ ddeat hxit nvut.” ⁶²Mu nu ndup
 sul ye yiip dot Yet Sut bbu hxit: “Nyip eap
 zheat jjiit ddut map zap ap? Caop tat ddiil jjo
 hxaop hxit nyip nvaop heat eap zheat ngea
 let?” ⁶³Yet Sut haot ddut map hxit. Mu nu
 ndup sul ye xip bbu hxit: “Ngop ddveat gao
 rrao heat Sep Ye nyil mu, nyip ggat rru qa
 tveat, hxit ngop heat dvut, nyip Sep Ye Ssu
 Jiit Dup ngeat ngeap?” ⁶⁴Yet Sut xip bbu hxit:
 “Nyip hxit ddeat ddao ggol. Ao ddet ngop
 hxit nap heat dvut, mep ddut Caop Ssu fel ye
 Sep seat tap tvu nyi, mii kiet del nyip ssal lyip
 nap heat wo hxaop hxe.” ⁶⁵Mu nu ndup sul
 ye ze mbu she hop hxit: “Xip ddut gie Sep Ye
 yet map bbu mu hxit, a xit heat jjo hxaop gie
 eap zheat hxit xi let? Sep Ye yet map bbu
 ddut tao, a taot nap heat jiit wo jjo ggol.
⁶⁶Nap heat na nyil keap seap rra?” Xip heat
 ddut zap hxit: “Xip xiil cha keap ngeat.” ⁶⁷Xip
 heat diit diit xip tvut na gat, gaop baop gie
 xip ndup, lal taot gie dva heat yi wop, hxit:
⁶⁸“Jiit Dup ap! Nyip jjiit set sul ngea, nyip
 ndup heat ap su ngea hxit ngop heat dvut?”

Bii Dep Yet Sut Map Renl

⁶⁹Bii Dep ddeat bbop mgaop dii rrao gao

样。⁵⁹祭司长和公会寻找假
 见证控告耶稣，要治死他。
⁶⁰虽有好些人来作假见证，总
 得不着实据。末后有两个人
 前来，说：⁶¹“这个人曾说：‘我
 能拆毁神的殿，三日内又建
 造起来。’”⁶²大祭司就站起来，
 对耶稣说：“你什么都不回答
 吗？这些人作见证告你的是
 什么呢？”⁶³耶稣却不言语。
 大祭司对他说：“我指着永生
 神叫你起誓告诉我们，你是
 神的儿子基督不是？”⁶⁴耶稣
 对他说：“你说的是。然而，
 我告诉你们，后来你们要看
 见人子，坐在那权能者的右
 边，驾着天上的云降临。”⁶⁵大
 祭司就撕开衣服，说：“他说了
 嫦妄的话，我们何必再用
 见证人呢？这娼妄的话，现
 在你们都听见了。⁶⁶你们的意
 见如何呢？”他们回答说：“他
 是该死的。”⁶⁷他们就吐唾沫
 在他脸上，用拳头打他；也有
 用手掌打他的，说：⁶⁸“基督
 啊！你是先知，告诉我们打你
 的是谁？”

彼得不认耶稣

⁶⁹ 彼得在外面院子里坐

nyi, zyl lal mop tap yaop jiit lyi hxit: "Nap yi Jat LiiL LiiL put Yet Sut chaot tap ba ngea." ⁷⁰Bii Dep na dva dva jiit rrao rryp ddeat map hxit: "Nap hxit heat eap zheat ngea ngop wo mat se!" ⁷¹Njop deat ddao, mgaop kea kea, zyl lal mop tap yaop bao xip hxaop, ze ggeat rrao heat hnu cao ggat ddiil bbu hxit: "Hnu cao tat yaop yi Nap Sa Lep put Yet Sut chaot ba ngea." ⁷²Bii Dep yi rryp ddeat map hxit, ao jjit rru qa tveat mu hxit: "Caop nat yaop ngop wo map set." ⁷³Njop ggo kup nvup map laol, tap gga hxil heat hnu cao jiit lyi, Bii Dep bbu hxit: "Nap ddut rryp xip heat chaot tap ba ngea, nap mba mop nap gie tveat ddeat gat ggol." ⁷⁴Bii Dep rru qa bu teal mu rru qa tveat hxit: "Caop nat yaop ngop wo mat se." Tap heap mu wa mbii lo. ⁷⁵Bii Dep Yet Sut hxit heat ddut kie, hxit: "Wa mbii jiit ggea nap sea yep ngop gie rryp ddeat map hxit hxe," ze ddeat bbop leat ni nop mu weap.

Yel Sut Mot Jao Bii Lat Dot Bbiit

27 Hea mu kea ggop, mu nu ndup sul mot na dva dva nyi lup su gao ddaot pup mot, rryl det nzeap, Yet Sut gie zao tal xiiL hop nduet, ²xip gie ndea du, hop ap nzup mot Bii Lat Dot bbiit.

Yeap Dal XiiL

³A taot, Yet Sut vut heat Yeap Dal Yet Sut sup let yal diil ggop hxaop, ze ni ddvot, tvul sea cea gaol ggaot xip ja nyi zhaol mu nu ndup sul mot nyi pup mot bbiit, xip hxit: ⁴"Ngop nrea ddea map wop put xue vut

着，有一个使女前来说：“你素来也是同那加利利人耶稣一伙的。”⁷⁰ 彼得在众人面前却不承认，说：“我不知道你说的是什么！”⁷¹ 既出去，到了门口，又有一个使女看见他，就对那里的人说：“这个人也是同拿撒勒人耶稣一伙的。”⁷² 彼得又不承认，并且起誓说：“我不认得那个人。”

⁷³过了不多的时候，旁边站着的人前来，对彼得说：“你真是他们一党的，你的口音把你露出来了。”⁷⁴ 彼得就发咒起誓地说：“我不认得那个人。”立时，鸡就叫了。⁷⁵ 彼得想起耶稣所说的话：“鸡叫以前，你要三次不认我。”他就出去痛哭。

耶稣被交给彼拉多

27 到了早晨，众祭司长和民间的长老，大家商议要治死耶稣，²就把他捆解去交给巡抚彼拉多。

犹大的死

³这时候，卖耶稣的犹大看见耶稣已经定了罪，就后悔，把那三十块钱拿回来给祭司长和长老，说：⁴“我卖了无辜之人的血是有罪了。”他

ggop nao, yal ddu wop ggol." Xip heat hxit: "Nat eap zheat ngop heat yet nyi lyi? Nap yaol mu val sseat map!" ⁵Yeap Dal tvul ggaot gie li sy hxip mot gat, ze ddeat ddao lep nil rret xii lo. ⁶Mu nu ndup sul mot tvul ggaot ja yiip dot, hxit: "Tao xue pii ngea, tveat sy hxip mot tvul mgaop du map biil." ⁷Xip heat rryl det nzeap, ze tvul ggaot gie miip miit zuu bpii del miil tap dvaop vep, sup miil ddea sul eat. ⁸Ao set del miil ggat dvaop a taot kea jiit gie 'Xue del miil' ddeat mel xi. ⁹Tao ze jiit set sul Yet Liil Mii ddut njo ggol, hxit: "Xip heat tvul sea cea gaol ggaot ja lyi, pii sup let det heat hnu cao pii ngea, Yii Sep Lyip hnu cao gao ddaot kaop det heat ngea, ¹⁰miip miit zuu bpii del tap dvaop vep, tao Sep ngop kaop ddut fiip heat nyil ngeat."

Yet Sut Bii Lat Dot Jiit Rrao

¹¹Yet Sut ap nzup mot jiit hxil, ap nzup mot xip ddut nul hxit: "Nap Yeap Tel put vu mii ngea ap?" Yet Sut hxit: "Nap hxit ddeat ddao ggol." ¹²Xip mot mu nu ndup sul mot nyi pup mot let nvaop taot, eap zheat jiit ddut map zap. ¹³Bii Lat Dot ze xip bbu hxit: "Xip heat jjo hxaop tao nvut mot hxit nap nvaop, nap wo mat jjo ap?" ¹⁴Yet Sut yi ddut map zap, ddut tap geal jiit map hxit, ap nzup mot jiit xip haop ngaop ddi lal mat lep.

Yet Sut Mot Xiiil Diil

¹⁵Ap nzup mot nzaop ddiil tap lea wop, nyip hxa tao wop kea nao, na dva dva kaop luep heat nyil mu, bao fap gea put tap yaop

们说：“那与我们有什么相干？你自己承当吧！”¹⁵犹大就把那银钱丢在殿里，出去吊死了。⁶祭司长拾起银钱来说：“这是血价，不可放在库里。”⁷他们商议，就用那银钱买了窑户的一块田，为要埋葬外乡人。⁸所以那块田直到今日还叫作“血田”。⁹这就应了先知耶利米的话，说：“他们用那三十块钱，就是被估定之人的价钱，是以色列人中所估定的，¹⁰买了窑户的一块田，这是照着主所吩咐我的。”

耶稣在彼拉多面前

¹¹耶稣站在巡抚面前；巡抚问他说：“你是犹太人的王吗？”耶稣说：“你说的是。”¹²他被祭司长和长老控告的时候，什么都不回答。¹³彼拉多就对他说：“他们作见证告你这么多的事，你没有听见吗？”¹⁴耶稣仍不回答，连一句话也不说，以致巡抚甚觉希奇。

耶稣被判死刑

¹⁵巡抚有一个常例，每逢这节期，随众人所要的，释放一个囚犯给他们。¹⁶当时有一

gie tveat xip heat bbiit.¹⁶ Ggeat taot, mel ddu ddaa heat bao fap gea put tap yaop wop, Bat Lat Bat ddeat mel.¹⁷ Na dva dva nzeap zzu taot, Bii Lat Dot ze xip heat bbu hxit: "Nap heat ngop ggat ddal lea tveat nap heat bbiit nduet? Bat Lat Bat ngea let? Ao nu Jiit Dup ddeat Yet Sut ggaot ngea let?"¹⁸ Ap nzup mot jiit bbii ze wo set, xip heat ni mat lyip yet nyi mu, set xip gie ndea lyip ngeat.¹⁹ Nvut gal nyip ddea nyi taot, xip qii caop zyl lyip xip bbu hxit: "Ni mgiep put tao nvut qii, nap yet nyi it rry jiit gao mat chaop, ngop hnup nyip yiip mat rrao, xip yet nyi mu shu ddu zat gea ssaop."²⁰ Mu nu ndup sul mot nyi pup mot na dva dva dul, Bat Lat Bat luep tveat hop, Yet Sut luep lyi chup ci hop.²¹ Ap nzup mot na dva dva bbu hxit: "Caop tao nyit yaop, nap heat ngop ggat ddal lea tveat nap heat bbiit let?" Xip heat hxit: "Bat Lat Bat."²² Bii Lat Dot hxit: "Tao seat rra nao, Jiit Dup ddeat Yet Sut ggaot, ngop ggat xip gie keap seap zeal let?" Xip heat jiit hxit: "Xip gie cea sha gal tal!"²³ Ap nzup mot hxit: "Eap zheat yep nyi ngea let? Xip eap zheat yal nvut zeal hol let?" Xip heat waol rrao mu kul sseat hxit: "Xip gie ceap shal gal tal!"²⁴ Bii Lat Dot na nyil, hxit yi tap ddup jiit map ndeap, bao ddva hxe, ze yiip ja na dva dva jiit ggea rrao lal cy, hxit: "Ni mgiep put tao xue tveat, yal ddu ngop kiet mat rraop, nap heat val sseat map."²⁵ Na dva dva jiit ddut zap hxit: "Xip xue ggat ngop heat nyi ngop heat ssu hlii kiet leat."²⁶ Ao ze Bii Lat Dot Bat Lat Bat tveat xip heat bbiit, Yet Sut gie ndveal ndup ggo, ze

个出名的囚犯叫巴拉巴。¹⁷ 众人聚集的时候，彼拉多就对他们说：“你们要我释放哪一个给你们？是巴拉巴呢？是称为基督的耶稣呢？”¹⁸ 巡抚原知道，他们是因为嫉妒才把他解了来。¹⁹ 正坐堂的时候，他的夫人打发人来说：“这义人的事，你一点不可管，因为我今天在梦中，为他受了许多的苦。”²⁰ 祭司长和长老挑唆众人，求释放巴拉巴，除灭耶稣。²¹ 巡抚对众人说：“这两个人，你们要我释放哪一个给你们呢？”他们说：“巴拉巴。”²² 彼拉多说：“这样，那称为基督的耶稣我怎么办他呢？”他们都说：“把他钉十字架！”²³ 巡抚说：“为什么呢？他做了什么恶事呢？”他们便极力地喊着说：“把他钉十字架！”²⁴ 彼拉多见说也无济于事，反要生乱，就拿水在众人面前洗手，说：“流这义人的血，罪不在我，你们承当吧。”²⁵ 众人都回答说：“他的血归到我们和我们的子孙身上。”²⁶ 于是彼拉多释放巴拉巴给他们，把耶稣鞭打了，交给别人钉十字架。

jao sup ggat gie ceap shal gal tal.

Mal Yaot Yet Sut Nja Dva

²⁷Ap nzup mot mal yaot Yet Sut gie hiet ap nzup ggup lyi, mal pup kaop ngea ggat xip bbu lyi nzeap zzu. ²⁸Xip heat xip mbu gie hlao hop, mbu dii val sep se tap chyp gie xip fil; ²⁹zzeat gie diip nzyp wal gie xip hnu mgut diel, pup tap giel gie xip ggat lal seat tap pap gat ja sseat, xip jiit ggea jue, xip gie nja dva mu hxit: "Pop teal, Yeap Tel put vu mii ap!" ³⁰Bao lyip diit diit xip tvut kiet heat, pup gie xip hnu mgut ndup. ³¹Nja dva mu ggop, ze xip chaot mbu dii hlao hop, xip yaop mbu gie xip fil, xip hiet ddeat ddao, gie ceap shal gal tal nduet.

Yet Sut Mot Ceap Shal Gal Tal

³²Xip heat ddeat ddao taot, Gul Liil Nel put Xiit Mip ddeat tap lea put, ze xip gie gup chaot leap, Yet Sut chaot ceap shal gal bbiit sseat. ³³Gop Gop Tat ddeat mii ddea tap ggup kea (Heap Yue Miil ddeat tea), ³⁴mal yaot jiil gao chaot heat nryp gie Yet Sut ggat ndaop. Xip shyt ggop, ze ndaop ma rrut. ³⁵Xip heat xip gie ceap shal gal tal ggop, ze su ggao ja xip mbu ful, ³⁶ao nyi ggat wot nyi xip hxal. ³⁷Xip hnu kiet pep pet tap dvu zzal zao, xip yal su ggao del, hxit: "Tao Yeap Tel put vu mii Yet Sut ngea." ³⁸Ggeat taot, su zzi nyit yaop xip chaot ceap shal gal kiet tal, tap yaop seat tap tvu rrao, tap yaop fe tap tvu rrao. ³⁹Ggeat njo heat hnu cao xip ni at da mu, hnu fe sseat hxit: ⁴⁰"Nap sy hxip mot tva hop, sea

兵丁戏弄耶稣

²⁷巡抚的兵就把耶稣带进衙门，叫全营的兵都聚集在他那里。²⁸他们给他脱了衣服，穿上一件朱红色袍子；²⁹用荆棘编作冠冕，戴在他头上；拿一根苇子放在他右手里，跪在他面前，戏弄他说：“恭喜，犹太人的王啊！”³⁰又吐唾沫在他脸上，拿苇子打他的头。³¹戏弄完了，就给他脱了袍子，仍穿上他自己的衣服，带他出去，要钉十字架。

耶稣被钉十字架

³²他们出来的时候，遇见一个古利奈人名叫西门，就勉强他同去，好背着耶稣的十字架。³³到了一个地方名叫各各他，意思就是髑髅地，³⁴兵丁拿苦胆调和的酒给耶稣喝。他尝了，就不肯喝。³⁵他们既将他钉在十字架上，就拈阄分他的衣服，³⁶又坐在那里看守他。³⁷在他头以上安一个牌子，写着他的罪状，说：“这是犹太人的王耶稣。”³⁸当时，有两个强盗和他同钉十字架，一个在右边，一个在左边。³⁹从那里经过的人讥诮他，摇着头说：⁴⁰“你这拆毁圣

nyip bao zao yiip dot tao, yaol mu yaop gut map! Nap Sep Ye Ssu ngea nao, ceap shal gal kiet rrao ssal lyip map!"⁴¹Mu nu ndup sul mot, su njal put nyi pup mot jiit tao seat xip gie nya dva, hxit:⁴²"Sup mot xip wo gut ddop, yaop mot yaop wo gut map ddop. Xip Yii Sep Lyip vu mii ngea nao, a taot ze ceap shal gal kiet ssal lyip, ngop heat ze xip nrep.⁴³Xip Sep Ye deap: 'Ngop Sep Ye Ssu ngea' ddeat hxit nvut, ao set Sep Ye xip njo nao, a taot lyip xip gut biil."⁴⁴Xip chaot gie ceap shal gal tal heat su zzi ggaot yi tao seat xip ni at da mu.

Yet Sut Xii

⁴⁵Mu taot gao lao ndvea nvaol taot bbiip kea taot, miil tat kaop ngea jiit na ddue lo.⁴⁶Nvaol taot biil ggeat gga, Yet Sut vu tul mu kul sseat hxit: "Yii Liil! Yii Liil! Lat ma sa bat gop dal nyip?" Tao seat hxit: "Ngop Sep Ye! Ngop Sep Ye! Keap seap haot ngop gie mgeap hop?"⁴⁷Ggat wot hxil heat hnu cao, tap ddiip wo jjo ze hxit: "Hnu cao tao Yii Liil Yal kul let!"⁴⁸Gao ddaot tap yaop jaol mu tep geat yiip miip xip gie cul di teal, nil pup kiet chet, dul xip ggat ndaop.⁴⁹Ve ddea hnu cao hxit: "Tap mu xi Yii Liil Yal ggat lyip xip gut gu nyi."⁵⁰Yet Sut bao vu tul mu kul, ze sal ggiit lo.⁵¹Tap heap mu sy hxip mot ddaot dii juet tat kie rrao she nyit pap mu ssal dao, miil yi lea, laop chyp yi she,⁵²vut qeap yi bbup lo; gao yiil ggop heat sy yaot geap bbu, yiip dot heat zat gea wop.⁵³Yet Sut ddveat bao lyip ddut ggu, xip heat vut qeap rrao ddeat ddaod, ndvea sy lup leat, gie hnu cao zat gea dvut.

殿，三日又建造起来的，可以救自己吧！你如果是神的儿子，就从十字架上下来吧！”

⁴¹ 祭司长和文士并长老也是这样戏弄他，说：⁴²“他救了别人，不能救自己。他是以色列的王，现在可以从十字架上下来，我们就信他。⁴³他倚靠神，神若喜悦他，现在可以救他；因为他曾说：‘我是神的儿子。’”⁴⁴那和他同钉的强盗也是这样的讥诮他。

耶稣的死

⁴⁵ 从中午十二点到下午三点，遍地都黑暗了。⁴⁶约在下午三点，耶稣大声喊着说：“以利！以利！拉马撒巴各大尼？”就是说：“我的神！我的神！为什么离弃我？”⁴⁷站在那里的人，有的听见就说：“这个人呼叫以利亚呢！”⁴⁸内中有一个人赶紧跑去，拿海绒蘸满了醋，绑在苇子上，送给他喝。⁴⁹其余的人说：“且等着，看以利亚来救他不来。”⁵⁰耶稣又大声喊叫，气就断了。⁵¹忽然，殿里的幔子从上到下裂为两半，地也震动，磐石也崩裂，⁵²坟墓也开了；已睡圣徒的身体，多有起来的。⁵³到耶稣复活以后，他们从坟墓里出来，进了圣城，向许多人显现。⁵⁴百夫长和一

⁵⁴Hngup mal ap nzup nyi gao chaot Yet Sut hxal heat hnu cao, miil lea nyi gao njo heat nvut hxaop, ze xip jao biel, hxit: “Tao ddut rryp Sep Ye Ssu ngea ggol.” ⁵⁵Nyit neal zat gea ghat wot rrao, miil vu vu mu na gat; xip heat Jat Liil Liil rrao Yet Sut ddut mgal, lyip xip zhao fu ngeat. ⁵⁶Gao ddaot Maop Dal Lat rrao heat Ma Liil Yal, Ya Gop nyi Yop Xiit a ma Ma Liil Yal, ao nyi Xiit Biil Tel ssu nyit lea a ma gao chaot.

Yet Sut Gie Eat

⁵⁷Mii kiil kea ggop, Yop Sep ddeat mel heat mbaao sep pu tap yaop Yal Liil Ma Tel rrao lyip, xip yi Yet Sut nzaol yaot ngea. ⁵⁸Caop tao geat Bii Lat Dot hxaop, Yet Sut geap bbu luep, Bii Lat Dot ze ddut fiip gie xip bbiit. ⁵⁹Yop Sep geat geap bbu ja ddeat gat, mop cel pop ao jjal heat gie tii du. ⁶⁰Tveat xip ndu lao chyp kiet gat heat yaop vut qeap hil gao ddaot du, bao lao ye tap gaol xip but vut qeap mgaop quet du, ze sea lo. ⁶¹Maop Dal Lat Ma Liil Yal nyi Ma Liil Yal ghat lea ghat wot rrao, zhaol vut qeap mot gao nyi.

Mal Yaot Vut Qeap Hxal

⁶²Weap nyi nao, shul jiit du nyip heat dii nyit nyip ngea, mu nu ndup sul mot nyi Fap Liil Sep put nzeap zuu Bii Lat Dot bbu lyi, hxit: ⁶³“Ap nzup, sup heat hop hnu cao nat yaop ddveat gao rrao xi taot xip ddeat: ‘Sea nyip ddut ggu, ngop ddveat bao lyip hxe’ ddeat hxit nvut, ngop heat wo kie. ⁶⁴Ao set nyip cep sup ddut fiip sup ghat vut qeap gie zut zu mu

同看守耶稣的人看见地震并所经历的事，就极其害怕，说：“这真是神的儿子了。”

⁵⁵有好些妇女在那里，远远地观看；她们是从加利利跟随耶稣来服侍他的。⁵⁶内中有抹大拉的马利亚，又有雅各和约西的母亲马利亚，并有西庇太两个儿子的母亲。

耶稣被埋葬

⁵⁷到了晚上，有一个财主，名叫约瑟，是亚利马太来的，他也是耶稣的门徒。⁵⁸这人去见彼拉多，求耶稣的身体；彼拉多就吩咐给他。⁵⁹约瑟取了身体，用干净细麻布裹好，⁶⁰安放在自己的新坟墓里，就是他凿在磐石里的。他又把大石头滚到墓门口，就去了。⁶¹有抹大拉的马利亚和那个马利亚在那里，对着坟墓坐着。

兵丁守墓

⁶²次日，就是预备日的第二天，祭司长和法利赛人聚集来见彼拉多，说：⁶³“大人，我们记得那诱惑人的还活着的时候，曾说：‘三日后我要复活。’⁶⁴因此，请吩咐人将坟墓把守妥当，直到第三日；恐怕他的门徒来把他偷了去，

hxal dii sea nyip kea; a laot xip nzaol yaot xip gie que deat hxaop, set lup su bbu hxit: 'Xip xiil rrao ddveat bao lyi ggol.' Tao seat rra nao, mep ddut lyi heat heat hop jiit bbiip ddet jiit map bbu hxe." ⁶⁵Bii Lat Dot hxit: "Nap heat hxal mal wop, leat map! Nap heat fel kaop ngea tveat gat zut zu mu hxal." ⁶⁶Xip heat hxal mal hiet chaot leap, laop mop dvaو du zut, vut qeap gie zut mu hxal sseat.

Yet Sut Ddveat Bao Lyip

28 Ni ggeap no nyip ggeap hxe, xiit nyip heat jiit tap nyip, mii ggiеп hxe taot, Maop Dal Lat Ma Liil Yal nyi Ma Liil Yal ggat lea lyip vut qeap na. ²Tap heap mu, miil ye ye mu lea, Sep zyl sul mii kiet ssal lyip; laop mop gie but hop, tat kie nyi. ³Xip yao mu hliel zhat seat rra, mbu tvul vu seat rra. ⁴Hxal mal xip yet nyi mu geap bbu hnu leap jiit bbiip, xiil sul seat rra. ⁵Mii zyl sul nyit neal bbu hxit: "Tap jjao, nap heat ceap shal gal kiet tal Yet Sut ggaot shul ngeat, ngop wo set. ⁶Xip tat wot mat rraop lo, gie xip hxit nyil mu ddveat bao lyi ggol. Nap heat lyip Sep du ddea na nyil. ⁷Jaol mu geat hxit xip nzaol yaot dvut, xip xiil rrao ddveat bao lyi ddeat hxit, ao jiit nap heat jiit ggea rrao Jat Liil Liil leat, ggeat rrao xip mot nap heat wo hxaop hngul. Na nyil! Ngop shel mu ze hxit nap heat dvut ggol." ⁸Nyit neal ddiil jaol mu vut qeap bbu rrao ddeat ddao, jjao yi jjao jjuep yi jjuep mu tep geat hxit xip nzaol yaot dvut. ⁹Tap heap mu, Yet Sut xip heat jjo put, hxit: "Nap heat vu sop ku." Xip heat jiit lyi xip qiiل da sseat xip

就告诉百姓说：‘他从死里复活了。’这样，那后来的迷惑，比先前的更厉害了。”⁶⁵ 彼拉多说：“你们有看守的兵，去吧！尽你们所能的，把守妥当。”⁶⁶ 他们就带着看守的兵同去，封了石头，将坟墓把守妥当。

耶稣复活

28 安息日将尽，七日的头一日，天快亮的时候，抹大拉的马利亚和那个马利亚来看坟墓。²忽然，地大震动；因为有主的使者从天上来，把石头滚开，坐在上面。³他的相貌如同闪电，衣服洁白如雪。⁴看守的人就因他吓得浑身乱战，甚至和死人一样。⁵天使对妇女说：“不要害怕！我知道你们是寻找那钉十字架的耶稣。⁶他不在这里，照他所说的，已经复活了。你们来看安放主的地方。⁷快去告诉他的门徒，说他从死里复活了，并且在你们以先往加利利去，在那里你们要见他。看哪！我已经告诉你们了。”⁸妇女们就急忙离开坟墓，又害怕，又大大地欢喜，跑去要报给他的门徒。⁹忽然，耶稣遇见她们，说：“愿你们平安。”她们就上前抱

juel. ¹⁰Yet Sut xip heat bbu hxit: "Tap jjao, nap heat geat hxit ngop vil mu nyip bba dvut, xip heat ggat Jat LiiL LiiL leat, ggeat rrao ngop mot xip heat wo hxaop hxe."

Mal Yaot Lyip Hxit Heat

¹¹Xip heat leap taot, hxal mal it rry ndvea lup leat, gao njo heat nvut qil juit hxit mu nu ndup sul mot dvut. ¹²Mu nu ndup sul mot nyi pup mot rryl shop det nzeap, tvul zat gea gie mal yaot bbiit, hxit: ¹³"Nap heat tao seat hxit hngul: 'Mii kiet ngop heat yiil jue taot, xip nzaol yaot lyip xip gie que deat hop.' ¹⁴Ddut tao ap nzup mot wo jjo nao, ngop heat xip kea, nap heat ggat nvut qil map wop." ¹⁵Mal yaot tvul ja sseat, ze geat xip heat bbu ddut fiip seat geat zeal. Ddut tao gie Yeap Tel put gao ddaot hxit hnu nyip kea.

Zyl Nvut Mot

¹⁶Nzaol yaot ceap dii yao Jat LiiL LiiL leat, Yet Sut hxit du heat bbop kiet kea. ¹⁷Xip heat Yet Sut hxaop ggo, ze xip juel, ao ddet nduet nvu heat wop xi. ¹⁸Yet Sut ndvea jiit lyi xip heat bbu hxit: "Mii kiet miil taot fel kaop ngea jiit gie ngop bbiit ggol. ¹⁹Ao set, nap heat geat caop put kaop ngea ggat ngop nzaol yaot zeal, Put、Ssu、Sy Yi mel ddu deap sseat xip heat chaot cy tut. ²⁰Ngop nap heat ddut fiip heat kaop ngea gie xip heat mut zeal, ngop ze ddal nyip jiit nap heat chaot rraop, hxip jjii ggeap me kea."

住他的脚拜他。¹⁰耶稣对她们说：“不要害怕！你们去告诉我的弟兄，叫他们往加利利去，在那里必见我。”

守兵的报告

¹¹他们去的时候，看守的兵有几个进城去，将所经历的事都报给祭司长。¹²祭司长和长老聚集商议，就拿许多银钱给兵丁，说：¹³“你们要这样说：‘夜间我们睡觉的时候，他的门徒来把他偷去了。’¹⁴倘若这话被巡抚听见，有我们劝他，保你们无事。”¹⁵兵丁受了银钱，就照所嘱咐他们的去行。这话就传说在犹太人中间，直到今日。

大使命

¹⁶十一个门徒往加利利去，到了耶稣约定的山上。¹⁷他们见了耶稣就拜他，然而还有人疑惑。¹⁸耶稣进前来，对他们说：“天上地下所有的权柄都赐给我了。¹⁹所以，你们要去使万民作我的门徒，奉父、子、圣灵的名，给他们施洗（或作“给他们施洗，归于父、子、圣灵的名”）。²⁰凡我所吩咐你们的，都教训他们遵守，我就常与你们同在，直到世界的末了。”